

EXPUNERE DE MOTIVE

la proiectul Deciziei președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații privind compensarea costului net aferent furnizării serviciilor poștale din sfera serviciului universal în anul 2017

Versiune publică

Cuprins

1	Introducere	4
2	Obligațiile furnizorului de serviciu universal în anul 2017	10
3	Premisele evaluării costului net	13
4	Determinarea punctelor de acces deservite de personal menținute în funcțiune în anul 2017 în vederea îndeplinirii obligațiilor ce decurg din calitatea de furnizor de serviciu universal și a celor eligibile pentru compensare	14
4.1	Identificarea necesarului de puncte de acces deservite de personal menținute în funcțiune în anul 2017 conform art. 15 alin. (3) din Decizia președintelui ANCOM nr. 1158/2013	14
4.2	Analiza simulării reorganizării PAD-urilor care excedează obligației impuse conform art. 15 alin. (3) din Decizia președintelui ANCOM nr. 1158/2013	16
4.2.1	Tipologii de scenarii	17
4.2.2	Parcurgerea distanțelor	18
4.2.3	Proveniența spațiilor utilizate	20
4.2.4	Analiza curselor poștale auto	21
4.2.5	Elemente de cost înregistrate în cadrul fiecărui punct de acces	22
4.2.6	Analiza spațială și cartografică a punctelor de acces deservite de personal pe teritoriul României	25
4.2.7	Concluzii privind scenariile de reorganizare	32
4.3	Identificarea punctelor de acces deservite de personal eligibile a fi luate în considerare la analiza Cererii de compensare a costului net 2017 revizuită	34
5	Analiza scenariului de bază	40
5.1	Reconcilierea sumelor alocate în scenariul de bază cu sumele din Situațiile Financiare Separate auditate aferente anului 2017 și cu balanța de verificare	40
5.2	Verificarea parametrilor și a elementelor luate în considerare în scenariul de bază	42
5.2.1	Evidența contabilă a cheltuielilor și veniturilor	42
5.2.2	Analiza de profitabilitate a punctelor de acces deservite de personal CNPR	43
5.2.3	Nivelul de eficiență operațională și a costurilor	45
5.2.4	Considerații privind evaluarea costurilor generale și de administrație (CGA) precum și a nivelului de eficiență	46
5.2.5	Analiza necesarului de personal (factori poștali distribuitori) pentru scopul îndeplinirii obligațiilor de serviciu universal în scenariul de bază	47
6	Analiza scenariului alternativ	49
6.1	Ipoteze avute în vedere de către CNPR în pregătirea scenariului alternativ	51
6.1.1	Considerații geografice	51
6.1.2	Frecvența prestării serviciilor	52
6.1.3	Produse și servicii	53
6.1.4	Tarife	53
6.1.5	Utilizarea rețelei de transport	54
6.1.6	Calitatea serviciului	55

6.1.7	Rețeaua de subunități poștale	56
6.1.8	Sistemul de evidență contabilă separată și cererea pentru compensarea costului net aferent furnizării serviciilor din sfera serviciului universal	59
6.1.9	Cecograme	59
6.2	Analiza impactului financiar al ajustărilor ipotezelor prezentate de CNPR	59
6.3	Analiza capitalului mediu angajat în scenariul alternativ comparativ cu scenariul de bază	61
7	Beneficii intangibile	63
7.1	Beneficiile legate de regimul de taxare aplicabil	63
7.2	Economiile de scară și scop	67
7.3	Efectul de marketing	68
7.4	Ubicuitatea	72
7.5	Marca comercială, reputația	73
7.6	Puterea de negociere superioară cu furnizorii	75
7.7	Drepturile speciale	76
7.8	Amplasarea gratuită a cutiilor poștale pe proprietatea publică	78
7.9	Cererea complementară pentru serviciile din afara sferei serviciului universal	79
7.10	Efectul ciclului de viață al consumatorilor	80
7.11	Baza de date a destinatarilor	81
8	Valoarea ajustată a costului net	82
9	Sarcina injustă	83
9.1	Rentabilitatea capitalului mediu angajat	83
9.2	Pragul de materialitate	84
10	Determinarea sumei maxime ce poate fi compensată	85

1 Introducere

Prin Decizia președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații nr. 1158/2013 privind desemnarea Companiei Naționale Poșta Română S.A. ca furnizor de serviciu universal în domeniul serviciilor poștale, cu modificările și completările ulterioare, Compania Națională Poșta Română S.A. (denumită în continuare *CNPR*) a fost desemnată furnizor de serviciu universal în domeniul serviciilor poștale de la data de 1 ianuarie 2014 până la data de 31 decembrie 2018, CNPR urmând să furnizeze, pe întreg teritoriul României, următoarele servicii poștale din sfera serviciului universal:

- a) colectarea, sortarea, transportul și livrarea trimerilor poștale interne și internaționale, în greutate de până la 2 kg (inclusiv), având ca obiect trimiteri de corespondență și imprimate;
- b) colectarea, sortarea, transportul și livrarea coletelor poștale, interne și internaționale, în greutate de până la 10 kg (inclusiv);
- c) distribuirea coletelor poștale cu limite de greutate între 10 și 20 kg expediate din afara teritoriului României către o adresă aflată pe teritoriul acesteia;
- d) serviciul de trimitere recomandată având ca obiect trimiterile poștale interne și internaționale în greutate de până la 2 kg (inclusiv) prevăzute la lit. a);
- e) serviciul de trimitere cu valoare declarată având ca obiect:
 - trimiterile poștale interne și internaționale în greutate de până la 2 kg (inclusiv) prevăzute la lit. a);
 - colete poștale interne și internaționale, în greutate de până la 10 kg (inclusiv);
 - colete poștale cu limite de greutate între 10 și 20 kg expediate din afara teritoriului României către o adresă aflată pe teritoriul acesteia;
- f) colectarea, sortarea, transportul și livrarea cecogramelor interne și internaționale.

Ulterior, la sfârșitul anului 2016, cadrul legislativ care reglementează domeniul serviciilor poștale, reprezentat de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/2013 privind serviciile poștale, aprobată, cu modificări și completări, prin Legea nr. 187/2013, a fost modificat și completat prin prevederile Ordonanței Guvernului nr. 27/2016, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 238/2016. Acestea au adus o serie de elemente de noutate în domeniul reglementat al serviciilor poștale, elemente ce au vizat, în principal, aria serviciului universal. De asemenea, prin noul cadru legal au fost definite și reglementate pachetul mic și sacul „M” în conformitate cu prevederile actelor Uniunii Poștale Universale, fiind stabilită în același timp și apartenența acestor tipuri de trimiteri poștale la sfera serviciului universal începând cu data de 1 ianuarie 2017.

Totodată, potrivit prevederilor art. 8 alin. (6) lit. b¹) și b²) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/2013, trimiterile de corespondență în număr mare, coletele poștale în număr mare, imprimatele în număr mare, precum și pachetele mici în număr mare, dar și sacii „M”, astfel cum au fost definite prin Ordonanța Guvernului nr. 27/2016, au fost excluse din sfera serviciului universal începând cu 1 ianuarie 2017, restrângând prin efectul direct al legii sfera serviciilor enumerate de Decizia președintelui ANCOM nr. 1158/2013 și pentru care CNPR are obligația de prestare a serviciului universal.

Prin urmare, începând cu 1 ianuarie 2017, sfera serviciului universal pentru care CNPR a fost desemnat furnizor de serviciu universal a cuprins următoarele servicii poștale:

a) colectarea, sortarea, transportul și livrarea trimerilor poștale interne și internaționale, în greutate de până la 2 kg (inclusiv), având ca obiect:

1. trimeri de corespondență, cu excepția trimerilor de corespondență în număr mare;

2. imprimate, cu excepția imprimatelor în număr mare;

3. pachete mici, astfel cum acestea sunt prevăzute în Convenția Poștală Universală și Regulamentul poștei de scrisori, cu excepția pachetelor mici în număr mare;

b) colectarea, sortarea, transportul și livrarea coletelor poștale interne și internaționale, în greutate de până la 10 kg (inclusiv), cu excepția coletelor în număr mare;

c) distribuirea coletelor poștale cu limite de greutate între 10 kg și 20 kg (inclusiv) expediate din afara teritoriului României către o adresă aflată pe teritoriul acesteia;

d) serviciul de trimitere recomandată având ca obiect trimeri poștale interne și internaționale în greutate de până la 2 kg (inclusiv) prevăzute la lit. a);

e) serviciul de trimitere cu valoare declarată având ca obiect:

1. trimeri poștale interne și internaționale în greutate de până la 2 kg (inclusiv) prevăzute la lit. a);

2. colete poștale interne și internaționale în greutate de până la 10 kg (inclusiv), cu excepția coletelor în număr mare;

3. colete poștale cu limite de greutate între 10 și 20 kg (inclusiv) expediate din afara teritoriului României către o adresă aflată pe teritoriul acesteia;

f) colectarea, sortarea, transportul și livrarea cecogramelor interne și internaționale.

Furnizorul de serviciu universal are dreptul de a solicita Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații (denumită în continuare *ANCOM* sau *Autoritatea*), compensarea costului net aferent furnizării serviciilor din sfera serviciului universal. Conform prevederilor art. 14 alin. (6) din Decizia președintelui ANCOM nr. 541/2013 privind condițiile și procedura de desemnare a furnizorilor de serviciu universal în domeniul serviciilor poștale, cu modificările și completările ulterioare, cererea de compensare a costului net poate fi transmisă până la data de 14 august a exercițiului financiar ulterior celui pentru care se solicită compensarea.

Conform dispozițiilor art. 5 alin. (2) din Decizia președintelui ANCOM nr. 1158/2013, „*Calculul costului net aferent furnizării serviciilor din sfera serviciului universal se realizează conform metodologiei prevăzute în anexă.*”. Prin urmare, costul net al obligațiilor aferente serviciului universal se calculează ca diferența dintre costul net suportat de CNPR ca urmare a îndeplinirii obligațiilor de serviciu universal (Scenariul de bază) și costul net al CNPR în cazul în care și-ar desfășura activitatea fără a avea obligațiile de serviciu universal (Scenariul alternativ). Astfel, este necesară validarea *scenariului de bază* (incluzând, dar fără a se limita la, identificarea

categoriilor de costuri ineficiente și propuneri fundamentate de ajustări de eficiență), precum și analiza rezonabilității ipotezelor ce stau la baza *scenariului alternativ*, în raport cu ipoteze ce pot fi obținute din studii de piață, rapoarte etc. Acestea vor constitui suport pentru verificarea situației privind costurile, veniturile și capitalul angajat aferente furnizării serviciilor din sfera serviciului universal ce stau la baza cererii de compensare a costului net al furnizării serviciilor din sfera serviciului universal elaborate de CNPR.

Costul net va lua în considerare toți factorii relevanți, inclusiv beneficiile intangibile și avantajele comerciale de care CNPR se bucură ca urmare a desemnării ca furnizor de serviciu universal, existența unei marje rezonabile de profit și stimularea eficienței costurilor.

Conform prevederilor art. 5 alin. (4) din Decizia președintelui ANCOM nr. 1158/2013, situația privind costurile, veniturile și capitalul angajat aferente furnizării serviciilor din sfera serviciului universal care însoțește cererea pentru compensarea costului net trebuie certificată de un auditor independent, într-un raport de constatări faptice, adresat atât acționarilor furnizorului desemnat, cât și ANCOM. Potrivit art. 5 alin. (5) din Decizia președintelui ANCOM nr. 1158/2013, Raportul auditorului menționat trebuie să indice dacă situația menționată anterior reflectă, în toate aspectele materiale, informațiile din documentele contabile și situațiile financiare relevante ale furnizorului de serviciu universal, precum și dacă procedurile de colectare și prelucrare a informațiilor contabile respectă principiile și criteriile de calcul și evidența separată a costurilor, veniturilor și capitalului angajat, stabilite de ANCOM, în conformitate cu Standardul internațional privind serviciile conexe 4400 al Federației Internaționale a Contabililor (IFAC), „*Angajamente pentru realizarea procedurilor convenite privind informațiile financiare*”.

În conformitate cu prevederile art. 14 alin. (1), (6) și (7) din Decizia președintelui ANCOM nr. 541/2013 și ale art. 22 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/2013, dacă în urma calculării de către CNPR a costului net al furnizării serviciilor din sfera serviciului universal, ANCOM constată că furnizarea serviciilor din sfera serviciului universal constituie o sarcină injustă pentru furnizorul de serviciu universal, ANCOM va decide compensarea acestui cost net, în limita sumei solicitate de către furnizorul de serviciu universal, pe baza cererii de compensare transmise de CNPR, însoțită de situația privind costurile, veniturile și capitalul angajat aferente furnizării serviciilor din sfera serviciului universal, în condițiile stabilite de ANCOM.

CNPR a transmis prin adresa nr. 109/5366/14.08.2018, înregistrată la ANCOM cu nr. SC-27169/14.08.2018, cererea de compensare a costului net al furnizării serviciilor din sfera serviciului universal în anul 2017, împreună cu situația privind costurile, veniturile și capitalul angajat aferente furnizării serviciilor mai sus precizate. Prin adresa nr. 109/5371/14.08.2018, înregistrată la ANCOM cu nr. SC-27332/20.08.2018, CNPR a transmis Raportul final de constatări faptice privind verificarea cererii de compensare a costului net al furnizării serviciilor din sfera serviciului universal întocmit de către auditorul independent PKF Finconta, emis la data de 14.08.2018.

De asemenea, CNPR a transmis ANCOM prin adresa nr. 101/4953/11.05.2018, înregistrată la ANCOM cu nr. SC-15738/14.05.2018 *Metodologia pentru întocmirea Situațiilor financiare separate și determinare a costurilor – 2017*, iar prin adresa nr. 106/5248/14.08.2018, înregistrată la ANCOM cu nr. SC-27167/14.08.2018, CNPR a transmis ANCOM *Situațiile financiare separate aferente exercițiului financiar 01 ianuarie – 31 decembrie 2017* (denumite în continuare *SFS2017*

sau *situațiile financiare separate 2017*). De asemenea, prin adresa nr. 106/5258/14.08.2018, înregistrată la ANCOM cu nr. SC-27331/20.08.2018, CNPR a transmis ANCOM *Raportul auditorului independent și Scrisoarea către Conducere* întocmite de societatea PKF Finconta.

Urmare a analizei documentelor și situațiilor financiare menționate la paragraful anterior, ANCOM a identificat o serie de **erori materiale în întocmirea SFS2017 care nu au fost semnalate în raportul auditorului independent PKF Finconta**. Ca urmare, ANCOM a transmis CNPR, prin adresa ANCOM nr. SC-CVP1-34330/22.10.2018, constatările rezultate din analiza metodologiei și situațiilor financiare separate 2017, pentru care a solicitat clarificări din partea CNPR. Principalele constatări ANCOM rezultate din analiza situațiilor financiare separate 2017 se referă la modificări în calculul anumitor inductori de alocare a costurilor salariale, cu impact semnificativ la nivelul costurilor alocate pe segmente de afaceri și pe produse, acestea nefiind semnalate în notele la situațiile financiare separate 2017 sau în raportul auditorului independent. Prin adresa nr. SC-CVP1-34546/23.10.2018, ANCOM a solicitat și auditorului PKF Finconta clarificarea acestor aspecte, însă nu a fost primit un răspuns din partea acestuia.

Prin adresa CNPR nr. 101/10140/08.11.2018, înregistrată la ANCOM cu nr. SC-37620/08.11.2018, CNPR a răspuns solicitării ANCOM clarificând o serie de aspecte semnalate și precizând că *„în prezent sunt făcute demersuri către auditorul Situațiilor în sensul corecției situațiilor și emiterea raportului pentru situațiile modificate. [...] Aspectele semnalate vor fi corectate și actualizate în consecință potrivit noilor valori rezultate în urma corecțiilor efectuate și vor fi reflectate în versiunea situațiilor financiare separate pe care urmează să o înaintăm după revizuirea acestora de către auditorul independent”*.

Prin adresa nr. 106/7697/05.12.2018, înregistrată la ANCOM cu nr. SC-42323/18.12.2018, CNPR a transmis ANCOM situații financiare separate revizuite (denumite în continuare *SFS2017 revizuite* sau *situațiile financiare separate 2017 revizuite*), incomplete, însoțite de un nou raport al auditorului PKF Finconta, datat 13.12.2018. Prin adresa nr. 106/255/14.01.2019, înregistrată la ANCOM cu nr. SC-1450/17.01.2019, CNPR a transmis anexe lipsă la SFS2017 revizuite.

Cererea de compensare a costului net aferentă 2017 a fost întocmită pe baza datelor financiare din SFS2017 transmise la data de 14.08.2018. Raportul auditorului independent aferent acestei cereri certifică verificarea cererii de compensare a costului net al furnizării serviciilor din sfera serviciului universal în baza acestor situații financiare separate. Totodată, ANCOM a constatat că SFS2017 revizuite¹ diferă semnificativ de SFS2017 transmise la data de 14.08.2018, atât la nivelul rezultatelor pe segmente de afaceri cât și la nivelul alocărilor realizate, al costurilor serviciilor, al profitabilității la nivel de unitate poștală etc.

Astfel, **profitabilitatea la nivelul segmentului SPU (serviciu poștal universal) și la nivel de unitate poștală (Anexa 7 la situațiile financiare separate) s-a modificat semnificativ între cele două versiuni ale SFS2017**. În primul rând, în SFS2017 revizuite, profitabilitatea pe segmentul serviciului universal a scăzut cu peste $\times\%$, de la \times lei la \times lei. În al doilea rând, în urma revizuirii SFS2017, pierderile totale ale unităților poștale s-au redus de la \times lei la \times lei (aproximativ $\times\%$), iar numărul de unități poștale prezentate în SFS2017 ca

¹ Așa cum am precizat anterior, acestea au fost transmise de CNPR în versiune completă în data de 17.01.2019.

Înregistrând pierdere în anul 2017 (✂ unități poștale) s-a redus, conform SFS2017 revizuite, la ✂ unități poștale.

De asemenea, în urma revizuirii SFS2017 prin corectarea erorilor de alocare a costurilor, **se modifică atât costurile, cât și veniturile repartizate la nivelul unităților poștale.**

Având în vedere faptul că datele din Anexa 7 la SFS2017 sunt preluate în cererea de cost net în Tabelul 1 – Costurile și veniturile aferente unităților neprofitabile, **în acest tabel și, în consecință, în scenariul de bază, nu mai sunt reflectate datele financiare reale înregistrate de CNPR în 2017, conform SFS2017 revizuite.**

De asemenea, **celelalte tabele din cererea de cost net pe baza cărora este elaborat scenariul alternativ reflectă date financiare și operaționale aferente unităților poștale neprofitabile identificate pe baza SFS2017 transmise în data de 14.08.2018 care, așa cum am arătat mai sus, sunt diferite de unitățile poștale neprofitabile identificate conform datelor din SFS2017 revizuite.**

În concluzie, în temeiul dispozițiilor art. 50 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/2013 și ale art. 14 alin. (7¹) și (7²) din Decizia președintelui ANCOM nr. 541/2013, ANCOM a solicitat CNPR, prin adresa nr. SC-CVP1-10489/04.04.2019 să transmită ANCOM, în mod corect și complet, următoarele:

- **Cererea de compensare a costului net 2017 revizuită** care să reflecte datele financiare și operaționale aferente SFS2017 revizuite, **inclusiv toate anexele, bazele de date, documentele și fișierele suport** care au fost transmise ANCOM prin adresa nr. 109/5366/14.08.2018, înregistrată la ANCOM cu nr. SC-27169/14.08.2018 al căror conținut se modifică urmare a revizuirii SFS2017;
- Un raport de constatări faptice emis de către un auditor independent **care să certifice verificarea cererii de compensare a costului net 2017 revizuită** și să reflecte datele financiare și operaționale aferente SFS2017 revizuite, în conformitate cu prevederile art. 5 alin. (4) și (5) din Decizia președintelui ANCOM nr. 1158/2013.

CNPR a transmis prin adresa nr. 109/2171/15.04.2019, înregistrată la ANCOM cu nr. SC-11637/15.04.2019, o formă revizuită a cererii de compensare a costului net al furnizării serviciilor din sfera serviciului universal în anul 2017, împreună cu un raport revizuit de constatări faptice privind verificarea cererii de compensare a costului net 2017 întocmit de PKF Finconta, emis la data de 15.04.2019.

Prin adresa ANCOM nr. SC-CVP1/13254/23.04.2019, urmare a unei analize preliminare a documentelor transmise, Autoritatea a solicitat transmiterea pe un suport durabil de stocare a datelor electronice a tuturor informațiilor relevante (astfel cum, de altfel, au fost solicitate CNPR și anterior, prin adresa ANCOM nr. SC-CVP1/10489/04.04.2019), respectiv toate anexele, bazele de date, documentele și fișierele suport utilizate la întocmirea cererii de compensare revizuite, acestea fiind necesare procesului de analiză a cererii de compensare a costului net al furnizării serviciilor din sfera serviciului universal în anul 2017 - revizuită. Totodată, prin intermediul aceleiași adrese, ANCOM a solicitat transmiterea unui raport de constatări faptice ale auditorului independent care să cuprindă și **constatări faptice cu privire la analiza punctelor de acces deservite de personal** realizată de CNPR, ca parte integrantă a cererii de compensare a

costului net 2017, în conformitate cu prevederile art. 5 alin. (4) și (5) din Decizia președintelui ANCOM nr. 1158/2013.

CNPR a transmis prin adresa nr. 109/5072/02.08.2019, înregistrată la ANCOM cu nr. SC-23604/02.08.2019 un raport final de constatări faptice privind verificarea cererii privind compensarea costului net al furnizării serviciilor din sfera serviciului universal 2017 revizuită care cuprinde constatări faptice cu privire la analiza punctelor de acces deservite de personal, emis de către PKF Finconta la data de 29.07.2019, precum și un CD care conținea parțial anexele, bazele de date, documentele și fișierele suport utilizate la întocmirea cererii de compensare a costului net 2017 revizuită.

Prin urmare, prin adresa ANCOM nr. SC-CVP1/24127/08.08.2019, a fost solicitată CNPR completarea anexelor, bazelor de date, documentelor și fișierelor suport utilizate la întocmirea cererii de compensare a costului net 2017 revizuită care nu au fost transmise prin adresa CNPR nr. 109/5072/02.08.2019, precum și o serie de informații financiare și operaționale necesare analizei cererii de compensare a costului net 2017 revizuită.

CNPR a transmis documentele solicitate prin adresa nr. 109/5335/29.08.2019, înregistrată la ANCOM cu nr. SC-26646/30.08.2019, în data de **30.08.2019**.

2 Obligațiile furnizorului de serviciu universal în anul 2017

Conform legislației în vigoare, în anul 2017:

- CNPR a avut obligația de a asigura, în fiecare localitate de pe teritoriul României, cel puțin o colectare de la fiecare punct de acces și cel puțin o livrare la fiecare adresă indicată, în fiecare zi lucrătoare, dar nu mai puțin de 5 zile pe săptămână. Au fost permise derogări de la această obligație numai în cazuri sau în condiții geografice excepționale.
- CNPR a avut obligația de a pune la dispoziția utilizatorilor cel puțin o cutie poștală sau un alt punct de acces permanent, precum și cel puțin un punct de contact în fiecare localitate de pe teritoriul României.
- CNPR a avut obligația de a menține un număr minim de cutii poștale amplasate astfel încât să existe:
 - ✓ minimum o cutie poștală la 3.000 de locuitori în mediul urban;
 - ✓ minimum o cutie poștală la 20.000 de locuitori în municipiul București.
- CNPR a avut obligația de a asigura puncte de acces deservite de personal în care se pot prezenta colete poștale, imprimare și trimiteri de corespondență cu dimensiuni nestandardizate, precum și trimiteri poștale înregistrate, în toate unitățile administrativ-teritoriale de bază (comune sau orașe) având minimum 1.500 de locuitori.
- CNPR a avut obligația de a asigura un program cu publicul de 8 ore zilnic la fiecare punct de acces deservit de personal. Au fost permise derogări de la această obligație, numai în cazul în care traficul poștal nu a justificat un program de lucru cu publicul de 8 ore zilnic.
- CNPR a avut obligația de a îndeplini anumite cerințe de calitate, reflectate în timpii de livrare a anumitor trimiteri poștale, după cum urmează:
 - a) pentru trimerile de corespondență interne din sfera serviciului universal, din cea mai rapidă categorie standard:
 - ✓ 85% din numărul total al trimerilor poștale din această categorie trebuie livrate în cel mult o zi lucrătoare de la data depunerii la punctele de acces;
 - ✓ 97% din numărul total al trimerilor poștale din această categorie trebuie livrate în cel mult două zile lucrătoare de la data depunerii la punctele de acces;
 - b) pentru trimerile de corespondență intracomunitare din cea mai rapidă categorie standard, ce fac obiectul obligațiilor de serviciu universal (în raport cu fiecare stat membru al Uniunii Europene):
 - ✓ 85% din numărul total al trimerilor poștale din această categorie trebuie livrate în cel mult trei zile lucrătoare de la data depunerii la punctele de acces;

- ✓ 97% din numărul total al trimiterilor poștale din această categorie trebuie livrate în cel mult cinci zile lucrătoare de la data depunerii la punctele de acces.
- CNPR a avut obligația să presteze serviciile poștale astfel încât să garanteze respectarea cerințelor esențiale așa cum sunt definite în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/2013, să ofere serviciile în condiții identice utilizatorilor care se află în condiții comparabile, să ofere serviciile în mod neîntrerupt, cu excepția cazurilor de forță majoră, să fie disponibile în mod nediscriminatoriu tuturor utilizatorilor și să asigure evoluția continuă a serviciilor, în funcție de cerințele tehnice, economice și sociale, precum și adaptarea acestora la cerințele utilizatorilor și să permită accesul persoanelor cu dizabilități la serviciile poștale pentru care a fost desemnată ca furnizor de serviciu universal, în condiții echivalente celor de care beneficiază ceilalți utilizatori.
- CNPR a avut obligația de a asigura accesul utilizatorilor, integratorilor și furnizorilor de servicii poștale la rețeaua poștală publică pe care o operează, în condiții de transparentă, obiectivitate și nediscriminare, precum și obligația de a asigura accesul altor furnizori de servicii poștale la serviciile poștale pentru care a fost desemnată ca furnizor de serviciu universal și la elementele de infrastructură a rețelei poștale publice pe care o operează, în măsura necesară furnizării de către aceștia a propriilor servicii poștale, în condiții transparente, proporționale și nediscriminatorii.
- CNPR a avut obligația de a ține evidența contabilă separată, în cadrul contabilității interne de gestiune, prin evidențierea distinctă a activităților din afara sferei serviciului universal de cele aflate în sfera serviciului universal.
- CNPR a avut obligația de a practica tarife accesibile, transparente, nediscriminatorii și fundamentate pe costuri. Tarifele practicate au trebuit să fie uniforme pe întreg teritoriul României și să fie supuse aprobării ANCOM, modificarea lor putând fi realizată la propunerea furnizorului de serviciu universal, cu aprobarea ANCOM. Furnizorul de serviciu universal a putut acorda tarife speciale în cazul unui volum mare de trimiteri care fac obiectul serviciilor poștale incluse în sfera serviciului universal, dar cu aplicarea și în acest caz a principiilor transparenței și nediscriminării cu privire la tarife și la condițiile asociate acestora. Criteriile și condițiile în care se aplică aceste tarife speciale au fost, de asemenea, supuse aprobării ANCOM.
- CNPR a avut obligația de a lua toate măsurile pentru asigurarea securității poștale, a confidențialității operațiunilor desfășurate la punctele de acces deservite de personal și de a asigura accesul utilizatorilor la rețeaua poștală publică pe care o operează, în condiții de transparentă, obiectivitate și nediscriminare.
- CNPR a avut obligația să pună la dispoziția utilizatorilor, integratorilor și a furnizorilor de servicii poștale, în mod regulat, informații precise, detaliate și actualizate cu privire la caracteristicile serviciilor poștale pentru care a fost desemnată ca furnizor de serviciu universal, în special informații referitoare la condițiile generale de acces la aceste servicii, precum și la tarifele și cerințele minime de calitate aferente acestor servicii, și totodată obligațiile de a aduce la cunoștința publicului numărul de colectări, respectiv de livrări pe care trebuie să îl efectueze de la fiecare punct de acces, respectiv la fiecare punct de contact și de a publica pe pagina sa de

internet și de a pune la dispoziția publicului la toate punctele de acces deservite de personal, a tuturor informațiilor de mai sus, precum și a clauzelor contractului cadru.

- CNPR a avut obligația de a respecta la încheierea acordurilor privind tarifele terminale pentru trimerile poștale intracomunitare expediate de pe teritoriul unui stat membru al Uniunii Europene către teritoriul României, anumite principii stabilite de cadrul legal și, în cazul în care nu are încheiate asemenea acorduri, de a aplica prevederile acordurilor internaționale în domeniu la care România este parte.

3 Premisele evaluării costului net

Costul net solicitat a fi compensat de către CNPR pentru anul 2017 (inclusiv beneficiile intangibile), conform cererii de compensare a costului net 2017 – revizuită, a fost de **∞ lei**; conform formulei de calcul cuprinse în anexa la Decizia președintelui ANCOM nr. 1158/2013:

$$NC = Nsz + \sum_{i=1}^n Nppi + \sum_{i=1}^n Ndpi + NPT + NR - TV + profit$$

sumele prezentate de CNPR au fost:

	lei
NSZ- furnizare serviciu gratuit	∞
NPPI – diferența rezultată din activitatea de colectare	∞
NDPI – diferența rezultată din activitatea de livrare	∞
NPT - diferența rezultată din activitatea de sortare și transport	∞
NR – alte costuri înregistrate ca urmare a furnizării serviciilor din sfera serviciului universal	∞
TV – beneficii intangibile	∞
PROFIT – rata rezonabilă de rentabilitate aferentă furnizării serviciilor din sfera serviciului universal	∞

Sursa: Cerere cost net CNPR 2017 revizuită

În scopul evaluării cererii de compensare transmise de furnizorul de serviciu universal, ANCOM a derulat, cu sprijinul firmei de consultanță KPMG Advisory SRL (denumită în continuare KPMG), o analiză detaliată a informațiilor puse la dispoziție de CNPR, a datelor și ipotezelor utilizate pentru elaborarea scenariului de bază și a scenariului alternativ. Au fost verificate în detaliu datele și ipotezele utilizate de CNPR în procesul de întocmire a cererii de cost net, precum și metodologia și calculul efectiv al costului net. Acolo unde a fost necesar au fost efectuate, în baza unor surse alternative de informații, ajustări asupra datelor, ipotezelor și calculului efectiv al unor parametri, astfel încât suma finală rezultată în urma acestui proces complex să reflecte cu o acuratețe cât mai ridicată posibil valoarea costului net aferent furnizării serviciilor din sfera serviciului universal în anul 2017.

4 Determinarea punctelor de acces deservite de personal menținute în funcțiune în anul 2017 în vederea îndeplinirii obligațiilor ce decurg din calitatea de furnizor de serviciu universal și a celor eligibile pentru compensare

Un prim aspect avut în vedere la evaluarea costului net al furnizării serviciilor din sfera serviciului universal a fost verificarea faptului că numărul de puncte de acces deservite de personal, denumite în continuare *PAD*, necesar îndeplinirii obligațiilor de serviciu universal nu este supraestimat de către CNPR.

Așa cum rezultă din Raportul de constatări faptice emis de PKF Finconta la data de 29.07.2019, referitor la punctele de acces menținute în funcțiune în anul 2017, „*analiza realizată de către CNPR cuprinde toate subunitățile poștale din urbanul mic și rural, indiferent dacă acestea se află în unități administrativ-teritoriale cu un număr de locuitori mai mare sau mai mic de 1.500 locuitori, și indiferent dacă acestea sunt puncte de acces și/sau puncte de contact*”.

Pentru a determina necesarul de puncte de acces deservite de personal menținute în funcțiune de CNPR ca urmare a calității de furnizor de serviciu universal, au fost utilizate informații privind situația localităților din România și anume clasificarea pe tipuri de localități, precum și numărul de locuitori din fiecare localitate. În acest scop au fost utilizate rezultatele publicate pe pagina de internet a Institutului Național de Statistică aferente recensământului populației efectuat în România în anul 2011. Pentru încadrarea fiecărei localități în categoriile urban/rural a fost utilizată clasificarea localităților din SIRUTA (Sistemul Informatic al Registrului Unităților Teritorial-Administrative) ce are la bază legislația privind organizarea administrativă a teritoriului României (Legea nr. 2/1968 privind organizarea administrativă a teritoriului Republicii Socialiste România, cu modificările și completările ulterioare și Decretul - Lege nr. 38/1990 privind abrogarea Legii nr. 2/1989 referitoare la organizarea administrativă a teritoriului țării). Astfel, pentru scopul analizei punctelor de acces deservite de personal, a fost utilizată clasificarea unităților teritoriale din zona urbană (orașe și localități urbane aflate în subordinea orașelor) și din zona rurală (sate aflate în subordinea comunelor și sate aflate în subordinea orașelor).

Rezultatul acestei metodologii a fost crearea unei baze de date cuprinzând fiecare localitate din România înregistrată în recensământul populației din 2011, cu numărul aferent de locuitori și clasificarea urban/rural. Baza de date astfel identificată a fost reconciliată cu situația de fapt a punctelor de acces deservite de personal din rețeaua CNPR, valabilă la sfârșitul anului 2017.

4.1 Identificarea necesarului de puncte de acces deservite de personal menținute în funcțiune în anul 2017 conform art. 15 alin. (3) din Decizia președintelui ANCOM nr. 1158/2013

Pentru identificarea punctelor de acces deservite de personal menținute de CNPR în funcțiune în 2017 din rațiuni comerciale, punctul de pornire a fost lista unităților administrativ-teritoriale de bază, denumite în continuare *UAT*, care îndeplinesc condițiile prevăzute în Decizia președintelui ANCOM nr. 1158/2013 la art. 15 alin. (3) privind obligativitatea CNPR „*de a asigura*

puncte de acces deservite de personal în care se pot prezenta colete poștale, imprimate și trimiteri de corespondență cu dimensiuni nestandardizate, precum și trimiteri poștale înregistrate, în toate unitățile administrativ-teritoriale de bază (comune sau orașe) având minim 1.500 de locuitori."

Conform evidenței SIRUTA (2011), există 3.181 UAT de bază (comune sau orașe) în România, dintre acestea un număr de 2.846 UAT au mai mult de 1.500 locuitori, iar un număr de 335 UAT au mai puțin de 1.500 locuitori.

Conform informațiilor furnizate de CNPR, aceasta a menținut în funcțiune în anul 2017 un număr de \times^2 puncte de acces deservite de personal. În cadrul Cererii de compensare a costului net 2017 revizuite, CNPR a inclus un număr de \times puncte de acces deservite de personal care au înregistrat pierdere în anul 2017.

Din analiza preliminară a celor \times PAD-uri, conform prevederilor art. 15 alin. (3) din Decizia președintelui ANCOM nr. 1158/2013, au rezultat următoarele:

- a) Din cele 3.181 UAT-uri de bază, am identificat un număr de \times UAT-uri în care CNPR nu a menținut în funcțiune puncte de acces deservite de personal în anul 2017, dintre acestea \times fiind UAT-uri cu mai puțin de 1.500 locuitori și \times UAT-uri cu mai mult de 1.500 locuitori. Astfel, pentru un număr de \times UAT-uri, CNPR nu a îndeplinit obligația de a menține puncte de acces deservite de personal conform prevederilor art. 15 alin. (3) din Decizia președintelui ANCOM nr. 1158/2013.
- b) În \times UAT-uri³ cu mai puțin de 1.500 locuitori au fost menținute în funcțiune \times **PAD-uri**, dintre care \times au înregistrat pierdere în anul 2017;
- c) În \times UAT⁴-uri cu mai mult de 1.500 locuitori au fost menținute în funcțiune \times **PAD-uri**, dintre care \times au înregistrat pierdere în anul 2017. Dintre acestea, doar în \times UAT-uri cu mai mult de 1.500 locuitori există 1 singur PAD/UAT conform prevederilor art. 15 alin. (3) din Decizia președintelui ANCOM nr. 1158/2013. În restul de \times UAT-uri, CNPR a menținut în funcțiune un număr de \times PAD-uri, deci un exces de \times **PAD-uri**.

În concluzie, CNPR a menținut în funcțiune în anul 2017 un număr de \times **PAD-uri în exces față de obligația impusă conform art. 15 alin. (3) din Decizia președintelui ANCOM nr. 1158/2013.**

Pentru aceste PAD-uri au fost realizate analize suplimentare pentru a determina dacă menținerea lor în funcțiune este cea mai eficientă formă de organizare pentru îndeplinirea obligațiilor legale legate de furnizarea serviciului universal (secțiunea 4.2).

² Au fost excluse din analiză \times care, deși sunt incluse de CNPR în lista subunităților poștale menținute în funcțiune în anul 2017, nu se regăsesc în Situațiile Financiare Separate 2017 revizuite.

³ 335 UAT-uri conform clasificării SIRUTA, din care au fost scăzute cele \times UAT-uri în care CNPR nu a menținut în funcțiune puncte de acces deservite de personal în anul 2017.

⁴ 2.846 UAT-uri conform clasificării SIRUTA, din care au fost scăzute cele \times UAT-uri în care CNPR nu a menținut în funcțiune puncte de acces deservite de personal în anul 2017.

4.2 Analiza simulării reorganizării PAD-urilor care excedează obligației impuse conform art. 15 alin. (3) din Decizia președintelui ANCOM nr. 1158/2013

Conform Cererii de compensare a costului net 2017 revizuite, pentru a justifica menținerea în funcțiune a PAD-urilor din UAT-uri cu mai puțin de 1.500 locuitori, precum și a PAD-urilor din UAT-uri cu peste 1.500 locuitori care excedează obligației impuse conform art. 15 alin. (3) din Decizia președintelui ANCOM nr. 1158/2013, CNPR a simulat o reorganizare a rețelei de puncte de acces deservite de personal prin cuantificarea efectului operațional și economic generat de „desființarea” subunităților existente și „înființarea” unei singure subunități poștale care deservește toate localitățile dintr-o unitate administrativ-teritorială de bază. Metodologia detaliată și rezultatele simulării efectuate de CNPR sunt prezentate la capitolul 4.2.2 din Cererea de compensare a costului net 2017 revizuită.

În cadrul fișierului „2018_08_14_Baza_date_2_Analiza_subunitati_dupa_UAT.xlsm”, CNPR realizează **5 scenarii de reorganizare** prin care se dorește justificarea actualei configurații a punctelor de acces deservite de personal ca fiind cea mai eficientă formă de organizare pentru îndeplinirea obligațiilor legale legate de furnizarea serviciului universal.

Cu sprijinul consultantului KPMG, ANCOM a analizat structura fișierului „2018_08_14_Baza_date_2_Analiza_subunitati_dupa_UAT.xlsm” și a realizat o analiză riguroasă a datelor cuprinse în aceste scenarii, în vederea verificării și validării din punct de vedere economic și operațional a fiecărei ipoteze utilizate.

Pentru efectuarea analizei, au fost utilizate informații furnizate de CNPR legate de structura de puncte de acces deservite de personal existentă la nivelul anului 2017 („Baza_date_1_RETEA_2017_SIRUTA”), structura de personal („Situatia_posturilor_normate_si_a_personalului_existent_-_decembrie_2017.xls”), distanțele parcurse pentru deservirea localităților („Km_normati_2017.xls”), numărul de locuitori conform informațiilor Institutului Național de Statistică („obligatii_PAD_2017_SIRUTA_RPL2011.xls”), lista localităților cu deservire excepțională („Lista_localitati_exceptionale_ian_2016_cu_SIRUTA.xls”), precum și structura spațiilor în care operează unitățile poștale („SPATII_2017.xls”). Totodată, au fost utilizate informațiile furnizate de CNPR ca răspuns la consultarea publică⁶, respectiv analiza de reorganizare revizuită („R_Anexa_3_A1.1-Analiza_dupa_UAT(recalculat)).

Pe lângă informațiile furnizate de CNPR, au fost utilizate informații publice legate de geolocalizarea unităților administrativ - teritoriale de bază („ro_uat_polilinie.kml”), precum și a tuturor localităților din România („ro_localitati_punct.kml”) puse la dispoziție publicului de către Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară (ANCPI) prin intermediul site-ului Geoportal ANCPI (<http://geoportal.ancpi.ro/>, <http://www.geo-spatial.org/download/romania-seturi-vectoriale>).

Au fost identificate și verificate un număr de elemente necesare pentru analiza scenariilor de reorganizare, detaliate în continuare.

⁵ Scenariul 5 din analiza de reorganizare a fost renumerotat cu numărul 5, număr neutilizat în numerotarea CNPR, iar cele 5 scenarii suplimentare au fost numerotate de ANCOM cu numerele 5 - 5. De asemenea, din numerotarea CNPR lipsesc alte cinci scenarii: 321, 1155, 1166, 1174 și 1479.

⁶ Adresa CNPR nr. 109/3086/10.06.2020, înregistrată la ANCOM cu nr. SC-16990/10.06.2020.

4.2.1 Tipologii de scenarii

În Cererea de compensare a costului net 2017 revizuită (Capitolul 4.2.2, pagina 22) este detaliată metodologia de simulare a organizării unei singure subunități poștale la nivelul unei unități administrativ-teritoriale de bază, după cum urmează:

„Pentru analiza celor \times subunități poștale, s-a simulat organizarea unei singure subunități poștale care deservește toate localitățile dintr-o unitate administrativ-teritorială (Baza de date 2). În situația în care s-au identificat mai multe posibilități de organizare, s-a analizat fiecare variantă, luându-se în calculul final varianta cu cea mai mică economie.

Subunitățile poștale se grupează în studii de caz în funcție de UAT-urile pe care le deserveșc, parcurgându-se etapele prezentate în continuare:

1) Dacă o subunitate poștală deservește localități din două UAT-uri, atunci sunt incluse în analiză, în acest caz, și restul localităților din cele două UAT-uri, inclusiv cu subunitățile poștale care le deserveșc pe acestea din urmă.

2) Dacă subunitățile poștale nou introduse, conform algoritmului descris mai sus, deserveșc, la rândul lor, localități și din alt UAT (diferit de primele UAT-uri menționate anterior), se are în vedere și introducerea acestui nou UAT, ale cărui localități rămase (dacă este cazul) pot fi deservite, desigur, de altă(e) subunitate/subunități poștală(e) aferentă(e), acestea din urmă fiind incluse, de asemenea, în cadrul analizei.

3) Se repetă etapa 2) până când se ajunge ca în analiză să se includă în totalitate UAT-uri complete, subunitățile poștale nou introduse nemaideservind și alte localități, din alte UAT-uri care nu intraseră anterior în discuție, în cadrul analizei.

Ca rezultat, prin parcurgerea acestui algoritm, se ajunge la un moment final în care un anumit număr de subunități poștale (care rezultă din parcurgerea iterațiilor necesare, conform celor de mai sus) să deservească complet și integral un anumit număr de UAT-uri (în principiu, numărul localităților deservite de subunitățile poștale este egal cu numărul localităților din UAT-urile respective)."

Datorită faptului că în cadrul Cererii de compensare a costului net 2017 revizuite CNPR menționează că în analiza efectuată sunt cuprinse \times ⁷ subunități poștale, iar din analiza inițială ANCOM a identificat în cadrul acesteia \times subunități poștale unice, a fost necesară verificarea și validarea numărului de subunități poștale din simularea CNPR.

Analizând tipurile de scenarii de reorganizare realizate de CNPR și revizuite în cadrul perioadei de consultare publică, s-au identificat subunități poștale care se repetă în cadrul mai multor scenarii, în contradicție cu metodologia prezentată de CNPR. Astfel, s-au identificat \times PAD-uri unice care apar de \times ori în cadrul scenariilor de reorganizare.

Astfel, au fost identificate mai multe tipuri de scenarii, iar primele două categorii nu respectă metodologia CNPR, după cum urmează:

✓ \times scenarii necorelate cu metodologia descrisă, cuprinzând un total de \times PAD-uri, respectiv \times PAD-uri unice (o parte din PAD-uri se repetă în două sau trei scenarii de reorganizare). PAD-urile analizate în aceste scenarii sunt cuprinse în UAT-uri comune (de exemplu, scenariile 687,

⁷ Analiza de reorganizare realizată de CNPR vizează doar PAD-urile din UAT-uri cu mai puțin de 1.500 locuitori, precum și PAD-urile din UAT-uri cu peste 1.500 locuitori care excedează obligației impuse conform art. 15 alin. (3) din Decizia președintelui ANCOM nr. 1158/2013.

693 și 701 au în comun UAT-urile ✕, scenariile 143 și 144 au în comun UAT ✕, scenariile 1359 și 1360 au în comun UAT ✕);

✓ ✕ scenarii irelevante cuprinzând desființarea a ✕ PAD-uri din ✕ UAT-uri, nesolicitate prin obligații legale. Dintre acestea, ✕ scenarii cuprind desființarea a ✕ PAD-uri unice din ✕ UAT-uri peste 1.500 locuitori și reînființarea a ✕ PAD-uri în ✕ UAT-uri, nerespectând obligația legală de a asigura un (singur) punct de acces deservit de personal în toate UAT-urile de bază având peste 1.500 locuitori. Celelalte ✕ scenarii sunt irelevante pentru scopul analizei, deoarece în aceste scenarii se desființează și se reînființează aceleași PAD-uri;

✓ ✕ scenarii cuprinzând ✕ PAD-uri din ✕ UAT-uri având un beneficiu economic (denumite în continuare „scenariu profitabil”) din desființarea și reînființarea unor PAD-uri, conform calculelor efectuate de CNPR și ajustate de ANCOM (ajustările sunt prezentate la secțiunea 4.2.5 din prezentul document);

✓ ✕ scenarii neprofitabile cuprinzând ✕ PAD-uri a căror reorganizare prezintă un dezavantaj economic (denumite în continuare „scenariu neprofitabil”), pe baza calculelor efectuate de CNPR și ajustate de ANCOM (ajustările sunt prezentate la secțiunea 4.2.5 din prezentul document).

Pe baza analizei tipurilor de scenarii și a reconcilierii numărului de PAD-uri regăsite în analiza CNPR, s-a constatat că PAD-ul ✕ se regăsește în două scenarii (scenariul 667 profitabil și scenariul 715 neprofitabil), fiind clasificat în categoria scenariilor neprofitabile. Totodată, în cadrul scenariilor profitabile un număr de ✕ PAD-uri se regăsesc și în scenarii necorelate, iar în cadrul scenariilor neprofitabile un număr de 3 PAD-uri se regăsesc și în scenarii necorelate. Totodată, în scenariile necorelate ✕ PAD-uri se repetă în mai multe scenarii de reorganizare, ✕ PAD-uri (✕) fiind incluse în trei scenarii de desființare diferite, iar alte ✕ PAD-uri în câte două scenarii.

Ca urmare a aspectelor prezentate anterior se constată o inconsecvență în abordarea scenariilor de reorganizare, contrazicând în numeroase cazuri metodologia descrisă în cadrul Cererii de compensare a costului net 2017 – revizuită.

4.2.2 Parcurgerea distanțelor

În vederea verificării corectitudinii ipotezelor legate de modul și distanțele parcurse luate în calcul de CNPR în scenariile de reorganizare, atât la desființare, cât și la înființare, s-au utilizat datele puse la dispoziție de către CNPR în cadrul bazei de date „*Km normati 2017.xls*”.

A fost verificat numărul de kilometri și modul de parcurgere specificate în scenariile de reorganizare pentru unitățile desființate comparativ cu datele din baza de date, identificând următoarele situații:

✓ În ✕ de scenarii (✕% din total scenarii) există cel puțin o diferență în numărul de kilometri „desființați”, față de cei declarați ca „normați”;

✓ În ✕ de scenarii (✕% din total scenarii) există cel puțin o diferență în modul de parcurgere a distanțelor în scenariile „desființate”, față de modul de parcurgere „normat”.

Cele două tipuri de diferențe nu sunt interdependente, acestea fiind întâlnite în scenarii invariabil una de cealaltă.

De exemplu, în scenariul 1002, din \times PAD-uri desființate, pentru \times PAD-uri distanțele parcurse sunt greșite (\times are la desființare \times km față de \times km în normare, iar \times are la desființare \times km față de \times km în normare) și \times modul de parcurgere diferit (\times are specificat la desființare „ \times ”, față de „ \times ” în normare).

Cu toate acestea, nu s-a putut determina numărul total de erori datorită faptului că în baza de date cuprinzând kilometrii normați se regăsesc înregistrări inconsistente, precum și înregistrări combinate.

În vederea validării numărului de kilometri, s-a efectuat o analiză a situației cartografice și a calculului numărului de kilometri necesar a fi parcurși cu ajutorul datelor încărcate în programul Google Earth Pro de localizare, precum și Google Maps pentru stabilirea distanțelor rutiere.

În urma analizei, există atât cazuri în care calculul de kilometri testat în scenarii este validat, cât și cazuri în care calculul de kilometri testat în scenarii este invalidat.

Exemplul 1

În scenariul 116 există o diferență de \times km între distanța specificată la desființare și distanța însumată a PAD-urilor din normare. În urma verificărilor se observă că localitățile \times și \times , situate în UAT \times și deservite în prezent de PAD-ul \times situat în localitatea \times , nu ar putea fi deservite direct din sediul UAT, respectiv PAD-ul \times situat în localitatea \times , deoarece UAT-ul este despărțit de un baraj de acumulare. Singura cale de acces între \times și localitățile \times și \times trece prin localitatea \times din UAT-ul învecinat, , așa cum se poate observa în Figura 1.

Ca urmare a verificării, s-a considerat că în scenariu este luată în considerare doar o fracție din distanța totală deservită de PAD-ul \times , aferentă deservirii localității \times aflată în UAT \times , la \times km de \times , la verificarea scenariului de înființare distanțele rezultate fiind corecte.

\times

Figura 1

În concluzie, din punct de vedere al distanțelor incluse în scenariile de desființare și înființare, **testarea distanțelor parcurse a fost validată.**

Exemplul 2

În scenariul 650 există o diferență de \times km între distanța specificată la desființare și distanța însumată a PAD-urilor din normare. În urma verificărilor, se observă că Oficiul Poștal \times din UAT \times deservește localitatea \times , aflată în marginea UAT-ului alăturat (\times), unde există înființată o agenție ce deservește două localități, așa cum se poate observa în Figura 2.

Scenariul prezintă desființarea a 2 PAD-uri unice din 2 UAT-uri având peste 1.500 locuitori și reînființarea unui singur PAD în unul din aceste UAT-uri, scenariul fiind clasificat ca fiind nesolicitat (irelevant) conform obligației legale. De altfel, scenariul prezintă o reorganizare legată doar de deservirea unei localități.

Din punct de vedere al distanțelor parcurse, în scenariul desființat distanța deservită de Oficiul Poștal X este incorectă, fiind specificată X km față de X km normați. În schimb, conform calculului și a verificării distanței rutiere, distanțele din scenariul de înființare sunt corecte.

X

Figura 2

În concluzie, din punct de vedere al distanțelor incluse în scenariile de desființare și înființare, **testarea distanțelor parcurse a fost invalidată.**

În concluzie, datorită inconsistenței bazei de date, precum și a inconsecvenței utilizării convențiilor, analiza referitoare la parcurgerea distanțelor nu poate fi validată decât parțial.

4.2.3 Proveniența spațiilor utilizate

Pentru analiza utilizării corecte a tipului de spațiu, atât la desființare, cât și la înființare, au fost verificate datele prezentate de către CNPR în scenariile de reorganizare cu datele din foaia de calcul „*Situația suprafețelor utile aferente spațiilor unităților și subunităților CNPR*” din fișierul „SPATII 2017.xlsx”.

La verificarea datelor din această bază de date, s-au observat inconsecvențe și inconsistențe ale informațiilor. Astfel, deși în capul de tabel sunt descrise opțiunile ce trebuie specificate, câmpurile sunt completate în diferite forme pentru aceeași categorie de spațiu (de exemplu, tipul de utilizare X îl regăsim înregistrat „X”, „X”, „X”, „X”).

Pentru a putea utiliza unitar informațiile din baza de date de spații utilizate de CNPR au fost normalizate aceste date într-o formă unitară ce poate fi utilizată în verificarea scenariilor de reorganizare. Bazat pe normalizările categoriilor de spații utilizate de CNPR, s-a verificat corespondența datelor menționate în scenariile de reorganizare cu cele normalizate, atât pentru desființările, cât și pentru înființările de PAD-uri.

În urma analizei de desființare, s-au identificat X de PAD-uri (X%) din X de scenarii (X%) în care nu a fost posibilă verificarea provenienței spațiului, acestea neregăsindu-se în lista de spații, X de PAD-uri (X%) din X de scenarii (X%) în care proveniența spațiului a fost corectă și X de PAD-uri (X%) cuprinse în X scenarii (X%) în care proveniența spațiului nu a fost validată.

Similar, în cazurile de înființare s-au identificat X de PAD-uri (X%) din X de scenarii (X%) pentru care nu s-a regăsit tipul de spațiu în situația spațiilor CNPR, X PAD-uri (X%) din X scenarii (X%) pentru care proveniența spațiului a fost corect determinată și X PAD-uri (X%) din X scenarii (X%) pentru care proveniența spațiului nu a fost validată.

4.2.4 Analiza curselor poștale auto

Pentru cursele poștale auto (CPA) luate în considerare la reorganizarea punctelor de acces deservite de personal pentru îndeplinirea obligațiilor legale legate de furnizarea serviciului universal, CNPR a calculat modificări ale distanțelor parcurse în cazul a \times scenarii, însumând o economie de \times kilometri parcurși și o reducere a costurilor cu \times lei.

CNPR a luat în calcul un anumit număr de kilometri care nu a putut fi verificat cu o bază de date centralizatoare. În vederea validării, s-a încercat identificarea cursei poștale auto din scenariul de reorganizare cu centralizatorul itinerariilor CPA din fișierul „Baza de date 5_Centralizator CPA.xlsx”. Datorită faptului că în centralizatorul de itinerarii CPA este specificat doar punctul de plecare al cursei poștale auto, fără a fi menționate și PAD-urile sau UAT-urile deservite, identificarea curselor avute în vedere în fiecare scenariu de reorganizare nu a fost posibilă.

CNPR a prezentat exemple de itinerarii CPA desenate manual, schematic, din care datele sunt preluate și incluse în baza de date mai sus menționată, astfel că baza de date nu poate fi validată integral, iar prelucrarea manuală a datelor din aceste schițe crește gradul de incertitudine privind acuratețea informațiilor prezentate.

De altfel, și auditorul PKF Finconta a precizat în Raportul final de constatări factice privind verificarea cererii privind compensarea costului net al furnizării serviciilor din sfera serviciului universal⁸ că “pentru 5 itinerarii selectate aleatoriu am recalculat diferența de distanță ce va trebui parcursă pentru a putea respecta ipotezele scenariului alternativ comparativ cu scenariul de bază. De asemenea, am verificat documentele primare aprobate de Direcția Regionalizare – centre de Profit, prin care au fost definite itinerariile de parcurs atât pentru scenariul de bază cât și pentru cel alternativ pentru fiecare din cele 5 itinerarii selectate.”

Pe baza informațiilor cuprinse în scenariile de reorganizare și a informațiilor puse la dispoziție de CNPR în cadrul Cererii de compensare a costului net 2017 revizuită și în observațiile transmise pe parcursul consultării publice, nu poate fi validată corectitudinea reducerilor sau creșterilor numărului de kilometri aferenți modificărilor de distanțe specificate în toate scenariile de reorganizare.

Analiza efectuată de CNPR cu privire la datele referitoare la reducerile sau creșterile distanțelor curselor poștale auto din scenariile de reorganizare arată că în \times de scenarii, numărul kilometrilor parcurși de cursele poștale auto crește cu \times km, însumând un cost de \times lei, iar în \times scenarii, numărul kilometrilor parcurși scade cu \times km, însumând un cost de \times lei. Per ansamblu, așa cum este precizat mai sus, scenariile de reorganizare propuse de CNPR au relevat o reducere a costurilor cu \times lei.

La calcularea costului cu transportul aferent distanțelor reduse sau crescute, CNPR a utilizat costul mediu pe kilometru (\times lei/km) calculat pentru toate tipurile de curse poștale auto, așa cum reiese din fișierul „Baza de date 5_Centralizator CPA.xlsx” foaia de calcul „CPA”. Deși costul mediu este determinat pe baza datelor aferentei fiecărui tip de autovehicul, CNPR nu a utilizat costurile medii anuale ale fiecărui tip de autovehicul utilizat în scenarii.

De asemenea, în formula de calcul a costului anual de transport redus sau majorat, pe lângă distanță și cost este luat în considerare numărul de zile de deservire. Deși în centralizatorul cu itinerariile curselor poștale auto sunt specificate diferite frecvențe de deservire (de la \times la \times

⁸ Transmis prin adresa CNPR nr. 109/5371/14.08.2018, înregistrată la ANCOM cu nr. SC-27332/20.08.2018

zile), în cadrul scenariilor s-a utilizat o constantă (≈ zile) în toate scenariile, fără a fi particularizată frecvența de deservire a cursei respective.

4.2.5 Elemente de cost înregistrate în cadrul fiecărui punct de acces

În analiza profitabilității scenariilor de reorganizare propuse de CNPR s-au luat în calcul cheltuielile totale, deoarece cheltuielile aferente furnizării serviciilor din sfera serviciului universal nu au putut fi identificate la nivel de PAD, datorită imposibilității validării numărului de prestații la nivel de segmente de afaceri și PAD-uri. Prezentăm mai jos diferențele semnificative identificate în raportările CNPR, în special la nivelul segmentului serviciului universal, care au condus la invalidarea numărului de trimiteri la nivel de PAD, așa cum a fost prezentat în Cererea de compensare a costului net 2017 - revizuită:

Segment	Situatii financiare separate 2017 revizuite		Cerere de compensare cost net 2017 - revizuită - fișier „Centralizator nr trimiteri 2017 T5- T6- T7”	
	Nr. prestații	Pondere (%)	Nr. prestații	Pondere (%)
SPU	≈	≈%	≈	≈%
ASP	≈	≈%	≈	≈%
ASNP	≈	≈%		
TOTAL	≈	100%	≈	100%

Sursa: SFS 2017 revizuite, Cerere cost net CNPR 2017 revizuită

S-au verificat în scenariile de reorganizare, pe baza cheltuielilor totale, costurile calculate de către CNPR privind cheltuielile salariale, cheltuielile cu chirile și utilitățile, cu amortizarea și deprecierea, precum și alte costuri. În urma analizei, s-au identificat următoarele aspecte:

a) În calculul **costurilor de personal**, atât la desființare, cât și la înființare, CNPR a completat datele legate de posturile normate și necesarul de factori poștali, oficanți și diriginți fără o legătură cu un calcul preexistent. Pentru calculul costului cu personalul (agenți poștali, factori poștali, oficanți și diriginți) CNPR a utilizat medii anuale ale salariilor și costurilor cu tichetele de masă, atât pentru desființări, cât și pentru înființări.

În urma analizei datelor completate pentru desființările de unități poștale pentru un număr de 9 scenarii⁹ s-au identificat diferențe între datele privind posturile existente la nivelul punctelor de acces deservite de personal din fișierul „R_Anexa 3_A1.1-Analiza dupa UAT(recalculat)” transmis de CNPR ca răspuns la consultarea publică și datele prezentate în fișierul „Situatia posturilor normate si a personalului existent - decembrie 2017”. ANCOM a corectat, ca urmare a informațiilor transmise în consultarea publică, diferențele identificate, astfel încât datele din scenariile de reorganizare să corespundă cu cele din fișierul privind posturile normate și personalul existent.

⁹ Scenariile 221, 390, 407, 719, 758, 875, 930, 954 și 1024.

La verificarea calculului cheltuielilor cu personalul, în special cu oficianții, nu s-a putut realiza reconcilierea sumelor calculate de CNPR în scenariile de desființare cu cheltuielile înregistrate la nivelul PAD-urilor în Situațiile Financiare Separate 2017 revizuite, deoarece în datele din SFS 2017 revizuite sunt incluse costurile indirecte cu oficianții alocate din centrele superioare, în timp ce în scenarii sunt cuprinse doar costuri directe.

Deoarece pentru înființarea noilor subunități poștale nu există datele primare legate de numărul de trimiteri avut în vedere la normare, nu a fost posibilă verificarea normării noilor agenți poștali, factori poștali, oficianți sau diriginți.

Astfel, deși în cadrul Cererii de compensare a costului net 2017 – revizuită, la capitolul 6.1.2, se specifică: „un ofician urban este necesar pentru activitatea a < ghisee exterioare rurale sau pentru activitatea a < agenții poștale.” și se calculează aceste costuri în cadrul analizei „OZP-oficianți necesari la data de 01.12.2017” din cadrul fișierului „2019_03_21 baza de date_3_Centralizator cu personalul.xmls”, s-a observat că în simularea scenariilor privind reorganizarea agențiilor poștale și a ghiseelor exterioare rurale nu s-a ținut cont de norma și costurile aferente oficianților urbani de la nivelul OZP-urilor.

ANCOM consideră că aceste cheltuieli cu oficianții urbani de la nivelul OZP-urilor reprezintă costuri direct atribuibile agențiilor poștale rurale și ghiseelor exterioare rurale, fiind necesară includerea acestor costuri în analiza profitabilității desființărilor și reînființărilor de unități poștale. Astfel, s-a calculat impactul aferent costurilor cu oficianții urbani de la nivelul OZP-urilor pentru toate agențiile poștale și ghiseele exterioare rurale desființate și înființate. În urma ajustării acestor costuri, rezultatul economic al scenariilor de reorganizare calculat de CNPR s-a modificat, în < de cazuri devenind scenarii profitabile.

b) În calculul **costurilor cu chirile și utilitățile**, CNPR a utilizat la desființarea PAD-urilor din scenarii o bază de date conținând doar anumite elemente de cost. Pentru a verifica corectitudinea datelor utilizate, s-au comparat aceste costuri cu cele specificate în anexele la Situațiile Financiare Separate 2017 revizuite. În cazul costurilor cu chirile și utilitățile nu au fost identificate diferențe de costuri între cheltuielile specificate de CNPR în scenariile de reorganizare și cele menționate în anexele la Situațiile Financiare Separate 2017 revizuite.

c) La verificarea **costurilor cu deprecierea și amortizarea** înregistrate de CNPR în scenariile de reorganizare, comparând datele privind sumele menționate la desființare (verificate a fi conform cu datele din SFS 2017 revizuite) cu cele de la înființarea în același sediu, s-au identificat < scenarii cu diferențe. La capitolul 4.2.2 din cadrul Cererii de compensare a costului net 2017 revizuită, referitor la cheltuielile cu amortizarea, se specifică următoarele:

„- în cazul în care se înființează subunitate poștală în spațiul CNPR, cheltuiala cu amortizarea spațiului **se menține**,

- în cazul în care nu se mai organizează subunitate poștală în spațiul CNPR, cheltuiala cu amortizarea nu se mai înregistrează,

- cheltuiala cu **amortizarea genților de factori se menține**, inclusiv în cazul desființării de agenții poștale sau factori de circumscripție rurală și înființării de distanțe de distribuire (la distribuirea trimiterilor pe teren, se folosesc aceleași genți, atât de către agenții poștali, cât și de către factorii poștali),

- cheltuiala cu **amortizarea cântarelor se menține** în cazul funcționării în continuare în localitatea (clădirea) respectivă a unei subunități poștale; dacă în localitatea (clădirea) respectivă

nu funcționează subunitate poștală și se înființează o nouă subunitate poștală, se asigură alocarea prin redistribuire a unui cântar de la o subunitate care se desființează (înregistrându-se inclusiv cheltuiala cu amortizarea aferentă),

*- cheltuiala cu **amortizarea biroticii se menține** în cazul funcționării în continuare în localitatea (clădirea) respectivă a unei subunități poștale; dacă în localitatea (clădirea) respectivă nu funcționează subunitate poștală, cheltuiala cu amortizarea biroticii nu se mai înregistrează;"*

În consecință, ținând cont de faptul că CNPR nu achiziționează spații noi și pentru a păstra comparabilitatea scenariilor de desființare cu cele de înființare, au fost eliminate diferențele de cheltuieli înregistrate în scenariile de înființare astfel încât acestea să fie egale cu cheltuiala cu amortizarea și deprecierea din aceeași unitate desființată. Corecția acestor diferențe identificate modifică rezultatul economic al scenariilor de reorganizare din neprofitabil în profitabil în cazul a \times scenariu.

d) În calculul economiilor cu **costul de transport**, CNPR nu specifică sursa calculului diferenței de kilometri rezultați pentru care a aplicat costul mediu de transport (lei/km) calculat pe baza tuturor tipurilor de curse și autovehicule, fără a ține cont de costul mediu al mijlocului de transport utilizat în cursele poștale auto.

Pe baza informațiilor furnizate, costul cu economiile de transport din curse poștale auto nu poate fi validat sau invalidat.

e) În analiza **costurilor totale** și a rezultatului economic din reorganizare s-a ținut cont de elementele de cost luate în calcul la desființare și comparabile cu cele menționate în Situațiile Financiare Separate 2017 revizuite. În urma analizei, a reieșit că în cazul a \times de scenariu rezultatul reorganizării nu se modifică, cheltuielile luate în considerare în scenariu cu cele din situațiile financiare separate 2017 revizuite sunt egale. În schimb, în \times de scenariu rezultatul reorganizării se modifică față de cel calculat de CNPR.

Considerând noile rezultate ale scenariilor de reorganizare în urma ajustărilor efectuate, numărul scenariilor cu beneficii economice (scenarii profitabile) crește cu \times scenariu peste cele cuprinse în analiza inițială a CNPR. Deși au fost identificate și alte elemente de cost cuprinse în scenariu care ar putea aduce un beneficiu din reorganizare, deoarece în analiza scenariilor de reorganizare nu toate elementele de cost sunt comparabile și verificabile, precum și a faptului că ponderea cea mai mare în calculul beneficiului din reorganizare o reprezintă costul cu personalul, calculat ca medie anuală a tuturor PAD-urilor, precum și a faptului că majoritatea cheltuielilor nu modifică rezultatul final al scenariilor, s-a luat în considerare în analiza finală a scenariilor rezultatul economic recalculat de ANCOM doar pe baza ajustărilor legate de amortizare și depreciere, precum și a costurilor cu oficanții urbani aferenți activității agențiilor poștale și a ghișeelor exterioare urbane.

Prin ajustarea acestor costuri, rezultă un număr suplimentar de \times de scenariu profitabile, respectiv un număr total de \times scenariu profitabile, cuprinzând \times PAD-uri unice a căror reorganizare ar aduce un beneficiu economic și ar reduce ineficiențele existente.

4.2.6 Analiza spațială și cartografică a punctelor de acces deservite de personal pe teritoriul României

În urma reprezentării geografice a tuturor localităților deservite de PAD-uri la nivel de UAT și la nivelul României, pentru a verifica viabilitatea și rezonabilitatea ipotezelor operaționale utilizate și corelarea acestora cu situația concretă din teren, s-au efectuat verificări asupra localizării spațiale și cartografice pe harta geografică a României pentru toate PAD-urile aflate în funcțiune la sfârșitul anului 2017. Pe baza datelor obținute și a analizelor premergătoare referitoare la tipurile de scenarii de reorganizare, precum și a tipologiilor de reorganizări utilizate de CNPR, s-au efectuat verificări referitoare la constrângerile spațiale, cartografice sau de altă natură ce pot fi identificate la reprezentări grafice, de tip „satelit”.

Prezentăm mai jos exemple de scenarii considerate reprezentative pentru tipurile de scenarii prezentate de CNPR în Cererea de compensare a costului net 2017 revizuită.

Scenariul 1368

În scenariul 1368 CNPR prezintă reorganizarea a 2 PAD-uri existente în UAT ✂, deservind toate cele ✂ localități (✂) având o populație totală de 5.525 locuitori. Conform cerințelor legale, CNPR trebuie să asigure 1 PAD în UAT-uri cu peste 1.500 de locuitori.

✂

Figura 3

În Figura 3 se observă că agenția ✂ (marcată cu cerc galben pe hartă) deservește doar localitatea ✂ cu o populație de 1.454 locuitori. Prin reorganizare, CNPR desființează agenția ✂ și simulează deservirea localității ✂ din oficiul poștal rural ✂.

Prin reorganizare, CNPR desființează postul de agent ✂ existent la nivelul ✂ și recalculează necesarul de factori și oficanți necesari la nivelul oficiului poștal ✂. Astfel, din calculul CNPR rezultă o creștere cu o normă de ✂ factor și o normă de ✂ oficanți. CNPR nu prezintă însă modul de calcul și datele care stau la baza noilor norme. Astfel, în cadrul calculului necesarului de personal la înființare este calculată o normă totală și nu este prezentat niciun element legat de normarea de distanță sau de prestații.

Mai mult, normarea personalului se face în funcție de toate prestațiile realizate, astfel că nu este prezentat nici la desființare și nici la înființare niciun element justificativ legat de obligația legală de furnizor de serviciu universal, prin separarea activităților legate de prestarea serviciilor din sfera serviciului universal de cele din afara sferei. Astfel, scenariul analizează eficiența menținerii celor două PAD-uri în vederea prestării tuturor categoriilor de servicii CNPR, indiferent că acestea sunt din sfera sau din afara sferei serviciului universal, fără a justifica necesitatea existenței unui PAD în exces față de obligația legală stabilită prin art. 15 alin. (3) din Decizia președintelui ANCOM nr. 1158/2013, pentru îndeplinirea obligațiilor ce îi revin în calitate de furnizor de serviciu universal.

Concluzie:

Scenariul de desființare a 2 PAD-uri într-un UAT cu peste 1.500 locuitori și reînființarea unui PAD/UAT este **valid din punct de vedere al reorganizării**, este **valid din punct de vedere geografic** (localitatea ✂ poate fi deservită din oficiul poștal ✂), însă **nu poate fi validat din punct de vedere economic și din punct de vedere al necesității îndeplinirii obligațiilor ce îi revin CNPR în calitate de furnizor de serviciu universal.**

Scenariul 1027

Scenariul 1027 prezintă reorganizarea a 4 agenții poștale rurale existente la nivelul UAT ✂, deservind ✂ localități cu o populație totală de 6.000 locuitori. Conform datelor menționate de CNPR în baza de date cu rețeaua existentă, ✂ agenții rurale deserveșc ✂ (✂), iar ✂ (✂și ✂), așa cum se poate observa în Figura 4, marcată cu galben.

Din punct de vedere al obligației legale, scenariul de reorganizare simulează desființarea celor 4 agenții poștale din UAT ✂ și reînființarea unui ghișeu poștal rural în sediul de UAT, în localitatea ✂. Din punct de vedere geografic nu se observă nicio constrângere legată de deservirea tuturor localităților dintr-un singur PAD, toate localitățile fiind accesibile prin legături rutiere.

✂

Figura 4

Din punct de vedere economic, observăm o creștere a cheltuielilor cu personalul (din desființarea a ✂ posturi de agent - ✂- și înființarea a ✂ factori rurali și a unui ofician), cu chiriile și utilitățile (cele 4 agenții nu generau costuri cu spațiile ✂, în timp ce pentru ghișeu este necesară închirierea unui spațiu), precum și o scădere a costului cu transportul din reducerea curselor poștale auto.

CNPR nu a prezentat la desființare și la înființare elemente justificative legate de cerințele legale, prin separarea activităților legate de prestarea serviciilor din sfera serviciului universal de cele din afara sferei, luând în considerare doar norma de distanță aferentă serviciului universal, nu și norma aferentă prestațiilor din sfera serviciului universal. Astfel, scenariul analizează eficiența menținerii celor patru PAD-uri în vederea prestării tuturor categoriilor de servicii CNPR, indiferent că acestea sunt din sfera sau din afara sferei serviciului universal, fără a justifica necesitatea existenței unor PAD-uri în exces față de obligația legală stabilită prin art. 15 alin. (3) din Decizia președintelui ANCOM nr. 1158/2013, pentru îndeplinirea obligațiilor ce îi revin în calitate de furnizor de serviciu universal.

Concluzie:

Scenariul de desființare a 4 PAD-uri într-un UAT cu peste 1.500 locuitori și reînființarea unui PAD/UAT este **valid din punct de vedere al reorganizării**, este **valid din punct de vedere geografic** (nu există elemente geografice care să limiteze deservirea), însă **nu poate fi validat din punct de vedere economic și din punct de vedere al necesității îndeplinirii obligațiilor ce îi revin CNPR în calitate de furnizor de serviciu universal.**

Scenariul 564

În scenariul 564 este simulată reorganizarea a 3 unități poștale din cadrul UAT X, județul X, într-o singură unitate în cadrul UAT-ului, conform cerinței legale. Conform datelor declarate de CNPR în baza de date cu rețeaua existentă, în UAT X există X agenții (X) și X ghișeu rural (X) ce deservește cele X localități, având o populație totală de 6.203 locuitori. Conform datelor CNPR, agenția X deservește localitățile X și X (situate în partea de nord a UAT-ului), agenția X deservește localitățile X, iar ghișeul rural X deservește localitățile X.

Pentru reînființare este aleasă unitatea X, acesta fiind sediul de UAT și dispus în centrul UAT-ului, cu legături rutiere față de celelalte localități și fără constrângeri de natură geografică, așa cum se poate observa în Figura 5.

X

Figura 5

Din punct de vedere economic, nu poate fi determinat numărul de posturi necesar la înființare deoarece în scenariu nu este marcat calculul necesarului de personal bazat pe normele de distanță și trimiteri.

De asemenea, CNPR nu a prezentat la desființare și la înființare elemente justificative legate de cerințele legale, prin separarea activităților legate de prestarea serviciilor din sfera serviciului universal de cele din afara sferei, luând în considerare doar norma de distanță aferentă serviciului universal, nu și norma de prestații din sfera serviciului universal. Astfel, scenariul analizează eficiența menținerii celor trei PAD-uri în vederea prestării tuturor categoriilor de servicii CNPR, indiferent că acestea sunt din sfera sau din afara sferei serviciului universal, fără a justifica necesitatea existenței unor PAD-uri în exces față de obligația legală stabilită prin art. 15 alin. (3) din Decizia președintelui ANCOM nr. 1158/2013, pentru îndeplinirea obligațiilor ce îi revin în calitate de furnizor de serviciu universal.

Concluzie:

Scenariul de desființare a 3 PAD-uri într-un UAT cu peste 1.500 locuitori și reînființarea unui singur PAD/UAT este **valid din punct de vedere al reorganizării**, este **valid din punct de vedere geografic** (nu există elemente geografice care să limiteze deservirea), însă **nu poate fi validat din punct de vedere economic și din punct de vedere al necesității îndeplinirii obligațiilor ce îi revin CNPR în calitate de furnizor de serviciu universal**.

Scenariul 562

În scenariul 562 este prezentată reorganizarea unei agenții X (X) și a unui ghișeu rural (X) existente pe teritoriul UAT X având o populație totală de 5.137 locuitori, prin realocarea localităților X și X la ghișeul rural X. Alegerea CNPR de localizare a sediului unității poștale în X și nu X este justificată de numărul de locuitori mai mare decât în X.

Din analiza spațială și cartografică observăm că X este poziționat central în cadrul UAT-ului (față de X care se află în extremitatea sudică a UAT-ului), având legături rutiere ce permit o mai bună deservire a localităților din UAT, așa cum se observă și în Figura 6.

✂

Figura 6

Analizând acest scenariu se observă că în cadrul scenariului de reorganizare, dar și în situațiile financiare separate 2017 revizuite, pentru agenția ✂ există costuri cu chiriile ✂.

CNPR nu a prezentat în cadrul scenariului elemente justificative legate de cerințele legale, prin separarea activităților legate de prestarea serviciilor din sfera serviciului universal de cele din afara sferei, luând în considerare doar norma de distanță din rațiuni de serviciu universal, nu și norma aferentă trimiterilor din sfera serviciului universal. Astfel, scenariul analizează eficiența menținerii celor două PAD-uri în vederea prestării tuturor categoriilor de servicii CNPR, indiferent că acestea sunt din sfera sau din afara sferei serviciului universal, fără a justifica necesitatea existenței unor PAD-uri în exces față de obligația legală stabilită prin art. 15 alin. (3) din Decizia președintelui ANCOM nr. 1158/2013, pentru îndeplinirea obligațiilor ce îi revin în calitate de furnizor de serviciu universal.

Concluzie:

Scenariul de desființare a 2 PAD-uri într-un UAT cu peste 1.500 locuitori și reînființarea unui singur PAD/UAT este **valid din punct de vedere al reorganizării**, este **valid din punct de vedere geografic** (nu există elemente geografice care să limiteze deservirea), însă **nu poate fi validat din punct de vedere economic și din punct de vedere al necesității îndeplinirii obligațiilor ce îi revin CNPR în calitate de furnizor de serviciu universal.**

Scenariul 650

În scenariul 650, CNPR prezintă un tip de scenariu de reorganizare a 2 PAD-uri (✂ și ✂) din 2 UAT-uri (✂, respectiv, ✂), ambele având peste 1.500 de locuitori, și transformarea acestora într-un oficiu poștal localizat în localitatea ✂ din UAT ✂. Conform obligațiilor legale ce îi revin furnizorului de serviciu universal, o astfel de reorganizare nu este solicitată, deoarece prin desființarea subunității ✂ se încalcă cerința legală de a asigura un PAD în toate UAT-urile având o populație peste 1.500 de locuitori.

Pentru a înțelege rațiunile unei astfel de reorganizări, s-au analizat localitățile deservite de cele două unități poștale rurale, conform bazei de date cuprinzând rețeaua existentă de unități poștale, după cum urmează:

- ✓ Agenția ✂ deservește localitățile ✂ și ✂, ambele din UAT ✂, având o populație însumată de ✂ locuitori, față de 2.443 locuitori în întreg UAT-ul;
- ✓ Ghișeul ✂ deservește localitățile ✂ din UAT ✂, precum și localitatea ✂ din UAT ✂.

Conform datelor de mai sus și a reprezentării spațiale la nivelul celor 2 UAT-uri, se observă că localitatea ✂ din UAT ✂ este deservită de ghișeul ✂ din UAT-ul imediat învecinat (UAT ✂) ca urmare a numărului de kilometri mai mic decât deservirea din agenția aflată în UAT-ul propriu, așa cum se poate observa în Figura 7.

✂

Figura 7

În Figura 8 și Figura 9 se poate observa că distanța de la ✂ (UAT ✂) la ✂ (UAT ✂) este de ✂ km, față de ✂ km dacă ar fi fost deservită de agenția din ✂, în cadrul aceluiași UAT.

✂ ✂

Figurile 8 și 9

Din punct de vedere economic, datele legate de normele de agenți poștali, factori poștali și oficanți existenți sunt corecte, însă nu pot fi luate în considerare deoarece scenariul încalcă cerința legală privind existența unui PAD în fiecare UAT având peste 1.500 locuitori.

Concluzie:

Scenariul de desființare a 2 PAD-uri din 2 UAT-uri având fiecare peste 1.500 locuitori și reînființarea unui PAD/UAT este **invalidat** ca urmare a desființării singurului PAD din UAT ✂, fiind considerat un „scenariu nesolicitat (irelevant)”.

Scenariul 1002

În scenariul 1002 sunt reorganizate 5 unități poștale din trei UAT-uri, două dintre acestea având o populație de peste 1.500 locuitori (UAT ✂ și UAT ✂) și unul având o populație sub 1.500 locuitori (UAT ✂). Prin reorganizare, CNPR simulează desființarea celor 5 agenții poștale din cele 3 UAT-uri și reînființarea a două unități poștale (✂ și ✂) în cele 2 UAT-uri având peste 1.500 locuitori, conform cerinței legale.

Analizând configurația spațială și geografică a celor trei UAT-uri (marcate cu galben în Figura 10), se observă că UAT ✂ poate fi deservit din localitatea ✂ din UAT-ul învecinat (UAT ✂), situat în extremitatea sudică și având legături rutiere directe cu localitățile ce ar trebui deservite.

✂

Figura 10

De asemenea, se observă că cele ✂ localități din UAT ✂ care ar trebui deservite din alt UAT sunt amplasate într-o formațiune arborescentă ce ar necesita parcurgerea a aproximativ ✂ km, iar distanța dus-întors aproximativ ✂ km, așa cum poate fi observat în Figura 11. În cadrul scenariului de reorganizare, CNPR menționează o creștere a distanțelor totale cu ✂ km, o valoare similară cu cea identificată de ANCOM.

✂

Figura 11

Cu toate acestea, se observă inconsistențe legate de numărul de kilometri parcurși de factorii poștali în cadrul scenariilor, față de kilometrii normați (pentru PAD-ul ✂ sunt ✂ km normați, față de ✂ km în scenariul de reorganizare, iar pentru PAD-ul ✂ sunt ✂ km normați, față de ✂ km în scenariul de reorganizare), precum și inconsistențe legate de modul de parcurgere (PAD-ul ✂ are norma ✂ km parcurși ✂, față de modul de parcurgere „✂” specificat în scenariul de reorganizare).

Din punct de vedere al personalului, din desființarea a cinci agenții poștale și reînființarea ✂ rezultă creșterea numărului de factori poștali de la ✂ la ✂, adăugarea a ✂ oficanți și a ✂ diriginți, rezultând astfel o creștere a costurilor salariale de ✂ lei. Acesta sumă a fost ajustată de ANCOM cu suma de ✂ lei aferentă normelor de oficanți urbani de la nivelul OZP pentru cele cinci agenții poștale desființate (✂), precum și cu suma de ✂ lei aferentă normei de oficanți urbani pentru ✂ înființat(✂).

De asemenea, se observă o neconcordanță legată de modul de utilizare a spațiului necesar funcționării subunității poștale din localitatea ✂. Astfel, în baza de date cu spațiile deținute de CNPR, pentru ✂ este menționat ✂ spațiului utilizat de agenția poștală, în timp ce la reînființarea ✂ este menționată utilizarea unui spațiu proprietate a CNPR. Acest fapt ar determina apariția unei cheltuieli semnificative cu amortizarea, cauzată de înființarea ✂ într-un spațiu proprietate a CNPR.

Însă, din punctul de vedere al Autorității, această cheltuială trebuie ajustată cu întreaga valoare a amortizării deoarece, conform capitolului 4.2.2 din Cererea de compensare a costului net aferent 2017 – revizuită, „[...] *dacă într-o localitate se înființează un ghișeu sau un oficiu poștal și în acea localitate CNPR dispune de spațiu (posibil utilizat în anul 2017 de către agentul poștal), se utilizează spațiul respectiv*”, ceea ce înseamnă că fie sediul a fost neutilizat și amortizarea a fost înregistrată în evidențele generale, fie nu a fost înregistrată corect sau a fost ajustată. Pentru comparabilitatea cheltuielilor, orice ajustare sau schimbare care afectează economic PAD-ul dar care nu are un impact la nivelul companiei, nu trebuie inclusă în impactul economic al reorganizării.

Prin urmare, din punct de vedere economic, scenariul de reorganizare prezintă un semnificativ dezavantaj economic, datorat în special creșterii numărului de personal ca urmare a creșterii distanțelor necesare a fi acoperite de factori poștali pentru deservirea localităților din UAT-ul cu mai puțin de 1.500 locuitori. Prin urmare este mai eficientă menținerea PAD-ului din UAT-ul cu mai puțin de 1.500 locuitori decât desființarea acestuia și deservirea sa de către PAD-urile din celelalte UAT-uri.

Concluzie:

Scenariul de desființare a 5 PAD-uri din trei UAT-uri, două din acestea având peste 1.500 locuitori, iar unul având sub 1.500 locuitori și reînființarea a 2 PAD-uri în două UAT-uri având peste 1.500 locuitori este **valid din punct de vedere al reorganizării**, este **valid din punct de vedere geografic** (nu există elemente care să limiteze deservirea), este **valid din punct de vedere al necesității îndeplinirii obligației legale de serviciu universal** și, deși sunt și inconsistențe

din punct de vedere al anumitor date, acest scenariu prezintă o semnificativă pierdere economică, fiind considerat un "scenariu neprofitabil".

Scenariul 656

În cadrul scenariului 656, CNPR simulează reorganizarea a 2 PAD-uri situate la nivelul a două UAT-uri, unul având sub 1.500 locuitori (UAT X) și unul având peste 1.500 locuitori (UAT X), urmărind încadrarea în cerința legală de a menține 1 PAD în UAT-uri având peste 1.500 locuitori.

Astfel, în scenariul de reorganizare este simulată desființarea agenției poștale X din UAT X (sub 1.500 locuitori) și a ghișeului rural X din UAT X (peste 1.500 locuitori) și reînființarea unui oficiu poștal care va deservi ambele UAT-uri în localitatea X.

Din analiza spațială și geografică a celor două UAT-uri, se observă în Figura 12 că deservirea localităților din UAT X (X) poate fi efectuată din UAT X, având acces rutier prin drumul comunal X.

X

Figura 12

La verificarea distanțelor parcurse ce urmează a fi desființate se observă o neconcordanță a distanței parcurse pentru PAD-ul X, în scenariul CNPR fiind specificați X km parcurși, față de X km în baza de date cu kilometrii normați.

Însă, în cadrul reînființării, pentru această distanță CNPR utilizează același număr de kilometri (X km), aceasta indicând că, cel puțin aparent, în baza de date cu kilometrii normați este doar o eroare.

De asemenea, din scenariu reiese o creștere a numărului de kilometri parcurși cu X km pentru deservirea celor două UAT-uri. Pentru validarea numărului de kilometri a fost verificată parcurgerea pedestră a distanței dintre noul oficiu poștal și localitățile deservite în UAT-ul învecinat (UAT X), având sub 1.500 locuitori. Astfel, s-a determinat un necesar de X km ce ar trebui parcurși pentru deservirea acestor localități, așa cum se poate observa în Figura 13.

X

Figura 13

Din punct de vedere al normărilor de personal, în urma reorganizării cresc normele cresc normele cu X factori și X oficanți în scenariul de reorganizare față de unitățile desființate. Cu toate acestea, nu se pot valida sau invalida normele în scenariul de reînființare, datorită lipsei informațiilor legate de normare în scenariul de înființare.

De asemenea, se observă neinclusiunea în calculul economic și de personal a oficanților poștali urbani de la nivelul OZP-ului și anume X oficanți pentru ghișeul X desființat și X oficanți pentru agenția poștală X desființată, însumând un beneficiu economic în valoare de X lei.

Această sumă a fost ajustată în calculul profitabilității scenariului de reorganizare, rezultatul ajustat arătând o creștere a cheltuielilor cu \times lei la nivel de an.

Prin urmare, din punct de vedere economic, scenariul de reorganizare prezintă un semnificativ dezavantaj economic, datorat în special creșterii numărului de personal ca urmare a creșterii distanțelor necesare a fi acoperite de factori poștali pentru deservirea localităților din UAT-ul cu mai puțin de 1.500 locuitori. Prin urmare este mai eficientă menținerea PAD-ului din UAT-ul cu mai puțin de 1.500 locuitori decât desființarea acestuia și deservirea sa de către PAD-ul din celălalt UAT.

Concluzie:

Scenariul de desființare a 2 PAD-uri din două UAT-uri, unul din acestea având peste 1.500 locuitori, iar unul având sub 1.500 locuitori și reînființarea a 1 PAD în UAT-ul având peste 1.500 locuitori este **valid din punct de vedere al reorganizării**, este **valid din punct de vedere geografic** (nu există elemente care să limiteze deservirea), este **valid din punct de vedere al necesității îndeplinirii obligației legale** și, deși sunt și inconsistențe din punct de vedere al anumitor date, acest scenariu prezintă o semnificativă pierdere economică, fiind considerat un "scenariu neprofitabil".

4.2.7 Concluzii privind scenariile de reorganizare

Pe baza analizei scenariilor de reorganizare, concluzionăm că CNPR nu a justificat decât parțial, din rațiuni legate de îndeplinirea obligației legale de furnizor de serviciu universal, menținerea numărului de unități poștale în exces față de obligațiile impuse prin art. 15 alin. (3) din Decizia președintelui ANCOM nr. 1158/2013.

Deoarece elementele luate în calculul scenariilor de reorganizare de către CNPR nu au fost validate în totalitate, conținând date diferite față de cele prezentate în bazele de date anexate Cererii de compensare a costului net 2017 – revizuită sau față de anexele la Situațiile Financiare Separate 2017 auditate revizuite, datorită inconsistenței datelor incluse în „desființarea” unităților poștale, a inconsecvenței în simularea scenariilor și a lipsei unei separări între elementele aferente prestării serviciilor din sfera și din afara sferei serviciului universal, nu a fost posibilă recalcularea beneficiilor sau dezavantajelor economice aferente cerințelor legale ale furnizării serviciilor din sfera serviciului universal rezultate din reorganizarea unităților poștale.

Urmare a analizei celor \times de scenarii propuse de CNPR se impun următoarele concluzii:

✓ Scenarii profitabile – \times scenarii, totalizând \times PAD-uri, prezintă un beneficiu economic din reorganizarea unităților poștale conform cerințelor legale privind furnizarea serviciilor din sfera serviciului universal. Păstrarea în funcțiune a acestor unități în structura actuală o considerăm ca fiind din rațiuni comerciale, deoarece, prin reorganizare, PAD-urile cuprinse în aceste scenarii sunt susceptibile a deveni profitabile prin eliminarea ineficiențelor, menținerea acestora depășind obligația legală ce îi incumbă furnizorului de serviciu universal (a se vedea concluziile enunțate la punctele 1 și 2 de mai jos);

✓ Scenarii necorelate – \times scenarii, cuprinzând \times PAD-uri, nu respectă metodologia de calcul prezentată în capitolul 4.2.2 din Cererea de compensare cost net 2017 - revizuită. Aceste

scenarii au fost invalidate în demersul de justificare a păstrării configurației actuale ca fiind din rațiuni legale de serviciu universal;

✓ Scenarii nesolicitate – ✗ scenarii, conținând ✗ PAD-uri, prezintă desființarea unui număr de PAD-uri egal cu numărul de UAT-uri (de tip 1 PAD/UAT) și reînființarea unui multiplu de 1 PAD/UAT, reorganizare nesolicitată din punct de vedere al cerinței legale. În ✗ scenarii din această categorie, CNPR prezintă reducerea numărului de PAD-uri din UAT-uri sub numărul minim de 1 PAD/UAT, UAT-urile din aceste cazuri având o populație mai mare de 1.500 locuitori. Aceste scenarii au fost invalidate pe motiv de irelevanță deoarece în aceste cazuri este respectată deja cerința legală sau, dimpotrivă, aceste scenarii ar determina o încălcare a cerinței legale de a asigura un punct de acces deservit de personal într-o unitate administrativ-teritorială de bază având peste 1.500 locuitori. Restul de ✗ scenarii au fost considerate irelevante pentru scopul analizei deoarece simulează desființarea și reînființarea aceluiași PAD-uri;

✓ Scenarii neprofitabile – ✗ scenarii, cuprinzând ✗ PAD-uri, prezintă un dezavantaj economic din reorganizarea unităților poștale. Datorită neconcordanțelor și consecvențelor identificate de ANCOM și prezentate în cadrul prezentului document, considerăm că aceste scenarii nu pot fi validate în totalitate deoarece nu a fost justificată existența unităților poștale curente ca fiind din rațiuni legale de serviciu universal (a se vedea concluziile enunțate la punctul 3 de mai jos).

În concluzie, scenariile de reorganizare validate de ANCOM sunt:

1) **Scenariile profitabile realizate pentru PAD-uri aflate în UAT-uri sub 1.500 locuitori:** PAD-urile din aceste scenarii sunt considerate ca fiind menținute din rațiuni comerciale întrucât excedează obligației legale de a asigura 1PAD/UAT cu minim 1.500 de locuitori, iar desființarea acestor PADuri ar asigura o formă mai eficientă de organizare;

2) **Scenariile profitabile realizate pentru PAD-uri aflate în UAT-uri peste 1.500 locuitori cu mai mult de 1PAD/UAT:** PAD-urile din aceste scenarii, peste obligația legală 1PAD/UAT, sunt considerate ca fiind menținute din rațiuni comerciale întrucât excedează obligației legale de asigurare a unui singur PAD în fiecare UAT cu minim 1.500 de locuitori, iar desființarea acestor PADuri ar asigura o formă mai eficientă de organizare;

3) **Scenariile neprofitabile realizate pentru PAD-uri aflate în UAT-uri cu populație sub 1.500 locuitori:** în principiu, PAD-urile din aceste scenarii sunt considerate ca fiind menținute din rațiuni legale deoarece, urmare a analizei scenariilor de reorganizare (a se vedea în acest sens exemplele prezentate la punctul 4.2.6 din prezentul document), ANCOM consideră că a fost justificată menținerea lor din rațiuni legale de serviciu universal, principalul factor care justifică menținerea acestora fiind distanțele mai mari care ar trebui parcurse de personalul distribuitor în scenariile de reorganizare.

Elementele analizate, ajustările efectuate, precum și clasificarea finală a scenariilor de reorganizare sunt prezentate în documentul Excel „A1 - Analiza reorganizare

subunitati dupa UAT & clasificare PAD-uri_revizuit", care face parte integrantă din prezentul document.

4.3 Identificarea punctelor de acces deservite de personal eligibile a fi luate în considerare la analiza Cererii de compensare a costului net 2017 revizuită

În urma analizelor efectuate asupra elementelor de venituri și cheltuieli la nivelul fiecărui PAD, dar și asupra scenariilor de reorganizare a unităților poștale, ANCOM a determinat schema logică de determinare a punctelor de acces deservite de personal eligibile pentru a fi luate în considerare la analiza Cererii de compensare a costului de net pentru anul 2017 revizuite. Aceasta se regăsește în documentul „A4 – Schemă logică determinare PAD-uri_revizuit” și care face parte integrantă din prezentul document.

Pentru determinarea punctelor de acces deservite de personal eligibile în acest scop, ANCOM a clasificat fiecare punct de acces deservit de personal în una din următoarele categorii: „obligație legală”, „rațiuni comerciale” și „neeligibile”.

În categoria „obligație legală” (codurile L1-L5 din schema logică) sunt incluse toate PAD-urile menținute în funcțiune de CNPR din rațiuni legate de îndeplinirea obligațiilor de furnizor de serviciu universal și care au înregistrat pierdere în anul 2017.

În categoria „neeligibile” (codurile E1-E5 din schema logică) sunt incluse toate PAD-urile menținute în funcțiune de CNPR din rațiuni legate de îndeplinirea obligațiilor de furnizor de serviciu universal și care au înregistrat profit în anul 2017.

În categoria „rațiuni comerciale” (codurile C1-C4 din schema logică) sunt incluse toate celelalte PAD-uri, respectiv toate PAD-urile menținute în funcțiune de CNPR din alte rațiuni decât cele legate de îndeplinirea obligațiilor de furnizor de serviciu universal și care au înregistrat pierdere în anul 2017.

Pentru clasificarea PAD-urilor în cele trei categorii, au fost utilizate următoarele **criterii**:

1. **Populația deservită potrivit obligației legale:** conform art. 15 alin. (3) din Decizia președintelui ANCOM nr. 1158/2013 care prevede necesitatea existenței unui punct de acces deservit de personal în toate unitățile administrativ-teritoriale de bază (comune sau orașe) având minim 1.500 de locuitori.

Conform analizei de la punctul 4.1 din prezentul document, în UAT-uri sub 1.500 locuitori există \times PAD-uri pentru care este necesară analiza și încadrarea acestora în una din cele trei categorii de mai sus, pe baza celorlalte criterii.

2. **Numărul de PAD-uri existente în UAT,** în vederea stabilirii respectării condiției menționate la art. 15 alin. (3) din Decizia președintelui ANCOM nr. 1158/2013, respectiv existența unui singur PAD în UAT-urile având peste 1.500 de locuitori.

Conform analizei efectuate la punctul 4.1 din prezentul document, doar \times UAT-uri peste 1.500 de locuitori respectă cerința legală având prezența asigurată prin \times PAD-uri unice. Pentru restul de \times UAT-uri cu peste 1.500 de locuitori, CNPR asigură prezența prin intermediul a \times PAD-uri.

Astfel, pentru cele \times PAD-uri trebuie determinată menținerea acestora din rațiuni legale sau comerciale pe baza celorlalte criterii.

3. **Rezultatele scenariilor de reorganizare**, care, deși sunt în marea lor majoritate neconcludente sau irelevante, au rolul de a stabili, în parte, rațiunea legală sau comercială de menținere a PAD-urilor incluse în ele.

Conform concluziilor de la secțiunea 4.2.7 din prezentul document, PAD-urile aflate în UAT având mai puțin de 1.500 locuitori și care sunt cuprinse în scenariile de reorganizare neprofitabile sunt justificate ca fiind menținute din rațiuni legale, iar cele cu scenariile de reorganizare profitabile sunt menținute din rațiuni comerciale.

Astfel, \times PAD-uri neprofitabile (categoria L1) din UAT-uri cu populație mai mică de 1.500 locuitori, aparținând unor scenariile de reorganizare neprofitabile, sunt justificate ca fiind menținute din rațiuni legale, în timp ce \times PAD-uri neprofitabile (categoria C1) din UAT-uri având sub 1.500 locuitori sunt clasificate ca fiind menținute din rațiuni comerciale întrucât fac obiectul unor scenariile de reorganizare profitabile sau nu sunt incluse într-un scenariu de reorganizare. PAD-urile profitabile (\times PAD-uri) din UAT-uri cu populație mai mică de 1.500 locuitori au fost încadrate în categoria „neeligibile”.

În mod similar, din cele \times PAD-uri situate în UAT-uri cu mai mult de 1.500 de locuitori și cu mai mult de 1 PAD/UAT, au fost identificate \times PAD-uri din \times UAT-uri cu scenariile de reorganizare profitabile. Conform concluziei enunțate la secțiunea 4.2.7 din prezentul document, PAD-urile din aceste UAT-uri care excedează obligația legală 1PAD/UAT (un număr de \times PAD-uri) sunt încadrate în categoria „rațiuni comerciale”. Pentru identificarea acestor \times PAD-uri au fost aplicate criterii suplimentare. (a se vedea în acest sens punctul 4 de mai jos)

4. **Obligația legală de minimis** presupune alegerea, în anumite cazuri, a unui PAD desemnat a fi menținut din rațiuni legale, în cazul UAT-urilor având peste 1.500 de locuitori. Criteriul utilizat în identificarea PAD-ului cu obligație legală privind serviciul universal, în lipsa altor cerințe legale privind densitatea acoperirii geografice, este criteriul economic, respectiv PAD-ul cu cea mai ridicată profitabilitate/cea mai mică pierdere, dar care prestează servicii din sfera serviciului universal este considerat a fi menținut din obligații legale.

Astfel, există 3 cazuri în care obligația legală de minimis face distincția între cele \times PAD-uri din cele \times UAT-uri cu peste 1.500 de locuitori menținute din rațiuni legale și rațiuni comerciale:

✓ În cazul celor \times PAD-uri situate în \times UAT-uri și cuprinse în scenariile de reorganizare profitabile, cele \times PAD-uri corespunzând obligației legale de minimis au fost identificate prin aplicarea criteriului economic, respectiv PAD-ul cu cea mai ridicată profitabilitate/cea mai mică pierdere, dar care prestează servicii din sfera serviciului universal. Dintre acestea, \times PAD-uri neprofitabile din \times de UAT-uri sunt considerate ca fiind menținute din rațiuni legale și au fost încadrate în categoria L3 și \times PAD-uri profitabile din \times de UAT-uri sunt considerate ca fiind menținute din rațiuni legale dar nu sunt eligibile ca urmare a rezultatului contabil pozitiv și au fost încadrate în categorie E5. Restul de \times de PAD-uri (C2) din \times UAT-uri sunt considerate a fi menținute din rațiuni comerciale pe baza criteriului rezultatelor scenariilor de reorganizare, conform analizei de la punctul 3 de mai sus;

✓ În cazul a \times PAD-uri din \times UAT-uri profitabile (rezultatul cumulativ al PAD-urilor din UAT este unul profitabil) care nu au avut scenariu de reorganizare profitabil, au fost identificate cele "

PAD-uri corespunzând obligației legale de minimis prin aplicarea criteriului economic, respectiv PAD-ul cu cea mai ridicată profitabilitate/cea mai mică pierdere, dar care prestează servicii din sfera serviciului universal. Datorită faptului că toate aceste ✕ PAD-uri sunt profitabile, ele au fost considerate neeligibile și încadrate în categoria E3. Restul de ✕ PAD-uri au fost considerate ca fiind menținute din rațiuni comerciale și încadrate în categoria (C3);

✓ În cazul a ✕ PAD-uri din ✕ UAT-uri neprofitabile (rezultatul cumulat al PAD-urilor din UAT este unul neprofitabil) care nu au avut scenariu de reorganizare profitabil, au fost identificate cele ✕ PAD-uri corespunzând obligației legale de minimis prin aplicarea criteriului economic, respectiv PAD-ul cu cea mai ridicată profitabilitate/cea mai mică pierdere, dar care prestează servicii din sfera serviciului universal. Din cele ✕ de PAD-uri, ✕ PAD-uri neprofitabile sunt considerate ca fiind menținute din rațiuni legale și au fost încadrate în categoria L5, iar ✕ PAD-uri profitabile au fost considerate din rațiuni legale dar neeligibile (E4). Restul de ✕ PAD-uri sunt considerate ca fiind menținute din rațiuni comerciale și au fost încadrate în categoria C4.

5. Profitabilitatea punctelor de acces deservite de personal determină eligibilitatea includerii în analiza cererii de compensare a costului net 2017 revizuite. Astfel, PAD-urile cu un rezultat contabil pozitiv (profitabile) din UAT-uri cu populație mai mică de 1.500 locuitori sunt excluse ca fiind neeligibile, conform metodologiei de calcul a costului net aferent furnizării serviciului universal, descrisă în Anexa la Decizia președintelui ANCOM nr. 1158/2013.

De asemenea, în UAT-urile cu mai mult de 1.500 locuitori în care există mai mult de 1PAD, PAD-urile din obligație legală au fost identificate (dacă identificarea nu a putut fi realizată exclusiv pe baza celorlalte criterii menționate) pe baza criteriului economic, respectiv PAD-ul cu cea mai ridicată profitabilitate/cea mai mică pierdere, dar care prestează servicii din sfera serviciului universal, este considerat ca fiind menținut din rațiuni legale. Descrierea detaliată a analizei și modului de aplicare a criteriului sunt descrise la punctul 4 de mai sus.

Pe baza profitabilității (rezultatului contabil pozitiv sau negativ înregistrat în anul 2017), PAD-urile au fost catalogate ca fiind eligibile sau neeligibile a fi incluse în calculul costului net, după cum urmează:

✓ ✕ PAD-uri profitabile din UAT cu mai puțin de 1.500 locuitori au fost clasificate ca fiind neeligibile (E1);

✓ din cele ✕ PAD-uri din categoria 1 PAD/UAT menținute din rațiuni legale, ✕ PAD-uri profitabile au fost clasificate ca menținute din obligație legală dar neeligibile (E2), iar restul de ✕ PAD-uri neprofitabile au fost clasificate ca reprezentând obligație legală (L2);

✓ PAD-urile din UAT-uri peste 1.500 locuitori din categoria mai mult de 1 PAD/UAT, cu scenariu de reorganizare profitabile, stabilite a fi menținute din obligație legală, au fost clasificate astfel: ✕ PAD-uri profitabile au fost clasificate ca neeligibile (E5), iar ✕ PAD-uri neprofitabile au fost clasificate ca reprezentând obligație legală (L3).

✓ în cele ✕ UAT-uri peste 1.500 locuitori din categoria mai mult de 1 PAD/UAT profitabile cu scenariu de reorganizare neprofitabile, cele ✕ PAD-uri identificate ca fiind păstrate din obligație legală au fost clasificate ca neeligibile (E3) pe baza profitabilității;

✓ În cele X UAT-uri peste 1.500 locuitori din categoria mai mult de 1 PAD/UAT neprofitabile cu scenarii de reorganizare neprofitabile, cele X PAD-uri clasificate anterior ca fiind din rațiuni legale au fost clasificate pe baza profitabilității astfel: X PAD-uri profitabile au fost clasificate ca neeligibile (E4), iar X PAD-uri neprofitabile au fost încadrate în categoria PAD-urilor menținute din rațiuni legale (L5).

Ca urmare a clasificării celor X PAD-uri existente la sfârșitul anului 2017 în rețeaua CNPR, conform criteriilor enumerate anterior au fost identificate PAD-urile cuprinse în cele 3 grupe (rațiuni legale, rațiuni comerciale și neeligibile), după cum urmează:

PAD-uri neeligibile, cuprinzând X **PAD**-uri obținute din aplicarea celor 5 criterii descrise mai sus:

E1 – X PAD-uri profitabile din UAT-uri având sub 1.500 locuitori;

E2 – X PAD-uri profitabile din categoria 1 PAD/UAT, identificate ca având obligație legală;

E3 – X PAD-uri profitabile din categoria mai mult de 1 PAD/UAT și UAT profitabil, identificate ca având obligație legală;

E4 – X PAD-uri profitabile din categoria mai mult de 1 PAD/UAT și UAT neprofitabil, identificate ca având obligație legală;

E5 – X PAD-uri profitabile din categoria mai mult de 1 PAD/UAT și scenarii de reorganizare profitabile, identificate ca având obligație legală.

PAD-uri comerciale, cuprinzând X **PAD**-uri obținute din aplicarea celor 5 criterii descrise mai sus:

C1 – X PAD-uri din UAT-uri având sub 1.500 locuitori, având scenarii de reorganizare profitabile sau fără a fi incluse într-un scenariu de reorganizare;

C2 – X PAD-uri din categoria mai mult de 1 PAD/UAT, cuprinse în scenarii de reorganizare profitabile;

C3 – X PAD-uri fără obligație legală din categoria mai mult de 1 PAD/UAT și UAT profitabil;

C4 – X PAD-uri fără obligație legală din categoria mai mult de 1 PAD/UAT și UAT neprofitabil.

PAD-uri rațiuni legale și eligibile, cuprinzând X **PAD**-uri neprofitabile obținute din aplicarea celor 5 criterii descrise mai sus:

L1 – X PAD-uri neprofitabile din UAT-uri având mai puțin de 1.500 locuitori, justificate cu scenarii de reorganizare neprofitabile;

L2 – X PAD-uri neprofitabile din categoria 1 PAD/UAT având peste 1.500 locuitori;

L3 – X PAD-uri neprofitabile din categoria mai mult de 1 PAD/UAT având peste 1.500 locuitori, cuprinse în scenarii de reorganizare profitabile și clasificate ca fiind menținute din rațiuni legale;

L4 – X PAD-uri neprofitabile din categoria mai mult de 1 PAD/UAT profitabil având peste 1.500 locuitori, clasificate ca fiind menținute din rațiuni legale;

L5 – X PAD-uri neprofitabile din categoria mai mult de 1 PAD/UAT neprofitabil având peste 1.500 locuitori, clasificate ca fiind menținute din rațiuni legale.

În concluzie, ANCOM consideră că în analiza Cererii de Compensare a Costului Net pentru anul 2017 revizuite trebuie incluse doar cele X **PAD-uri neprofitabile** clasificate ca fiind menținute din rațiuni ce țin de obligația legală de furnizare a serviciului universal.

Ca urmare a identificării celor \times PAD-uri eligibile a fi incluse în analiza cererii de compensare a costului net pentru anul 2017 revizuite, au fost recalulate scenariul de bază și scenariul alternativ, detaliate în continuare, în vederea identificării valorii costului net aferent furnizării serviciilor din sfera serviciului universal în anul 2017.

În ceea ce privește susținerea CNPR privind faptul că punctele de acces deservite de personal îndeplinesc și rolul de puncte de contact, operarea lor fiind astfel justificată de constrângerile operaționale legate de obligația legală de a asigura, în fiecare localitate de pe teritoriul României, cel puțin o colectare de la fiecare punct de acces și cel puțin o livrare la fiecare adresă indicată, în fiecare zi lucrătoare, dar nu mai puțin de 5 zile pe săptămână¹⁰, se impun următoarele precizări:

Conform prevederilor art. 15 alin. (3) din Decizia președintelui ANCOM nr. 1158/2013, CNPR are obligația de a asigura puncte de acces deservite de personal în care se pot prezenta colete poștale, imprimate și trimiteri de corespondență cu dimensiuni nestandardizate, precum și trimiteri poștale înregistrate, în toate unitățile administrativ-teritoriale de bază (comune sau orașe) având minim 1.500 de locuitori.

Prin urmare, din modul de redactare al acestei norme, obligația impusă CNPR este îndeplinită prin organizarea a unui singur punct de acces deservit de personal în cadrul unei unități administrativ-teritoriale de bază având minim 1.500 de locuitori. Tocmai prin nereglementarea unei anumite densități, cerința de a asigura puncte de acces în toate unitățile administrativ-teritoriale de bază având minim 1.500 de locuitori este îndeplinită prin punerea la dispoziția publicului chiar și numai a unui punct de acces deservit de personal în respectiva unitate. Astfel, lipsa unei densități reglementate nu este echivalentă cu libertatea CNPR de a menține orice număr de puncte de acces deservite de personal pe care aceasta l-ar considera de cuviință, fără a justifica necesitatea existenței acestora pentru îndeplinirea celorlalte obligații ce decurg din calitatea de furnizor de serviciu universal.

În extremis, afirmația CNPR presupune că dacă aceasta și-ar dubla numărul de puncte de acces deservite de personal și ar înregistra pierderi la toate aceste puncte de acces, costurile aferente ar fi eligibile pentru a fi compensate.

În legătură cu reglementarea numărului de puncte de contact, aceasta se realizează prin dispozițiile art. 15 alin. (1) din Decizia președintelui ANCOM nr. 1158/2013, fiind necesar ca CNPR să asigure un punct de contact în fiecare localitate de pe teritoriul României, sintagma "deservite de personal" lipsind din textul acestei norme, ca și cerința ca acest punct de contact să fie permanent. Prin urmare, livrarea trimiterilor poștale nu trebuie realizată în mod obligatoriu prin intermediul unui punct de contact deservit de personal. Această concluzie se menține și în cazul interpretării prin coroborarea textelor art. 9 alin. (2) și art. 15 alin. (1) din Decizia președintelui ANCOM nr. 1158/2013, livrarea potrivit primului text legal amintit putând fi realizată la oricare punct de contact din proximitatea destinatarului, nefiind impusă obligația ca această livrare să se efectueze la un punct de contact amplasat în localitatea unde are locuința sau sediul destinatarul.

ANCOM a efectuat, de asemenea, o analiză comparativă a punctelor de acces deservite de personal menținute în funcțiune de CNPR în anul 2017 și, respectiv, în anul 2016. Astfel, s-a

¹⁰ Decizia președintelui ANCOM nr. 1158/2013, art. 6 coroborat cu art. 15.

constatat că în anul 2017 au fost desființate un număr de 3 de PAD-uri care se regăseau în anul 2016 în lista CNPR de puncte de acces deservite de personal menținute în funcțiune ca urmare a obligațiilor ce decurg din calitatea de furnizor de serviciu universal, conform afirmațiilor CNPR. Din explicațiile și informațiile privind argumentele care au stat la baza deciziei de reorganizare, prezentate de CNPR la solicitarea ANCOM, principalele motive de desființare a unor unități pe care aceasta a susținut că le menținea ca urmare a obligațiilor impuse de calitatea de furnizor de serviciu universal desemnat au fost legate de optimizarea prin reorganizare a rețelei poștale, respectiv identificarea de soluții viabile de reorganizare a unor subunități poștale urmare a vacantării unor posturi din respectivele unități, particularitățile socio-economice și activitatea slabă din punct de vedere al prestațiilor la nivelul acestora. Astfel, ANCOM constată că respectivele unități nu erau menținute de CNPR în funcțiune ca urmare a obligațiilor sus-menționate, așa cum susține aceasta (caz în care nu ar fi trebuit desființate, obligațiile furnizorului de serviciu universal nemodificându-se în 2017 față de 2016), ci din rațiuni de ordin operațional/comercial (de ex. 3 etc).

În concluzie, în anul 2017 CNPR a menținut în funcțiune din rațiuni comerciale și nu ca urmare a obligațiilor ce decurg din calitatea de furnizor de serviciu universal, un număr de 3 puncte de acces deservite de personal, iar dintre acestea un număr de 3 PAD-uri au înregistrat pierderi.

5 Analiza scenariului de bază

Conform metodologiei de calcul al costului net al furnizării serviciului universal stabilită prin Decizia președintelui ANCOM nr. 1158/2013, CNPR are obligația de a elabora un scenariu de bază care „reflectă condițiile de operare și costurile înregistrate în cazul în care sunt furnizate serviciile din sfera serviciului universal ca urmare a obligației legale de furnizare a acestora.”

Cererea de compensare a costului net aferent anului 2017 a fost însoțită de un raport de constatări faptice privind verificarea cererii privind compensarea costului net al furnizării serviciilor din sfera serviciului universal, elaborat de auditorul PKF Finconta. În acest raport de constatări faptice auditorul certifică evaluarea faptului că „situațiile legate de costul net au fost bazate pe date financiare extrase direct din situațiile financiare statutare la 31 decembrie 2017 sau pe situații extracontabile extrase de CNPR din sistemul contabil/operațional pentru anul încheiat la 31 decembrie 2017 iar cheile de alocare și procedurile de colectare folosite respectă principiile și criteriile de calcul și evidență separată a costurilor, veniturilor și capitalului angajat”.

Cu referire la scenariul de bază întocmit de către CNPR, PKF Finconta a constatat că „veniturile și cheltuielile sunt alocate pe oficii poștale în conformitate cu metodologia descrisă la capitolul 6 din cererea de compensare”. De asemenea, ca urmare a verificărilor realizate asupra unui număr de \times subunități poștale selectate, auditorul a constatat, pentru \times dintre acestea, diferențe între datele incluse în documentele contabile primare și datele preluate și utilizate în balanțele de gestiune și la întocmirea situațiilor incluse în cererea de compensare a costului net aferent anului 2017.

Concluziile auditorului privind întocmirea scenariului de bază s-au menținut și în ceea ce privește cererea de compensare a costului net 2017 revizuită.

5.1 Reconcilierea sumelor alocate în scenariul de bază cu sumele din Situațiile Financiare Separate auditate aferente anului 2017 și cu balanța de verificare

ANCOM a verificat dacă scenariul de bază a fost elaborat de către CNPR în concordanță cu Situațiile Financiare Separate aferente anului 2017 revizuite, atât în ceea ce privește datele utilizate, cât și în ceea ce privește alocările și ajustările realizate pentru calculul costului net.

În urma verificărilor, s-a constatat că informațiile din scenariul de bază nu au ca sursă de date Situațiile Financiare Separate auditate aferente anului 2017 revizuite, ci un set de rapoarte independente de Situațiile Financiare Separate, emise lunar de departamentul IT al CNPR din sistemele de evidență contabilă separată la nivel de centru de cost, rapoarte la care se adaugă un set de prelucrări manuale pentru repartizarea costurilor și veniturilor înregistrate pe alte centre administrative și, respectiv, pentru gruparea costurilor și veniturilor pe categorii (relativ) omogene. Totuși, lista unităților poștale neprofitabile, precum și informațiile despre categoriile principale de costuri și venituri corespunzătoare lor sunt prezentate atât în Tabelele 1 - 3 (Anexa 9) care însoțesc Cererea de compensare a costului net 2017 revizuită, cât și în Anexa 7 care însoțește Situațiile Financiare Separate 2017 revizuite - conform prevederilor Deciziei președintelui ANCOM nr. 1158/2013 și, respectiv, Deciziei președintelui ANCOM nr. 1159/2013 privind condițiile de întocmire și auditare a situațiilor financiare separate de către Compania Națională Poșta Română S.A. - și reprezintă astfel elementul de legătură între cele două exerciții de alocare.

ANCOM a verificat dacă informațiile/sumele din scenariul de bază se reconciliază cu cele din Situațiile Financiare Separate auditate revizuite aferente anului 2017, precum și cu cele din balanța de gestiune aferentă anului 2017. Au fost realizate următoarele reconcilieri:

✓ Reconcilierea sumelor alocate conform scenariului de bază prezentat de CNPR în cererea de compensare a costului net 2017 revizuită cu sumele provenite din balanța de gestiune CNPR pentru anul 2017, cu următoarele concluzii:

- nu au fost identificate diferențe în ceea ce privește totalul de venituri;
- a fost identificată o diferență în ceea ce privește totalul de cheltuieli, în sumă totală de ✂ lei, reprezentând costuri cu auditul de calitate aferent anului 2017, serviciu prestat și facturat în 2018¹¹, aceste cheltuieli fiind prezente atât în alocările din cererea de compensare a costului net 2017 revizuită, cât și din Situațiile Financiare Separate 2017 revizuite.

Concluziile reconcilierii sunt prezentate în tabelul de mai jos:

lei

	Cerere cost net 2017 - revizuită	Balanța 2017	Diferență
Cheltuieli alocate PAD-uri	✂		
Cheltuieli excluse	✂		
TOTAL cheltuieli	✂	✂	✂
Venituri alocate PAD-uri	✂		
Venituri excluse	✂		
TOTAL venituri	✂	✂	✂

✓ Reconcilierea informațiilor prezentate în Situațiile Financiare Separate 2017 revizuite cu cele din Cererea de compensare a costului net 2017 revizuită privind numărul de unități poștale, cu următoarele concluzii:

- S-au identificat un număr de ✂ unități poștale incluse în SFS2017 revizuite, dar neincluse în Cererea de compensare cost net 2017 revizuită: ✂;
- S-au identificat un număr de ✂ unități poștale incluse în Cererea de compensare cost net 2017 revizuită, dar incluse în SFS2017 revizuite: ✂.

Sumele considerate corecte și preluate de către ANCOM în analizele efectuate pentru analiza cererii de compensare cost net 2017 revizuite sunt cele prezentate în anexele la Situațiile Financiare Separate auditate revizuite aferente 2017 (Anexa 7).

¹¹ Se constată că la punctul 8.3 din Cererea de Cost Net 2017 revizuită, pentru Servicii de monitorizare și auditare a timpilor de circulație aferente anului 2017 sunt prezentate facturi/contracte atât din 2017, cât și din 2018, astfel încât nu poate fi dedusă suma facturată exclusiv în 2018.

5.2 Verificarea parametrilor și a elementelor luate în considerare în scenariul de bază

5.2.1 Evidența contabilă a cheltuielilor și veniturilor

În scenariul de bază, activitatea poștală din anul 2017 este analizată lunar la nivelul celor \times de puncte de acces deservite de personal menținute în funcțiune de CNPR în 2017 și prezentată la nivel agregat pentru întreg anul 2017 pentru fiecare dintre aceste puncte de acces. Conform CNPR, acest nivel de detaliu a fost posibil datorită faptului că în anul 2017 în sistemele de gestiune contabilă ale CNPR a fost ținută evidență contabilă separată pentru fiecare dintre aceste puncte de prezență (centre de cost).

Cu toate acestea, evidența contabilă a cheltuielilor și veniturilor înregistrate la nivelul fiecărei subunități poștale (centru de cost) include totalitatea costurilor și veniturilor înregistrate și/sau atribuibile unității poștale, respectiv atât elementele de cost și venit corespunzătoare prestării serviciilor din sfera serviciului universal, cât și elemente de cost și venit corespunzătoare prestării serviciilor poștale din afara serviciului universal și/sau serviciilor prestate pe bază de contracte comerciale (de exemplu, încasare facturi, distribuire pensii/drepturi sociale, distribuire facturi de utilități, distribuire notificări etc.).

Mai mult, elementele de cost din scenariul de bază nu sunt prezentate în corespondență cu tipul de serviciu prestat, respectiv cu veniturile provenite din prestarea acestor servicii, ci sunt evidențiate la nivel de categorii de costuri omogene (grupare detaliată în *Anexa 3 a cererii de compensare a costului net 2017 revizuită - Situația cheltuielilor grupate pe categorii de cheltuieli*), valori totale corespunzătoare fiecărui centru de cost.

De exemplu, categoria de costuri salariale este prezentată pentru fiecare centru de cost la nivel total, fără a fi efectuată o separare pe categorie de angajat corespunzătoare tipului de activitate prestată (activitate de colectare – oficanți, activitate de livrare – factori poștali etc.) și/sau fără o separare a costurilor salariale în funcție de tipul de serviciu prestat (de ex., colectare/distribuie trimiteri poștale din sfera serviciului universal vs. colectare/distribuie trimiteri din afara sferei serviciului universal și/sau prestații comerciale).

În același timp, informațiile furnizate de către CNPR aferente scenariului de bază prezintă, pe baza unor inductori de alocare specifici fiecărei categorii de cheltuială și venit, alocarea cheltuielilor atât pe activități, cât și pe produse la nivel total.

Reiese că activitatea unităților poștale este generată atât de activitatea specifică serviciului universal (SPU), cu o pondere a acestora din totalul cifrei de afaceri de \times %, cât și de alte categorii de servicii, precum ASP și ASNP, așa cum este detaliat în tabelul de mai jos:

lei

Categorie	Total venituri	Total cheltuieli, din care:	Cheltuieli directe	Cheltuieli indirecte (alocate)	Rezultat operațional
SPU	\times	\times	\times	\times	\times
ASP	\times	\times	\times	\times	\times

ASNP	✂	✂	✂	✂	✂
Total scenariu de bază	✂	✂	✂	✂	✂
Total SFS revizuite 2017 (Anexa 7)	✂	✂	n/a	n/a	
Diferență	✂	✂	n/a	n/a	

Sursa: SFS revizuite 2017, Cerere cost net 2017 revizuită

Cu toate că CNPR a realizat alocarea veniturilor și cheltuielilor pe activități și produse pe baza inductorilor de alocare și Situațiile Financiare Separate 2017 revizuite reflectă această defalcare pe activități la nivel total, aceasta nu a fost realizată și la nivelul unităților poștale pentru a realiza astfel izolarea elementelor aferente altor activități din afara sferei serviciului universal la nivel de unitate poștală, analiză ce ar fi fost necesară pentru determinarea pierderii generate strict de obligațiile legale aferente serviciului universal la nivel de unitate poștală.

În concluzie, scenariul de bază include atât parametri aferenți obligației de serviciu universal, cât și elemente care sunt determinate de constrângerile operaționale ale CNPR, *constrângeri* care derivă din alte obligații care i-au fost impuse sau pe care și le-a asumat în raport cu serviciile din afara sferei serviciului universal.

5.2.2 Analiza de profitabilitate a punctelor de acces deservite de personal CNPR

Conform Anexei la Decizia președintelui ANCOM nr. 1158/2013 (Calculul costului net al furnizării serviciului universal):

„Pentru calculul costului net, CNPR va utiliza și va transmite către ANCOM, în scopul verificării acestuia, următoarele informații:

[...]

j) lista unităților poștale neprofitabile datorită furnizării serviciilor din sfera serviciului universal și lista unităților poștale operaționale cu menționarea următoarelor elemente:

– informații despre costurile și veniturile unităților poștale neprofitabile, conform tabelului 1 din Anexă;

[...]

– situația costurilor aferente unităților poștale neprofitabile pe categorii, în conformitate cu tabelul 3 din Anexă; (subl. ns.)”

Conform cererii de compensare a costului net aferent anului 2017 revizuită redactată de CNPR:

„O subunitate poștală este considerată a fi neprofitabilă dacă furnizarea serviciilor prin intermediul acesteia a generat o pierdere, adică în cazul în care $Cu > Vu$, unde Cu este costul subunității poștale, iar Vu este venitul aferent aceleiași unități.”

Astfel, așa cum este detaliat și la secțiunea 5.2.1 din prezentul document, în ceea ce privește **analiza de profitabilitate** a fiecărui punct de acces deservit de personal efectuată de CNPR, se constată că **nu a fost identificată profitabilitatea specifică activității de furnizare a serviciilor din sfera serviciului universal**, ci rezultatul net/agregat al prestării tuturor tipurilor de servicii CNPR.

De exemplu, în determinarea necesarului de forță de muncă - necesar factori poștali distribuitori - sunt luate în calcul atât necesarul de forță de muncă pentru parcurgerea distanței de distribuire, cât și necesarul de forță de muncă pentru distribuirea, respectiv achitarea efectivă a prestațiilor la adresele vizitate, fără a se face o separare între activitatea de livrare a trimiterilor ce fac obiectul serviciului universal și celelalte tipuri de prestații. Astfel, costurile comune celor două tipuri de prestații/activități (de ex., costuri salariale cu factorii poștali distribuitori) sunt prezentate în scenariul de bază la nivel agregat, fapt care face imposibilă evaluarea profitabilității serviciului universal la nivel de unitate poștală, separat de profitabilitatea agregată rezultată din furnizarea tuturor celorlalte tipuri de servicii (poștale și non-poștale).

CNPR a justificat abordarea propusă prin prisma avantajului reprezentat de repartizarea cheltuielilor cauzate de operarea rețelei poștale în condițiile impuse de calitatea de furnizor de serviciu universal, la un portofoliu de servicii extins cu servicii profitabile din afara sferei serviciului universal. Cu toate acestea, pentru că nu a fost cuantificată corespondența dintre volumul de activitate, respectiv consumul de resurse, corespunzător prestării serviciilor - poștale și non-poștale - din afara serviciului universal și veniturile provenite din prestarea acestor categorii de servicii la nivelul fiecărei unități poștale prezentate, nu a putut fi evaluat efectul net al acestei abordări asupra profitabilității serviciilor din sfera serviciului universal.

Astfel, nu poate fi confirmat faptul că oficiile poștale declarate neprofitabile și care fac obiectul cererii de cost net sunt neprofitabile din cauza prestării serviciilor care fac obiectul serviciului universal și/sau care este profitabilitatea prestării serviciilor din sfera serviciului universal la nivelul fiecărei unități/subunități poștale.

Izolarea influenței asupra costului net a aspectelor care nu sunt determinate de obligațiile ce decurg din serviciul universal presupun identificarea și respectiv alocarea corespunzătoare a elementelor de cost și venit aflate în relație de cauzalitate și, respectiv, proporțional cu fiecare categorie de serviciu non-universal (servicii poștale și non-poștale) pentru fiecare punct de acces și, respectiv, transferul de costuri între subunități poștale, exercițiu care nu este prezentat de CNPR în cererea de cost net.

De asemenea, Raportul final de constatări factice întocmit de PKF Finconta indică, atât lipsa transmiterii de către CNPR a unor documente primare necesare pentru a valida anumite prestații, cât și existența unor neconcordanțe între anumite elemente de venituri și cheltuieli prezentate în scenariul de bază din Cererea de cost net și datele din documentele primare (inclusiv număr prestații). Pentru că aceste elemente reprezintă chei de alocare în scenariul de bază, neconcordanțele identificate de auditor ar putea avea impact în calculul de profitabilitate, respectiv în definirea listei de subunități poștale neprofitabile.

În concluzie, s-a constatat că în scenariul de bază nu a fost identificată profitabilitatea specifică activității de furnizare a serviciilor din sfera serviciului universal făcând astfel imposibilă stabilirea profitabilității reale a prestării serviciilor din sfera serviciului universal la nivelul punctelor de acces (centrelor de cost) și, respectiv, identificarea punctelor de acces neprofitabile din rațiuni ce decurg exclusiv din obligația legală a prestării serviciului universal.

5.2.3 Nivelul de eficiență operațională și a costurilor

Scenariul de bază reflectă realitatea operațională a CNPR, așa cum este înregistrată în evidențele contabile (balanța contabilă) la nivel de (sub)unitate poștală. Acest lucru nu exclude însă posibilitatea existenței unor **ineficiențe operaționale**, cum ar fi existența unui număr de puncte de acces deservite de personal care nu sunt justificate exclusiv de obligațiile rezultate din calitatea de furnizor de serviciu universal. Aceste ineficiențe potențiale au fost identificate și prezentate în cadrul capitolului 4 din prezentul document - „*Determinarea punctelor de acces deservite de personal menținute în funcțiune în anul 2017 în vederea îndeplinirii obligațiilor ce decurg din calitatea de furnizor de serviciu universal și eligibile pentru compensare*”:

✓ au fost identificate un număr de **× de puncte de acces deservite de personal care au înregistrat pierderi în anul 2017.**

✓ dintre acestea, au fost identificate **× PAD-uri considerate ca fiind menținute în vederea îndeplinirii obligației legale, din × UAT-uri peste 1.500 de locuitori** (1 PAD/UAT), localități unde sunt incidente prevederile art. 15 alin. (3) din Decizia președintelui ANCOM nr. 1158/2013 (considerate „din obligație legală”), dar unde nu se poate distinge cât din pierderea individuală generată este aferentă activității din sfera serviciului universal;

✓ dintre cele rămase, au fost identificate **× PAD-uri din × UAT-uri sub 1.500 de locuitori**. Dintre acestea, **pentru doar × PAD-uri** a putut fi validat faptul că actuala configurație de deservire este optimă față de una alternativă prezentată de CNPR („scenarii neprofitabile”) și deci sunt menținute din rațiuni legale, iar restul de **× PAD-uri** au fost menținute din rațiuni comerciale, prin urmare acestea nefiind luate în calcul pentru compensarea costului net;

✓ dintre cele rămase, au fost identificate **× PAD-uri** prezente în **× UAT-uri cu peste 1.500 locuitori**, cu mai mult de 1 PAD/UAT. În contextul obligației legale, au fost analizate scenariile de reorganizare prezentate de către CNPR pentru a determina dacă prezența acestora în cadrul UAT-ului este într-o configurație optimă și a putut fi demonstrat acest lucru prin intermediul simulării unui scenariu de reorganizare care s-a dovedit a fi „neprofitabil”, astfel încât să nu fie aferentă unor rațiuni comerciale (inclusiv ineficiențe). Astfel a fost validat faptul că **× PAD-uri funcționează din rațiuni ce țin de obligații legale** aferente serviciului universal, iar **× PAD-uri funcționează din alte rațiuni decât cele care decurg din obligație legală (rațiuni comerciale)**. Cu toate acestea, datorită faptului că profitabilitatea individuală nu poate fi izolată strict pentru activitățile aferente serviciului universal, acestea nu au fost luate în calcul în determinarea costului net.

Astfel, au fost identificate un număr de **× de puncte de acces deservite de personal care au fost menținute în funcțiune din rațiuni comerciale și care au înregistrat pierderi în anul 2017 în cuantum de × lei.**

Deși există indicii cu privire la existența unor ineficiențe pentru PAD-urile mai sus menționate, întrucât acestea funcționează datorită unor rațiuni comerciale, cuantificarea acestora și ajustarea scenariului de bază nu este posibilă în lipsa existenței unor informații privind profitabilitatea specifică activității de furnizare a serviciilor din sfera serviciului universal la nivel individual.

5.2.4 Considerații privind evaluarea costurilor generale și de administrație (CGA) precum și a nivelului de eficiență

În cadrul Cererii de compensare a costului net 2017 revizuită, CNPR a considerat ca sursă pentru scenariul de bază situațiile de venituri și cheltuieli la nivel de subunități și oficii poștale provenite din informațiile utilizate pentru întocmirea situațiilor financiare separate 2017 revizuite și, la rândul acestora, a situațiilor financiare statutare la nivel de societate.

Pentru a identifica performanța financiară distinctă a activității de prestare a serviciului universal, CNPR a prezentat în cadrul situațiilor financiare separate 2017 revizuite repartizarea unor cheltuieli generale și de administrație legate de activitatea operațională (salarii personal TESA, amortizare, etc.) atât pe produse, cât și pe activități pe baza unor inductori, luând în calcul diferite criterii de alocare între activități. ANCOM a verificat rezonabilitatea criteriilor alese, precum și a formulelor de calcul și corelația cu raportul de audit emis de către PKF Finconta, fără a identifica elemente care să afecteze în mod semnificativ scenariul de bază și care să necesite o ajustare a acestuia.

Cu toate acestea, alocarea cheltuielilor indirecte (inclusiv cele generale și de administrație) la nivel de punct de acces este realizată pe baza unor criterii operaționale (de exemplu numărul de trimiteri) al căror total nu este corelat cu informațiile utilizate la alocarea cheltuielilor la nivel de produs și activitate, diferențe detaliate în secțiunea 4.2.5 de mai sus.

În ceea ce privește cheltuielile generale și de administrație în sumă de X lei (din care sunt alocate pe segmentul SPU X lei, fără a putea identifica categoriile de costuri din care provin acestea), reprezentând X% din total cheltuieli CNPR, X% dintre acestea sunt aferente salariilor, X% aferente impozitelor pe proprietate și alte taxe, iar X% aferente amortizării.

Categorie cheltuieli	Total cheltuieli generale și de administrație CNPR (lei)	Pondere
X	X	X
X	X	X
X	X	X
X	X	X
X	X	X
X	X	X
X	X	X
X	X	X
X	X	X
X	X	X
X	X	X
X	X	X
Total	X	100%

Sursa: CNPR, fișier „ALOCAREA CHELTUIELILOR PE ACTIVITĂȚI 2017-rev.xlsx”

Din perspectiva evaluării celor mai importante categorii de costuri, din punct de vedere al eficienței operaționale se impun următoarele observații:

✓ În ceea ce privește costul cu salariile personalului administrativ, în sumă de \times lei, nivelul de eficiență al acestora nu poate fi evaluat decât în raport cu elemente non-financiare precum: structura organizatorică existentă, gradul de încărcare al acestora, adecvarea proceselor și fluxurilor operaționale ale funcțiilor suport. Din informațiile de natură financiară avute la dispoziție nu a fost identificată necesitatea unor ajustări din perspectiva eficienței.

✓ În legătură cu impozitele pe proprietate și alte taxe, în sumă de \times lei, precum și cheltuielile cu amortizarea \times lei), acestea derivă din reglementările fiscale existente și din configurația activelor existente. O eventuală analiză a eficienței acestora este posibilă doar în contextul regândirii modelului de afaceri al CNPR. Pe baza informațiilor financiare existente, nu s-au efectuat ajustări.

Ținând cont că \times lei din cei \times lei aferenți cheltuielilor generale și de administrație sunt alocați segmentului SPU, considerăm că o eventuală creștere a nivelului de eficiență, cu impact în diminuarea celorlalte categorii de costuri decât cele menționate mai sus, nu ar avea un impact material asupra costului net.

5.2.5 Analiza necesarului de personal (factori poștali distribuitori) pentru scopul îndeplinirii obligațiilor de serviciu universal în scenariul de bază

Pentru determinarea necesarului de personal la nivel de punct de acces deservit de personal, CNPR ia în calcul atât necesarul de forță de muncă pentru parcurgerea distanței de distribuire, cât și necesarul de forță de muncă pentru distribuirea, respectiv achitarea efectivă a prestațiilor la adresele vizitate, fără a face o separare între activitatea de livrare a trimerilor ce fac obiectul serviciului universal și celelalte tipuri de prestații, fapt ce denaturează analiza și poate limita scopul verificării calculului costului net.

ANCOM a efectuat o analiză a necesarului de personal pentru scopul îndeplinirii obligațiilor de serviciu universal în scenariul de bază (N5) și rezultatele au fost comparate cu situația personalului existent (E) la nivelul fiecărui PAD. Indicatorul N5 este rezultatul normat al sumei dintre necesarul de forță de muncă pentru parcurgerea distanței de distribuire (Nd) și necesarul de forță de muncă pentru distribuirea, respectiv achitarea efectivă a prestațiilor la adresele vizitate (Np)¹².

În ceea ce privește indicatorul Np, așa cum am menționat și în secțiunea 4.2.5 din prezentul document, nu s-a putut identifica numărul prestațiilor din sfera serviciului universal la nivel de PAD, din cauza necorelării informațiilor din diferitele baze de date primite de la CNPR. Din acest motiv, în analiză s-a utilizat necesarul de personal la nivel de PAD calculat în baza tuturor prestațiilor, atât din sfera serviciului universal, cât și din afara sferei serviciului universal.

ANCOM a recalculat indicatorul Nd utilizând numărul de kilometri parcurși zilnic preluat din baza de date „Km normați 2017” primită de la CNPR și fondul de timp corespunzător parcurgerii unui kilometru, calculat în cererea de compensare cost net 2017 revizuită. Fondul de timp corespunzător parcurgerii unui km se stabilește astfel:

\times

\times

¹² N5, E, Nd, Np reprezintă notațiile din Cererea de compensare a costului net 2017 revizuită.

Rezultatul obținut din calculul de mai sus (Nd recalculat la nivel de PAD) a fost cumulat cu Np la nivel de PAD calculat de CNPR, iar suma rezultată a fost rotunjită conform normării efectuate de CNPR utilizată în calculele necesarului de personal. Astfel s-a obținut necesarul de personal (factori poștali distribuitori) recalculat în scenariul de bază. Acest necesar a fost comparat cu situația personalului existent.

Rezultatele analizei ANCOM arată că **surplusul total de factori poștali distribuitori în scenariul de bază este de \times posturi** la nivelul întregii rețele poștale. Un număr de \times PAD-uri au un surplus de factori poștali (\times posturi în total), \times PAD-uri au un deficit de factori (\times posturi) și \times PAD-uri operează cu un nivel optim de factori poștali.

Chiar dacă necesarul de personal (factori poștali distribuitori) este calculat bazat pe normele interne pentru asigurarea condițiilor pentru furnizarea serviciului universal, pe parcursul programului de muncă personalul este implicat și în furnizarea altor tipuri de servicii din afara sferei serviciului universal, de natură comercială, precum distribuire de pensii, distribuire de trimiteri în număr mare, etc. Având în vedere faptul că CNPR nu a furnizat informații operaționale la nivel de PAD care să permită demarcarea activităților aferente serviciului universal de celelalte activități, nu poate fi efectuată o alocare a timpului utilizat strict pentru furnizarea serviciului universal. Chiar și în aceste condiții, rezultă un surplus de personal existent, ceea ce indică existența unor ineficiențe.

Analiza necesarului de personal pentru îndeplinirea obligațiilor de serviciu universal nu a fost limitată la PAD-urile eligibile pentru compensarea costului net întrucât chiar și PAD-urile neeligibile contribuie la îndeplinirea obligațiilor aferente serviciului universal (de exemplu PAD-urile profitabile menținute în funcțiune din obligații aferente serviciului universal). În scenariul alternativ, calculul necesarului de personal a fost realizat la nivel de PAD, iar în cazul în care PAD-ul analizat înregistrează un surplus de factori poștali în scenariul de bază, adică $E > N5$, numărul posturilor reduse se calculează după următoarea formulă:

Necesarul de factori poștali aferent PAD-ului calculat în scenariul alternativ-N5

În cazul în care PAD-ul nu înregistrează un surplus de factori poștali în scenariul de bază ($E \leq N5$), numărul posturilor reduse se calculează conform formulei:

Necesarul de factori poștali aferent PAD-ului calculat în scenariul alternativ - E

Astfel, costul net calculat nu este afectat de surplusul existent de factori poștali distribuitori din scenariul de bază, potențialele ineficiențe nefiind astfel preluate în cadrul scenariului alternativ.

6 Analiza scenariului alternativ

Conform metodologiei de calcul al costului net, scenariul alternativ reprezintă o simulare a condițiilor de operare și a costurilor care ar fi înregistrate în situația în care nu ar exista obligația de furnizare a serviciilor din sfera serviciului universal. Astfel, este necesar ca ipotezele pe care CNPR își bazează dezvoltarea scenariului alternativ să fie justificate astfel încât să se asigure că acestea sunt raționale și pot fi puse în practică.

CNPR a determinat impactul absenței obligației de serviciu universal asupra următoarelor categorii de venituri și cheltuieli:

#	Descriere	Impact (lei)
1	Oficii poștale urbane	
	Cheltuieli salariale	✂
	Cheltuieli cu tichetele de masă	✂
2	Oficii poștale rurale	
	Cheltuieli salariale	✂
	Cheltuieli cu tichetele de masă	✂
3	Ghișee exterioare rurale-factori poștali	
	Cheltuieli salariale	✂
	Cheltuieli cu tichetele de masă	✂
4	Ghișee exterioare rurale transformate în agenții	
	Reduceri cheltuieli salariale	✂
	Reduceri tichete de masă	✂
	Alte cheltuieli (chirii, utilități, etc.)	✂
	Creșteri salariale	✂
	Creșteri cheltuieli tichete de masă	✂
5	Agenții poștale	
	Reduceri cheltuieli salariale	✂
	Reduceri cheltuieli cu tichetele de masă	✂
	Creșteri cheltuieli salariale	✂
	Creșteri cheltuieli cu tichetele de masă	✂
6	Factori de circumscripție rurală	
	Reduceri cheltuieli salariale	✂
	Reduceri cheltuieli cu tichetele de masă	✂

#	Descriere	Impact (lei)
7	Transport	
	Reduceri cheltuieli salariale	✂
	Reduceri cheltuieli cu tichetele de masă	✂
	Reduceri cheltuieli din reconfigurarea rețelei de transport	✂
8	Respectarea obiectivelor de calitate	✂
9	Evidența contabilă separată	✂
10	Serviciul intern prioritar	✂
11	Serviciul intern express	✂
12	Presă	✂
13	Cost prorata TVA	✂
14	Venituri business - prorata TVA	✂
15	Mărci comerciale	✂
16	Licență transport	✂
17	Cheltuieli variabile	✂
	Total impact economic	✂
	Profit rezultat din modificarea capitalului angajat	✂
	Cecograme	✂
	Total cost net	✂

Sursa: Cerere compensare cost net 2017 revizuită

ANCOM a verificat acuratețea sumelor prezentate mai sus și incluse de CNPR în Cererea de compensare a costului net 2017 revizuită prin verificarea ipotezelor utilizate de către CNPR și a acurateții calculelor efectuate, așa cum au fost ele incluse în fișierele suport pregătite de CNPR, precum și a informațiilor suplimentare obținute de la CNPR pe parcursul perioadei de analiză a cererii de compensare, astfel:

- ✓ a fost verificată credibilitatea și viabilitatea operațională și comercială a fiecărei ipoteze;
- ✓ a fost verificată aplicabilitatea fiecărei ipoteze, respectiv includerea tuturor modificărilor/efectelor pe care le implică fiecare ipoteză utilizată asupra cererii și utilizatorilor, precum și realismul și coerența acestora;
- ✓ au fost evaluate din punct de vedere al rezonabilității și aplicabilității practice ipotezele privind modificarea rețelei poștale, a structurii și a fluxurilor operaționale;
- ✓ au fost evaluate implicațiile financiare ale ipotezelor utilizate asupra nivelului costurilor, veniturilor și profitabilității CNPR;

✓ a fost verificată existența ajustărilor privind parametrii de calitate în scenariul alternativ față de scenariul de bază.

În urma analizării tuturor acestor informații, ANCOM a identificat necesitatea efectuării unor ajustări asupra ipotezelor/calculului efectuate de CNPR.

6.1 Ipoteze avute în vedere de către CNPR în pregătirea scenariului alternativ

Din cele \times subunități poștale ale CNPR, respectiv oficii poștale urbane și rurale, ghișee exterioare urbane și rurale, agenții poștale rurale și circumscripții poștale rurale, în funcțiune în luna decembrie 2017, în absența obligației de serviciu universal, CNPR simulează condițiile de operare și costurile asociate pentru un număr de \times subunități poștale ($\times\%$), localizate în urbanul mic (\times subunități poștale) și în rural (\times subunități poștale). Ipotezele avute în vedere în construirea scenariului alternativ sunt detaliate în continuare.

6.1.1 Considerații geografice

Descrierea ipotezei conform cererii de compensare cost net 2017 revizuite

În scenariul alternativ, CNPR asigură:

- ✓ acoperirea geografică (în fiecare localitate populată de pe teritoriul României, conform aprobării ANCOM din anul 2015 transmise prin adresa nr. SC-DER-14028/15.05.2015) pentru toată gama de servicii și produse prevăzute în oferta CNPR valabilă în luna decembrie 2017;
- ✓ prezența prin puncte de acces deservite de personal și puncte de contact proprii în toate localitățile în care, în luna decembrie 2017, erau organizate subunități poștale;
- ✓ livrarea, în cazul adreselor situate în extravilanul localităților, la punctele de contact ale CNPR din localitățile respective sau către o persoană desemnată de către destinatar și comunicată în scris CNPR, care are domiciliul în intravilanul localității, respectându-se acordul ANCOM valabil în anul 2014 și stipulat în Regulile aplicabile serviciilor poștale incluse în sfera serviciului universal aprobate de ANCOM (conform prevederilor de la art. 6 din Decizia președintelui ANCOM nr. 1158/2013).

Ajustări ANCOM

Conform concluziilor analizei prezentate la capitolul 4 din prezentul document, a rezultat un număr de \times PAD-uri neprofitabile pe care CNPR le-a menținut în funcțiune din rațiuni comerciale în anul 2017, și nu din obligațiile legale ce decurg din calitatea de furnizor de serviciu universal.

Totodată, au fost identificate un număr de \times PAD-uri neprofitabile menținute în funcțiune din rațiuni ce țin de serviciul universal eligibile pentru compensare.

Prin urmare, ANCOM a analizat toate ipotezele considerate de CNPR în scenariul alternativ, precum și calculul acestora, însă pentru costurile aferente colectării și livrării trimiterilor poștale

(Nppi și Ndpi), au fost luate în considerare pentru calculul costului net **doar acele puncte de acces deservite de personal care generează pierderi din rațiuni ce țin de serviciul universal (✕ PAD-uri) și care sunt eligibile pentru compensarea costului net.**

Cu privire la celelalte categorii de costuri care ar suferi modificări în cadrul scenariului alternativ și care nu sunt direct atribuibile unor anumite puncte de acces deservite de personal (de ex., transport, costuri administrative etc.) după revizuirea și validarea ipotezelor de lucru, acestea au fost luate în considerare pentru calculul costului net.

6.1.2 Frecvența prestării serviciilor

Descrierea ipotezei conform Cererii de compensare cost net 2017 revizuite

În scenariul alternativ, CNPR asigură:

- ✓ o frecvență a colectării de la fiecare punct de acces și a livrării la fiecare adresă în fiecare localitate din:
 - mediul urban mare (reședințe de județ și Municipiul București), 5 zile lucrătoare pe săptămână;
 - mediul urban mic (rest localități urbane), 4 zile lucrătoare pe săptămână, respectiv de luni până miercuri și vineri;
 - mediul rural, 3 zile lucrătoare pe săptămână, respectiv luni, miercuri și vineri.
- ✓ o frecvență a colectării, respectiv a livrării în fiecare localitate populată cuprinsă în Lista localităților situate în condiții geografice excepționale – mai 2015, comunicată de ANCOM prin adresa nr. SC-DER-14028/15.05.2015, astfel:
 - 2 zile lucrătoare pe săptămână, dacă localitatea este deservită în prezent 3 zile lucrătoare;
 - 1 zi lucrătoare pe săptămână, dacă localitatea este deservită în prezent 2 zile lucrătoare.

În cazul localităților situate în Delta Dunării s-a menținut frecvența colectării, respectiv livrării, din scenariul de bază.

În consecință, CNPR a calculat o serie de reduceri de costuri, generată de această reducere a frecvenței prestării serviciilor.

De asemenea, CNPR calculează o reducere a veniturilor în valoare de ✕ lei datorată reducerii frecvenței prestării serviciilor, dar nu cuantifică o reducere corespunzătoare a cheltuielilor variabile economisite ca urmare a reducerii volumului de activitate.

Analiză ANCOM

Pe baza situațiilor financiare separate 2017 revizuite s-au extras cheltuielile variabile aferente produselor pentru care CNPR estimează o pierdere de venituri și s-a cuantificat **o reducere proporțională de cheltuieli directe în valoare de ✕ lei.**

În ceea ce privește reducerea de venituri în valoare de ✕ lei (Standard Prioritar Intern, Prioripost, Presă) datorată reducerii frecvenței prestării serviciilor, nu s-au identificat diferențe față de calculul CNPR. Deși, în practică, reducerea frecvenței prestării serviciilor poate avea un efect direct în reducerea pierderilor înregistrate la nivelul rețelei poștale, în scenariul alternativ

comparativ cu scenariul de bază, această ipoteză este analizată de CNPR împreună cu ipoteza conform căreia volumul prestațiilor rămâne nemodificat (cu excepția prestațiilor din servicii interne prioritare, expres și abonamente presă). Coroborat cu utilizarea timpului de lucru de 30% al factorilor poștali (în scenariul de bază), putem concluziona că o reducere a frecvenței prestării de la 5 la 4 zile pe săptămână în mediul urban mic și de la 5 la 3 zile pe săptămână în rural poate genera o încărcare dublă din punctul de vedere al volumului prestațiilor zilnice ce trebuie efectuate de factorii poștali, în scenariul alternativ în ziua de vineri pentru mediul urban mic și în zilele de miercuri și vineri pentru rural.

Totuși, în urma informațiilor furnizate de CNPR și a analizării informațiilor suplimentare furnizate în legătură cu normarea factorilor poștali, putem concluziona că gradul de încărcare al factorilor poștali nu este 30% (în scenariul de bază) și permite livrarea volumelor suplimentare în zilele de vineri pentru mediul urban mic și în zilele de miercuri și vineri pentru rural, fără depășirea timpului de lucru legal.

6.1.3 Produse și servicii

Descrierea ipotezei conform Cererii de compensare cost net 2017 revizuite

În scenariul alternativ, CNPR continuă să furnizeze aceleași produse și servicii ca în scenariul de bază și, în consecință, nu există niciun impact asupra costului net.

Analiză ANCOM

Întrucât în cadrul scenariului alternativ CNPR va continua să furnizeze aceleași produse și servicii ca în scenariul de bază, însă cu o frecvență mai redusă pentru mediul urban mic și rural, concluzionăm că nu există niciun impact asupra costului net din acest punct de vedere.

6.1.4 Tarife

Descrierea ipotezei conform Cererii de compensare cost net 2017 revizuite

Conform cererii de compensare a costului net 2017 revizuite, în scenariul alternativ CNPR menține aceleași tarife ca în scenariul de bază. Totuși, în scenariul alternativ, tarifele aferente serviciilor din sfera serviciului universal nu mai sunt scutite de TVA.

Analiză ANCOM

Întrucât scutirea de TVA a serviciilor din sfera serviciului universal este un drept atribuit calității de furnizor de serviciu universal, în scenariul alternativ, prin pierderea acestei calități, concluzionăm că serviciile din sfera serviciului universal nu mai sunt scutite de TVA și vor deveni purtătoare de TVA. Prin urmare, prețul plătit de consumatorul final va fi mai mare cu 19%, însă venitul per prestație rămâne identic în scenariul alternativ prezentat de CNPR. Considerăm rezonabilă această ipoteză, întrucât ipoteza alternativă de diminuare a veniturii per prestație cu procentul de TVA (astfel încât tariful plătit de către consumatorul final să rămână același) nu este realistă în condițiile în care aceasta ar însemna o diminuare semnificativă a marjei.

Efectele modificării tarifelor ca urmare a eliminării scutirii de TVA au fost cuantificate în cadrul Capitolului 7 - Beneficii intangibile.

6.1.5 Utilizarea rețelei de transport

Descrierea ipotezei conform Cererii de compensare cost net 2017 revizuite

În analiza CNPR pentru scenariul alternativ, se are în vedere reducerea frecvenței livrării în mediul urban mic de la 5 la 4 zile pe săptămână și în mediul rural de la 5 la 3 zile pe săptămână. Astfel, s-au avut în vedere următoarele aspecte:

a) Menținerea în scenariul alternativ, cu aceeași frecvență ca și în scenariul de bază, a următoarelor rute de transport: rute internaționale; rute inter-regionale, între centrele regionale de tranzit (CRT); rute intra-regionale, între subunitățile poștale cu activitate de tranzit, respectiv între OZP-uri și CRT-urile la care sunt arondate; rute locale, între subunitățile poștale cu activitate de tranzit, precum OZP și CRT, și cutiile poștale și clienții; rute de transport specializate; rute teritoriale, între OZP (sau alte subunități cu activitate de tranzit) și subunitățile poștale arondate din cadrul aceluiași județ; rute locale, între subunitățile poștale cu activitate de tranzit, precum OZP și CRT, și subunitățile poștale din aceeași localitate, precum oficii poștale și ghișee exterioare.

b) Proiectarea în scenariul alternativ de rute teritoriale și locale, care să răspundă următoarelor cerințe:

✓ În ziua de marți rutele se efectuează numai în relație cu subunitățile poștale din mediul urban mare și mediul urban mic, respectiv:

- nu se efectuează rutele în relația cu subunitățile poștale rurale;
- se menține frecvența la nivelul subunităților poștale din mediul urban mare și din mediul urban mic corespunzător scenariului de bază din ziua de marți;

✓ În ziua de joi rutele se efectuează numai în relație cu subunitățile poștale din mediul urban mare, respectiv:

- nu se efectuează rutele în relația cu subunitățile poștale din mediul urban mic și mediul rural;
- se menține frecvența la nivelul subunităților poștale din mediul urban mare similar scenariului de bază din ziua de joi.

Din această reconfigurare a rutelor de transport, conform calculelor CNPR a rezultat o reducere de cheltuieli aferente transportului în sumă totală de \approx lei provenită din două elemente:

1. reducerea costurilor salariale (inclusiv bonuri de masă) cu \approx , în sumă de \approx lei
2. reducerea altor cheltuieli de transport generate de reducerea distanței parcurse, în sumă de \approx lei.

Analiză ANCOM

a) Reducerea costurilor salariale cu \approx

ANCOM a verificat calculul numărului de kilometri parcurși pentru distanțele unde se asigură transport 3 zile (rural) sau 4 zile (urban mic) pe săptămână, precum și normele de timp aferente

pentru calculul necesarului de personal. De asemenea, s-au verificat salariile medii la care se raportează calculul pentru stabilirea reducerii de cheltuială.

În urma verificărilor s-a constatat că, în calculele CNPR, pentru anumite oficii poștale superioare, formula de calcul consideră un salariu mediu de X lei/lună, deși în Anexa 13 la Cererea de Cost Net 2017 revizuită salariul mediu realizat pentru X este de X lei/lună, valoare considerată corectă de către ANCOM.

S-a refăcut calculul cu sumele corecte, rezultând o reducere de cost salarial în sumă de X lei, care a fost considerată corectă în cererea de cost net 2017 revizuită.

b) Reducerea altor cheltuieli de transport generate de reducerea distanței parcurse

S-a verificat calculul numărului de kilometri parcurși pentru distanțele unde se asigură transport 3 zile (rural) sau 4 zile (urban mic) pe săptămână stabilind astfel diferența de distanță, în număr de kilometri, dintre scenariul alternativ și scenariul de bază.

În urma verificărilor s-a constatat că, pentru a stabili cuantumul reducerii de cheltuială, în calculele CNPR este luat în calcul un cost de X lei per km, același ca în scenariul de bază. Însă, având în vedere că numărul total de kilometri se diminuează cu X%, de la X km (scenariul de bază) la X km (scenariul alternativ), menținerea aceluiași cost pe kilometru ar însemna că toate componentele de cost să se diminueze direct proporțional cu numărul de kilometri. În contextul în care CNPR nu operează modificări la flota de autovehicule cu care operează, ANCOM consideră această ipoteză nerezonabilă din punct de vedere economic.

În aceste condiții, având în vedere menținerea constantă în scenariul alternativ a X% din distanța parcursă în scenariul de bază (X km / X km), ANCOM consideră că toate cheltuielile parcurgerii acestei distanțe se mențin în scenariul alternativ, inclusiv cheltuielile cu carburanții, anvelopele, reparațiile și cheltuielile salariale, exclusiv cele aferente X. Reducerea de cheltuieți salariale aferentă X a fost cuantificată separat, conform descrierii de la punctul a) de mai sus.

Prin urmare, ANCOM a recalculat cheltuielile totale aferente parcurgerii distanței CPA în scenariul alternativ, rezultând suma de X lei, respectiv o economie de costuri din parcurgerea distanței CPA de X lei¹³ (sumă ce nu include economiile de costuri aferente reducerii cheltuielilor salariale cu X, calculate separat). Costul mediu/km în scenariul alternativ recalculat de ANCOM este de X lei/km.

În concluzie, în scenariul alternativ a fost luată în calcul o reducere a cheltuielii legate de transport de X lei, respectiv o ajustare a valorii calculate de CNPR cu X lei. – a se vedea documentul "A3 - Fisier calcul ajustare transport_revizuit"

6.1.6 Calitatea serviciului

Descrierea ipotezei conform Cererii de compensare cost net 2017 revizuite

Referitor la calitatea serviciului, în cererea de compensare cost net 2017 revizuită, CNPR a cuantificat doar sumele legate de evaluarea și auditarea măsurii în care cerințele de calitate a

¹³ Nu au fost luate în considerare eventualele efecte ale unei dez-economii de scară provenite din obținerea unui preț mai convenabil de achiziție a combustibilului, în scenariul de bază, pentru un număr mai mare de kilometri. Pentru a putea cuantifica un asemenea beneficiu, în scenariul de bază ar fi fost necesare informații suplimentare privind relația actuală a CNPR cu furnizorii săi.

serviciului impuse de calitatea de furnizor de serviciu universal au fost îndeplinite pe parcursul anului 2017, inclusiv cele legate de determinarea fluxului real corespunzător trimiterilor interne și intracomunitare de corespondență în greutate de până la 2 kg din cea mai rapidă categorie standard și auditarea rezultatelor acestei determinări. Rezultă astfel o economie de cheltuieli în scenariul alternativ în sumă de 8< lei.

Analiză ANCOM

ANCOM constată că, în lipsa calității de furnizor de serviciu universal, nu mai sunt aplicabile obligațiile prevăzute în Decizia președintelui ANCOM nr. 1158/2013 și astfel nu mai există obligația legală de evaluare de către un organism independent a respectării cerințelor minime de calitate, această ipoteză fiind, în consecință, validă.

Având în vedere că în scenariul alternativ nivelul parametrilor de calitate nu este ajustat de CNPR față de scenariul de bază (cerințele de calitate impuse furnizorului de serviciu universal sunt îndeplinite într-o măsură redusă atât în scenariul de bază, cât și în scenariul alternativ), nu a fost cuantificat niciun impact suplimentar celui calculat de CNPR în scenariul alternativ datorat obligațiilor legate de calitatea serviciilor.

De asemenea, conform raportului de audit emis de către PKF Finconta la data de 14.08.2018, în cadrul Ipotezei nr. 4, auditorul menționează că a verificat existența contractelor și facturilor suport pentru reducerile de cheltuieli aferente serviciilor de evaluare și auditare aferente.

6.1.7 Rețeaua de subunități poștale

Descrierea ipotezei conform Cererii de compensare cost net 2017 revizuite

În scenariul alternativ, CNPR decide să mențină același număr de unități poștale (deservite sau nedeservite de personal) și același program cu publicul pentru acceptarea trimiterilor la punctul de acces și pentru livrarea trimiterilor la sediul subunității.

De asemenea, ca urmare a reducerii frecvenței de livrare a serviciilor în mediul urban mic și rural, efectuează o serie de regrădări ale agențiilor poștale, precum și transformarea unor ghișee exterioare rurale în agenții pentru care calculează un impact financiar.

Astfel, în scenariul alternativ, CNPR simulează impactul financiar ca urmare a modificării frecvenței de livrare de la 5 la 4 zile în mediul urban mic și de la 5 la 3 zile în mediul rural, având ca efect reducerea distanței parcurse de către factorii poștali distribuitori, numărul de prestații rămânând același.

Pentru determinarea categoriilor de unități poștale din scenariul alternativ, CNPR simulează un punctaj total pe baza următorilor indicatori: Np (punctaj provenit din numărul de prestații) și Nd (punctaj provenit din distanță). Astfel, pe baza normelor interne utilizate („*Tabelă gradare agenții*”) este stabilit gradul agenției necesare (1, 1A, 2, 3, 4).

În urma acestei simulări, conform Cererii de compensare cost net 2017 revizuite, rezultă următoarele:

Categorie venit/cheltuială	Reduceri nr. posturi	Reduceri cheltuieli salarii (lei)	Reduceri cheltuieli tichete de masă (lei)	Reduceri diverse cheltuieli (lei)	Creșteri nr. posturi	Creșteri chelt. salarii și tichete de masă (lei)
Oficii poștale urbane	✂	✂	✂			
Oficii poștale rurale	✂	✂	✂			
Ghișee exterioare rurale - factori poștali	✂	✂	✂			
Ghișee exterioare rurale - transformate în agenții, din care:	✂	✂	✂	✂	✂	✂
<i>Oficiant</i>	✂	✂	✂		✂	✂
<i>Factor poștal</i>	✂	✂	✂			
<i>Chirii + Utilități + Alte cheltuieli</i>				✂		
Agenții poștale		✂	✂		✂	✂
Factori de circumscripție rurală		✂	✂			
Total impact	✂	✂	✂	✂	✂	✂

Sursa: Cerere de compensare cost net 2017 revizuită

Astfel, conform CNPR, în urma modificării rețelei de subunități poștale, în cererea de compensare cost net 2017 revizuit a fost cuantificat un impact economic pozitiv net de ✂ lei.

Analiză ANCOM

Pe baza ipotezelor operaționale luate în calcul de către CNPR în cadrul scenariului alternativ (reducerea frecvenței de livrare în mediul urban mic și mediul rural) au fost verificate sursa datelor, consecvența cu datele existente în scenariul de bază și s-a recalculat impactul economic în cadrul scenariului alternativ. S-au constatat următoarele:

✓ CNPR a luat în calcul toate punctele de acces deservite de personal fără să limiteze impactul economic rezultat luat în calcul pentru determinarea costului net doar la punctele de acces ce îndeplinesc condițiile legale pentru compensarea costului net. Având în vedere formula de calcul pentru determinarea costului net (indicatorii „Nppi” și „Ndpi”), **a fost limitat impactul economic rezultat din activitatea de colectare și livrare a trimerilor poștale doar la acele puncte de acces deservite de personal ce sunt eligibile pentru compensarea costului net**, respectiv cele rezultate în urma analizei din capitolul 4 din prezentul document.

✓ În analiza referitoare la agențiile regradate, CNPR a luat în calcul în scenariul alternativ doar economia de costuri salariale provenite din modificarea gradului agentului poștal (de exemplu, diminuarea costului salarial aferent unui agent poștal de la Gradul 2 – ✂ lei la Gradul 3 – ✂ lei), însă nu a luat în calcul și diminuarea numărului de posturi la aceste agenții, deși

pentru unele dintre acestea există o diminuare de ✂ salariați. CNPR a luat în calcul posturile reduse doar în cazul agențiilor care nu au fost regradate. Impactul suplimentar identificat pentru numărul de posturi reduse aferente agențiilor regradate este de ✂ lei, în sensul unui impact financiar pozitiv suplimentar în scenariul alternativ.

✓ În cadrul calculului impactului economic, costurile salariale medii luate în calcul sunt compuse atât din salariul mediu, sumele aferente tichetelor de masă, precum și din contribuțiile sociale aferente. În unele cazuri (de exemplu, agenții), CNPR a luat în calcul rotunjirea la număr întreg pentru contribuțiile sociale ce intră în calculul costului salarial per funcție. În recalculul autorității, s-a luat în calcul rotunjirea la două zecimale a sumei aferente contribuțiilor sociale, pentru consecvență cu celelalte elemente (salariul mediu, tichete de masă).

Cu excepția observațiilor menționate mai sus, nu au fost identificate alte elemente cu un impact suplimentar generat de reconfigurarea rețelei de subunități poștale.

În urma analizei ANCOM rezultă impact economic net de ✂ lei provenit din ✂ lei (scăderea unor cheltuieli) și ✂ lei (creșterea unor cheltuieli), așa cum este detaliat mai jos:

Categorie venit/cheltuială	Reduceri nr. posturi	Reduceri cheltuieli salarii (lei)	Reduceri cheltuieli tichete de masă (lei)	Reduceri diverse cheltuieli (lei)	Creșteri nr. posturi	Creșteri chelt. salarii și tichete de masă (lei)
Oficii poștale urbane	✂	✂	✂			
Oficii poștale rurale	✂	✂	✂			
Ghișee exterioare rurale - factori poștali	✂	✂	✂			
Ghișee exterioare rurale - transformate în agenții	✂	✂	✂	✂	✂	✂
<i>Oficiant</i>	✂	✂	✂		✂	✂
<i>Factor poștal</i>	✂	✂	✂			
<i>Chirii+Utilități+Alte cheltuieli</i>				✂		
Agenții poștale		✂*			✂	✂
Factori de circumscripție rurală		✂*				
Total impact	✂	✂	✂	✂	✂	✂

* includ cheltuieli cu salariile și cheltuieli cu tichetele de masă

Sursa: Analiza ANCOM

6.1.8 Sistemul de evidență contabilă separată și cererea pentru compensarea costului net aferent furnizării serviciilor din sfera serviciului universal

Descrierea ipotezei conform Cererii de compensare cost net 2017 revizuite

Conform Cererii de compensare a costului net 2017 revizuite, în scenariul alternativ CNPR renunță la obligația de a efectua o evaluare de către un organism independent a sistemului de evidență internă a costurilor și de certificare de către un auditor independent a cererii de compensare a costului net, eliminându-se cheltuielile pentru anul 2017 în sumă de \approx lei.

Analiză ANCOM

În urma analizelor efectuate, nu s-a identificat un impact financiar suplimentar generat de sistemul de evidență contabilă separată și cererea pentru compensarea costului net aferent furnizării serviciilor din sfera serviciului universal.

De asemenea, conform raportului de audit emis de către PKF Finconta la data de 14.08.2018, în cadrul Ipotezei nr. 5, auditorul menționează că a verificat existența contractului de audit aferent serviciilor de audit al situațiilor financiare separate.

6.1.9 Cecograme

Descrierea ipotezei conform Cererii de compensare cost net 2017 revizuite

Având în vedere absența obligației de furnizare a serviciului universal, în scenariul alternativ CNPR solicită compensarea costurilor înregistrate în scenariul de bază cu colectarea, sortarea, transportul și livrarea cecogramelor interne și internaționale în greutate de până la 7 kg, în sumă de \approx lei.

Analiză ANCOM

În SFS2017 revizuite s-au identificat costurile aferente prestării cecogramelor în anul 2017 în sumă de \approx lei, prin urmare s-a identificat un impact suplimentar față de cel calculat de CNPR, generat de colectarea, sortarea, transportul și livrarea cecogramelor interne și internaționale în greutate de până la 7 kg, în sumă de \approx lei.

6.2 Analiza impactului financiar al ajustărilor ipotezelor prezentate de CNPR

Analizând Cererea de compensare a costului net aferent anului 2017 revizuită elaborată de CNPR cu fișierele suport aferente, a fost identificată necesitatea unor modificări ale acestora cu impact financiar în scenariul alternativ.

Sumarizat, impactul asupra costului net al ajustărilor asupra scenariului alternativ ca urmare a analizei și ajustării ipotezelor CNPR este prezentat mai jos:

#	Categorie	Impact (lei)
1	Oficii poștale urbane	
	Reduceri cheltuieli salarii	\approx

	Reduceri cheltuieli tichete de masă	✂
	Reduceri diverse cheltuieli	
2	Oficii poștale rurale	
	Reduceri cheltuieli salarii	✂
	Reduceri cheltuieli tichete de masă	✂
	Reduceri diverse cheltuieli	
3	Ghișee ext. rurale - factori poștali	
	Reduceri cheltuieli salarii	✂
	Reduceri cheltuieli tichete de masă	✂
	Reduceri diverse cheltuieli	
4	Ghișee ext. rurale - transformate în agenții	
	Reduceri cheltuieli salarii	✂
	Reduceri cheltuieli tichete de masă	✂
	Reduceri diverse cheltuieli	✂
	Creșteri cheltuieli salariale și tichete de masă	✂
5	Agenții poștale	
	Reduceri cheltuieli salarii si tichete de masă	✂
	Creșteri cheltuieli salariale si tichete de masă	✂
6	Factori de circumscripție rurală	
	Reduceri cheltuieli salarii si tichete de masă	✂
	Reduceri diverse cheltuieli	
	Creșteri cheltuieli salariale și tichete de masă	
7	Transport	
	Reduceri cheltuieli salarii si tichete de masă	✂
	Reduceri diverse cheltuieli	✂
	Creșteri cheltuieli salariale	
	Creșteri cheltuieli tichete de masă	
8	Respectarea obiectivelor de calitate	
	Reduceri diverse cheltuieli	✂
9	Evidență contabilă separată	
	Reduceri diverse cheltuieli	✂
10	Serviciul intern prioritar*	

	Reduceri venituri	✂
	Reduceri diverse cheltuieli	✂
11	Serviciul intern express*	
	Reduceri venituri	✂
	Reduceri diverse cheltuieli	✂
12	Presa cotidiană*	
	Reduceri venituri	✂
	Reduceri diverse cheltuieli	✂
13	Cost prorata TVA*	
	Reduceri diverse cheltuieli	✂
14	Venituri business - prorata TVA*	
	Reduceri venituri	✂
15	Mărci comerciale*	
	Creșteri alte cheltuieli	✂
16	Licența transport*	
	Creșteri alte cheltuieli	✂
17	Cheltuieli variabile*	
	Reduceri diverse cheltuieli	✂
18	Beneficii de marketing*	
	Creșteri alte cheltuieli	✂
	Total	✂

Sursa: A2 - Ajustari scenariul alternativ & beneficii intangibile_revizuit

* Elemente analizate la capitolul 7 din prezentul document.

6.3 Analiza capitalului mediu angajat în scenariul alternativ comparativ cu scenariul de bază

ANCOM a verificat valoarea profitului rezultat din modificarea capitalului angajat inclus de CNPR în Cererea de compensare a costului net 2017 revizuită, respectiv suma de ✂ lei, prin:

- ✓ revizuirea reconcilierii efectuate de CNPR între elementele de bilanț aferente scenariului de bază și situațiile financiare statutare;
- ✓ revizuirea calculului/recalcularea capitalului mediu angajat efectuat de CNPR pentru scenariul alternativ luând în calcul toate reducerile și creșterile de cheltuieli și venituri incluse în cererea de compensare a costului net.

În urma analizelor efectuate și a refacerii calculului CNPR, prezentate în documentul A2 - *Ajustari scenariul alternativ & beneficii intangibile_revizuit*, ANCOM a identificat **diferențe în valoare de X lei în ceea ce privește impactul în profitul rezultat din modificarea capitalului mediu angajat calculat de către CNPR pe baza ipotezelor din cererea de cost net.**

Adăugând ajustările propuse de ANCOM în scenariul alternativ, profitul rezultat din modificarea capitalului angajat devine **X lei.**

Categoriile de ajustări provenind din impactul economic (asupra contului de profit și pierdere) aferent scenariului alternativ în suma de X lei (impact pozitiv) sunt defalcate astfel:

- ✓ Reduceri de cheltuieli aferente salariilor și tichetelor de masă, în sumă de X lei;
- ✓ Reduceri diverse cheltuieli operaționale (ex. aferente transportului, utilităților, cheltuielilor variabile) în sumă de X lei;
- ✓ Creșteri de cheltuieli aferente salariilor și tichetelor de masă, în sumă de X lei;
- ✓ Creșteri alte cheltuieli operaționale în sumă de X lei;
- ✓ Reduceri venituri în sumă de X lei.

În funcție de natura ajustării (cheltuiala, venit), efectul în bilanț al acestor ajustări poate fi inclus într-una dintre următoarele categorii de elemente: Creanțe comerciale, numerar și echivalente de numerar, datorii curente.

Pentru cheltuiala cu salariile, a fost luată în considerare ca ipoteză plata salariilor 50% în luna aferentă cheltuielii și 50% în luna următoare. Prin urmare, în bilanțul de la sfârșit de an se va regăsi în sold 50% din suma aferentă unei luni de salariu.

Pentru alte categorii de venituri și cheltuieli, pentru a calcula efectul în bilanț a fost luat în calcul un termen mediu de plată de 30 de zile (de pe o lună pe alta). Astfel, 1/12 din valoarea acestor venituri și cheltuieli care s-ar modifica pe parcursul unui an a fost presupus că va rămâne în soldul creanțe sau datorii curente la finalul anului, iar 11/12 din valoarea acestor venituri și cheltuieli vor fi fost plătite la finalul anului, rezultând astfel un impact în soldul de numerar.

Pentru venituri a fost luată în considerare plata 100% cash. Astfel, în bilanțul aferent sfârșitului de an nu se vor regăsi solduri, ci 100% dintre acestea vor fi fost încasate.

O altă ajustare cu impact (doar de prezentare) asupra bilanțului aferent scenariului alternativ, însă fără impact asupra contului de profit și pierdere este legată de efectul fiscal provenit din regimul de taxare aplicabil - prestațiile din sfera serviciului universal devin purtătoare de TVA. Astfel, ca urmare a creșterii cuantumului TVA colectate și deduse (majorare pro-rata) pe întregul an rezultă un sold aferent TVA-ului de plată în ultima lună a anului mai mare cu suma de X lei cu corespondență în contul de lichidități aferente lunii decembrie.

7 Beneficii intangibile

Conform dispozițiilor Deciziei președintelui ANCOM nr. 541/2013 și Anexei la Decizia președintelui ANCOM nr. 1158/2013, calculul costului net va lua în considerare toți factorii relevanți, inclusiv beneficiile intangibile și avantajele comerciale de care furnizorul de servicii poștale se bucură ca urmare a desemnării ca furnizor de serviciu universal. De asemenea, în Anexa la Decizia președintelui ANCOM nr. 1158/2013 sunt enumerate principalele tipuri de beneficii care trebuie avute în vedere de către CNPR la calculul costului net și anume:

- ✓ beneficii legate de regimul de taxare aplicabil (de exemplu, scutirea de la plata TVA);
- ✓ mărcile comerciale – furnizorul de serviciu universal desemnat beneficiază de recunoașterea și popularizarea brandului. Beneficiul se poate determina, de exemplu, prin estimarea economiilor cu cheltuielile de marketing care sunt astfel evitate. Pentru estimarea valorii totale a mărcii comerciale poate fi utilizată o comparație cu costul unor mărci similare și apoi alocată proporția aferentă serviciului universal;
- ✓ efectul de marketing – oficiile poștale, vehiculele și uniformele lucrătorilor poștali reprezintă spațiu publicitar care poate fi utilizat de către furnizorul de serviciu universal pentru promovarea brandului și serviciilor proprii sau care poate fi închiriat către terți. Efectul de marketing va fi determinat proporțional cu serviciul universal;
- ✓ economiile de scară și puterea de negociere cu furnizorii;
- ✓ alte beneficii tangibile și intangibile (de exemplu, ubicuitatea).

7.1 Beneficiile legate de regimul de taxare aplicabil

Pentru estimarea beneficiilor legate de regimul de taxare aplicabil, s-au analizat beneficiile legate de scutirea de TVA a serviciilor publice poștale.

În conformitate cu prevederile Codului fiscal¹⁴, serviciile publice poștale, precum și livrarea de bunuri aferentă acestora reprezintă operațiuni de interes general scutite de TVA. Serviciile publice poștale sunt serviciile poștale din sfera serviciului universal prestate de furnizorii de serviciu universal, potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 13/2013.

În acest context, scutirea de la plata TVA este susceptibilă a determina o creștere a competitivității operatorului desemnat de servicii poștale din sfera serviciului universal și implicit o creștere a cererii pentru servicii din sfera serviciului universal.

Suplimentar celor de mai sus, un procent din clienții CNPR (persoane fizice, persoane juridice plătitoare și neplătitoare de TVA) ar schimba furnizorul de servicii poștale în eventualitatea creșterii tarifelor cu 19%¹⁵ prin aplicarea TVA. Pe de altă parte, ca urmare a posibilității de deducere a TVA-ului, se obține o diminuare a costurilor de operare.

¹⁴ Legea nr. 227/2015 privind Codul Fiscal, cu modificările și completările ulterioare

¹⁵ Valoarea TVA aplicabilă la nivelul anului 2017

Pentru estimarea beneficiilor intangibile legate de regimul de taxare aplicabil s-au analizat:

- ✓ Impactul unei eventuale aplicări a TVA la tarifele serviciilor din sfera serviciului universal. Astfel, a fost reanalizată evoluția estimată a veniturilor din serviciile din sfera serviciului universal raportat la concluziile rapoartelor de cercetare cantitativă;
- ✓ Evoluția costurilor asociată deducerii TVA pentru serviciile din sfera serviciului universal.

7.1.1 Estimare CNPR

CNPR prezintă în cadrul cererii de compensare a costului net 2017 revizuită¹⁶ o estimare a beneficiilor legate de regimul de taxare aplicabil, respectiv a beneficiilor rezultate din scutirea de la plata TVA pentru serviciile din sfera serviciului universal. Principalele ipoteze utilizate de CNPR sunt următoarele:

- ✓ \approx % din totalul de \approx clienți persoane juridice sunt persoane juridice neplătitoare de TVA și generează aproximativ \approx % din veniturile din sfera serviciului universal aferente persoanelor juridice;
- ✓ \approx % din totalul de \approx clienți persoane juridice sunt persoane plătitoare de TVA și generează aproximativ \approx % din veniturile din sfera serviciului universal aferente persoanelor juridice;
- ✓ Motivată în principal de lipsa unui sistem informatic (ERP) care să permită centralizarea unor informații detaliate pe fiecare client business al CNPR și implicit pe fiecare obiect al contractului, cu date de trafic și venit aferente, evidențele deținute în prezent la nivel de CNPR se realizează, în proporție de peste \approx %, prin culegerea manuală a datelor, ceea ce face ca acuratețea informațiilor utilizate să fie afectată de posibile erori intervenite pe fluxul de prelucrare a acestor informații;
- ✓ Diminuarea veniturilor generate de persoanele fizice cu \approx % (pe baza Raportului de cercetare „*Comportamentul utilizatorilor de servicii poștale*” efectuat de către firma Reveal Marketing Research în februarie 2018), segment care contribuie cu \approx % la veniturile din sfera serviciului universal;
- ✓ Diminuarea veniturilor generate de persoanele juridice neplătitoare de TVA cu \approx % (pe baza Raportului de cercetare „*Comportamentul utilizatorilor de servicii poștale*” efectuat de către firma Reveal Marketing Research în februarie 2018);
- ✓ Menținerea veniturilor pentru persoanele juridice plătitoare de TVA, motivat de faptul că această categorie de clienți deduce TVA-ul. CNPR nu poate considera procentele de pierdere prezentate în cercetarea de piață Reveal Marketing ca fiind realiste, acestea neavând fundamente economice reale;
- ✓ Menținerea veniturilor pentru persoanele juridice externe;

¹⁶ Capitolul 10.1

✓ Pierderea de venituri este compensată prin deducerea cheltuielii cu prorata TVA aferent serviciilor din sfera serviciului universal și a cheltuielilor variabile.

Pe baza ipotezelor menționate, CNPR estimează:

- ✓ O pierdere de venituri pe segmentele clienți persoane fizice și juridice neplătitoare de TVA în sumă de \times lei;
- ✓ O economie de cheltuieli variabile aferente veniturilor din TVA pierdute în sumă de \times lei;
- ✓ O economie de costuri cu prorata TVA aferent serviciilor din sfera serviciului universal în sumă de \times lei.

Beneficiul generat de regimul de taxare este evaluat de CNPR la \times lei.

7.1.2 Analiză ANCOM

Pentru analiza beneficiilor legate de regimul de taxare aplicabil s-a evaluat rezonabilitatea estimărilor CNPR. Analiza a fost efectuată prin realizarea a două scenarii:

- 1 Evaluarea ipotezelor utilizate de CNPR pe baza informațiilor prezentate în cadrul cercetării de marketing întocmită de Reveal Marketing Research pentru CNPR și utilizarea unor noi ipoteze privind impactul majorării tarifelor serviciilor din sfera serviciului universal ca urmare a aplicării TVA;
- 2 Analiza impactului includerii TVA în tarife.

7.1.2.1 Evaluarea ipotezelor pe baza cercetării de piață elaborată de Reveal Marketing Research.

✓ *Evaluarea pierderilor de venituri*

CNPR a prezentat ANCOM în cererea de compensare a costului net 2017 revizuită raportul de cercetare cantitativă „Comportamentul utilizatorilor de servicii poștale” realizat de Reveal Marketing Research în luna februarie 2018, realizat pe un eșantion de 1.214 persoane juridice (cu o eroare de eșantionare de +/- 2,81%) și 1.154 persoane fizice (cu o eroare de eșantionare de +/- 2,88%).

S-a constatat aplicarea corectă a reducerii veniturilor din segmentele persoane fizice și persoane juridice neplătitoare de TVA cu $\times\%$ și, respectiv, $\times\%$, conform raportului de cercetare menționat mai sus. În cazul persoanelor juridice neplătitoare de TVA, procentul aplicat în fișierele de calcul ale CNPR a fost de $\times\%$, care a fost corectat la $\times\%$ conform cercetării de piață.

Adițional la cele menționate, la pagina 68 din cercetarea de piață s-a identificat faptul că $\times\%$ din companiile plătitoare de TVA au răspuns că vor folosi servicii oferite de către alt furnizor de servicii poștale, în cazul în care tariful oferit de CNPR ar crește prin adăugarea TVA, în condițiile în care creșterea tarifelor exclusiv prin adăugarea TVA-ului ar situa serviciile CNPR sub nivelul tarifelor serviciilor oferite de ceilalți furnizori de servicii poștale.

În cererea de compensare cost net 2017 revizuită, CNPR menționează faptul că nu consideră aceste procente de pierdere de venituri ca fiind realiste, neavând o fundamentare economică, fapt pentru care nu au fost luate în calcul de către CNPR în cererea de cost net.

Deși din punct de vedere al profitabilității, aplicarea TVA pentru serviciile din sfera serviciului universal nu ar avea un impact economic pentru firmele plătitoare de TVA, din punct de vedere al fluxurilor de numerar, impactul poate fi semnificativ, în special pentru companiile care au o pondere mare de cheltuieli poștale. Considerând acest aspect, în cuantificarea beneficiului legat de regimul de taxare aplicabil a fost luată în calcul și reducerea de venituri pentru persoanele juridice plătitoare de TVA, calculând un impact adițional din pierderea de venituri de X lei.

În consecință, conform ajustărilor de mai sus, reducerea veniturilor ca impact al majorării tarifelor cu cota TVA în scenariul alternativ a fost estimată de către ANCOM la X lei.

✓ *Evaluarea economiei de costuri cu pro-rata TVA*

Nu a fost identificat în informațiile primite calculul sumei de X lei aferente economiei de costuri cu pro-rata TVA prezentată de CNPR în cererea de compensare cost net 2017 revizuită. De aceea, Autoritatea a refăcut calculul de reducere a cheltuielilor cu pro-rata TVA în scenariul alternativ pe baza informațiilor disponibile.

Astfel, s-a calculat TVA la achiziții în scenariul de bază, folosind cheltuielile cu pro-rata TVA din Situațiile Financiare Separate 2017 revizuite și pro-rata utilizată de CNPR conform declarației 301 a CNPR la decembrie 2017. De asemenea, prin diferență a fost calculat și TVA deductibil în scenariul de bază.

Au fost ajustate veniturile aferente segmentului SPU din scenariul alternativ cu impactul scăderii veniturilor din modificarea tarifelor cu cota TVA și veniturile non-SPU cu impactul scăderii veniturilor din modificarea frecvenței de la 5 la 4 zile pe săptămână în mediul urban mic și de la 5 la 3 zile pe săptămână în mediul rural (veniturile din serviciul Prioritar, Prioripost și Presă).

TVA la achiziții în scenariul alternativ a fost ajustat cu TVA aferent cheltuielilor reduse (transport, respectarea obiectivelor de calitate, etc.). De asemenea s-a calculat noul TVA deductibil, conform noii pro-rata, care rezultă din modificarea structurii veniturilor scutite și purtătoare de TVA în scenariul alternativ.

Prin diferența dintre TVA la achiziții și TVA deductibil au fost calculate cheltuielile cu pro-rata TVA în scenariul alternativ. Cheltuielile cu pro-rata TVA în scenariul alternativ au fost estimate de ANCOM la X lei, față de X lei în scenariul de bază (sumă preluată din SFS2017). Prin urmare, reducerea cheltuielilor cu pro-rata TVA în scenariul alternativ este de X lei.

✓ *Evaluarea economiei de cheltuieli variabile*

Pentru estimarea economiei de cheltuieli variabile s-a pornit de la estimarea CNPR, ajustând-o suplimentar și cu impactul rezultat din reducerea de venituri aferentă persoanelor juridice plătitoare de TVA, rezultând o economie de cheltuieli variabile aferentă pierderii totale de venituri urmare a aplicării TVA de X lei.

Valoarea beneficiului legat de regimul de taxare aplicabil recalculat de ANCOM este de X lei - X lei - X lei = X lei.

7.1.2.2 Analiza impactului includerii TVA în tarife

În cadrul acestui scenariu, a fost testată ipoteza cu privire la scăderea veniturilor în eventualitatea includerii TVA-ului în tarifele CNPR. În cadrul acestui scenariu s-a considerat că ar fi irațional ca CNPR să accepte o scădere a veniturilor mai mare decât nivelul unei eventuale scăderi ce ar fi determinată de încorporarea TVA-ului în tarife, prin diminuarea acestora cu 16% ($19\% / (1 + 19\%)$).

Aplicând un procent de reducere a veniturilor de 16% la categoriile persoane fizice și persoane juridice, rezultă o pierdere de venituri de \approx lei, peste valoarea calculată pe baza procentelor de reducere din cercetarea de piață. Mai mult, în aceste condiții, CNPR nu ar mai înregistra economii de cheltuieli variabile.

În concluzie, pornind de la premisa unui comportament rațional al CNPR, acela în care se urmărește maximizarea profitului (respectiv minimizarea pierderilor), considerăm că CNPR ar lua decizia de a menține valoarea tarifelor la același nivel, la care se adaugă TVA.

În concluzie, valoarea beneficiului legat de regimul de taxare aplicabil înregistrat de CNPR în anul 2017 este de \approx lei.

7.2 Economii de scară și scop

Economiile de scară constau în reducerea costurilor medii urmare a creșterii volumului de servicii prestate. Această reducere este generată de distribuirea bazei de cheltuieli fixe la o valoare mai mare a trimiterilor, în ipoteza prestării serviciilor din sfera serviciului universal. În cazul specific CNPR, se prezumă că în lipsa calității de furnizor desemnat de servicii poștale din sfera serviciului universal, CNPR ar înregistra o scădere a numărului de trimiteri poștale și nepoștale și implicit a veniturilor la nivelul tuturor serviciilor din portofoliu, determinând o distribuție a cheltuielilor fixe asociate menținerii rețelei poștale la o bază mai redusă de servicii. În fapt, în scenariul alternativ sunt indicate modificări în materie de venituri, conform estimărilor CNPR, respectiv cele rezultate din scăderea frecvenței colectărilor/livrărilor, precum și cele rezultate din efectul modificării regimului TVA aplicabil serviciilor din sfera serviciului universal.

Pentru scopul analizei de identificare a beneficiilor CNPR rezultate din calitatea de furnizor de serviciu universal desemnat, considerăm că evaluarea economiilor de scară și a celor de scop trebuie realizate împreună, având în vedere originea relativ similară a celor două categorii de economii, precum și faptul că CNPR are un portofoliu foarte extins de servicii. De asemenea, cu toate că, în cadrul calculului costului net, CNPR menționează reducerea veniturilor ca urmare a modificării frecvenței de colectare/ livrare, nu se menționează eliminarea totală în scenariul alternativ a vreunui serviciu din portofoliu.

Având în vedere efectul coroborat al celor două categorii majore de scăderi de venituri, considerăm că CNPR poate înregistra beneficii legate de economiile de scară și scop, derivate din calitatea CNPR de furnizor de serviciu universal desemnat, însă un astfel de beneficiu (economii de scară) poate fi în mod realist calculat împreună cu beneficiul rezultat din economiile de scop.

7.2.1 Estimare CNPR

CNPR menționează că, luând în considerare ponderea ridicată a veniturilor din prestarea serviciilor din afara sferei serviciului universal și a serviciilor non-poștale în total venituri, precum și faptul că dispune de un sistem de evidență internă a costurilor detaliat, astfel încât să fie capabilă să identifice costul furnizării individuale a serviciilor poștale incluse în sfera serviciului universal/din afara sferei serviciului universal, consideră că nu se produc economii de scară și de scop.

7.2.2 Analiză ANCOM

În urma modificării frecvenței de livrare/colectare de la 5 la 4 zile în mediul urban mic și de la 5 la 3 zile în mediul rural, CNPR estimează în cererea de cost net că ar pierde venituri aferente serviciului intern expres (Prioripost), serviciului intern prioritar și distribuției presei, economisind cheltuielile variabile aferente acestora. Acest lucru se întâmplă dat fiind faptul că pentru aceste servicii timpul de livrare este unul din componentele și avantajele principale. Este imposibil de cuantificat acest impact negativ la nivelul altor tipuri servicii, dar putem concluziona astfel că aceste beneficii pe care CNPR le are în scenariul de bază sunt atribuibile prezenței superioare în mediul rural și urban mic.

De asemenea, aceste venituri ce nu fac parte din serviciul universal, au fost afectate în scenariul alternativ, când CNPR nu mai este furnizor desemnat de serviciu universal. Acest lucru indică faptul că CNPR folosește infrastructura existentă, menținută din rațiuni legale, pentru a furniza și alte servicii poștale și non-poștale, beneficiu pe care l-ar pierde dacă ar pierde și calitatea de furnizor desemnat de servicii din sfera serviciului universal.

Astfel, deși CNPR a inclus aceste reduceri de venituri și economii de costuri variabile la diferențele dintre scenarii și au fost alocate pe PAD-uri, considerăm că suma de \approx lei (vezi tabelul de mai jos) **provine din beneficiile economiei de scară și de scop pe care le înregistrează CNPR în scenariul de bază.**

Tip venit	Venituri	Costuri variabile	Total beneficiu
Serviciul intern prioritar	\approx	\approx	\approx
Serviciul intern expres	\approx	\approx	\approx
Presa cotidiană	\approx	\approx	\approx
Total	\approx	\approx	\approx

Sursa: Cerere compensare cost net 2017 revizuită, Analiza ANCOM

7.3 Efectul de marketing

Efectul de marketing este legat de posibilitățile adiționale în ceea ce privește beneficiile din publicitatea pentru sine și pentru terți de care se bucură furnizorul de serviciu universal în două forme:

✓ Publicitate solicitată de către terți constând în veniturile obținute ca urmare a campaniilor de marketing realizate de terți în spațiile și/sau cu resursele operatorului de serviciu universal.

Beneficiul poate fi contabilizat în acest caz ca diferență între veniturile din publicitatea realizată de terți în scenariul de bază raportat la scenariul alternativ;

✓ Autoreclamă constând în efect publicitar al oficiilor poștale, cutiilor poștale, vehiculelor și poștașilor, cu toții afișând logoul furnizorului de serviciu universal. Beneficiul este reprezentat de avantajele de publicitate ale furnizorului de serviciu poștal pentru marca sa proprie, prin raportarea spațiilor cu autoreclamă în scenariul de bază la scenariul alternativ. Evaluarea constă în alocarea proporțională a unor eventuale cheltuieli de publicitate determinate de necesitatea de a compensa spațiile disponibile în acest scop ce ar fi închise în scenariul alternativ și raportarea la tarifele de publicitate aplicabile pe piață.

Cu toate că nu propune modificări ale rețelei naționale de subunități poștale, considerăm că **CNPR înregistrează beneficii din efectul de marketing**. S-au cuantificat aceste beneficii la nivelul autoreclamei, beneficiile fiind estimate la valoarea de **✕ lei** (a se vedea secțiunea 7.3.2 de mai jos).

7.3.1 Estimare CNPR

CNPR menționează că în analiza efectului de marketing se pleacă de la premisa că oficiile poștale, vehiculele și uniforme salariaților poștali reprezintă spațiu publicitar care poate fi utilizat de către furnizorul de serviciu universal pentru promovarea brandului și a serviciilor proprii sau care poate fi închiriat către terți, sens în care efectul de marketing ar trebui să fie determinat proporțional cu serviciul universal.

CNPR consideră că eventualele beneficii intangibile rezultate ca urmare a efectului de marketing derivat din faptul că furnizorul de servicii poștale din sfera serviciului universal poate utiliza spațiul suplimentar de care dispune ca urmare a obligației de serviciu universal (spațiu disponibil în clădiri, pe autovehicule etc.) în vederea realizării unor venituri suplimentare din publicitate, sunt practic insesizabile, luând în considerare următoarele considerente:

1. Servicii de publicitate în spațiile CNPR din subunitățile neprofitabile:

✓ În scenariul alternativ, CNPR nu închide nicio subunitate poștală, acționând doar în sensul reorganizării subunităților poștale neprofitabile ca urmare a modificării frecvenței de livrare a trimiterilor poștale;

✓ Singurul serviciu de promovare oferit de CNPR în relațiile sale contractuale este serviciul „Postafiș”- serviciu ce permite expunerea de afișe publicitare în locațiile CNPR. Veniturile obținute de CNPR în anul 2017 din oferirea acestui serviciu sunt **✕ mii lei**. Chiar și în aceste condiții, în ipoteza menținerii numărului de subunități poștale, serviciile de acest tip pot fi prestate în aceleași condiții ca în scenariul de bază.

2. Servicii de publicitate pe autovehiculele CNPR ce ar rămâne neutilizate în scenariul alternativ:

✓ CNPR își menține structura parcului auto în scenariul alternativ, fără a crea un beneficiu furnizorului desemnat de servicii din sfera serviciului universal prin comparație cu ipoteza lipsei calității de furnizor desemnat de servicii poștale universale. Mai mult, CNPR nu oferă spre vânzare spațiu de promovare terților, singurele elemente de promovare utilizate fiind proprii CNPR și constau în inscripționarea siglei/logoului companiei pe vehiculele sale, pentru creșterea

notorietății propriului brand sau pentru promovarea anumitor servicii din portofoliul propriu (în special serviciile cu potențial pe piața poștală, serviciile expres, serviciile business nou create).

Astfel, CNPR consideră că elementele de promovare, sediile, punctele de lucru, autovehiculele și uniformele nu sunt dependente de calitatea de furnizor desemnat de serviciu universal, cu atât mai mult cu cât, atât în scenariul de bază, cât și în scenariul alternativ, CNPR continuă să ofere un serviciu de colectare și livrare a trimiterilor de corespondență și colete poștale la nivel național și prin urmare, vizibilitatea brandului CNPR ar fi la fel de proeminentă ca și în scenariul de bază.

7.3.2 Analiză ANCOM

Având în vedere ipotezele indicate de CNPR în scenariul alternativ, analiza ANCOM cu privire la efectul de marketing este următoarea:

Venituri din servicii de publicitate pentru terți:

- ✓ **Venituri din expunerea de afișe publicitare în locațiile CNPR** - CNPR menționează că nu înregistrează astfel de venituri în subunitățile neprofitabile însă nu indică dacă se generează venituri în subunitățile profitabile. În funcție de existența unor eventuale venituri în subunitățile profitabile și în funcție de modalitatea în care se face tarifarea serviciilor de publicitate (în funcție de traficul de clienți etc.), coroborat cu scăderea veniturilor în scenariul alternativ, prezumat a conduce la scăderea traficului de clienți, considerăm că CNPR nu este susceptibilă a înregistra un beneficiu întrucât publicitatea afișată în cadrul subunităților poștale se păstrează în ambele scenarii.
- ✓ **Venituri din expunerea de afișe publicitare pe autovehiculele CNPR** - CNPR nu oferă astfel de servicii în niciunul dintre scenariile prezentate.

Autoreclamă:

- ✓ **Beneficii de promovare a mărcii proprii în locațiile CNPR și pe cutiile poștale** - Având în vedere că CNPR nu intenționează modificarea numărului de puncte de acces în scenariul alternativ, considerăm că nu există beneficii astfel rezultate.

Cu toate acestea, având în vedere că în scenariul alternativ anumite ghișee se transformă în agenții poștale, considerăm că există un beneficiu determinat de costul suplimentar ce ar fi ocazionat de modificările de afișaj pentru cele \approx de subunități poștale ce fac obiectul transformării. Pentru estimarea acestui beneficiu s-a estimat că pentru actualizarea afișajului fiecărei subunități poștale regradate vor fi necesari 0,5 mp¹⁷ de material autocolant, prețul mediu estimat de ANCOM pe baza evaluărilor realizate la firmele de profil fiind de 25 lei/mp. În estimarea suprafeței medii au fost avute în vedere dimensiunile generale ale cutiilor poștale (dimensiunea feței) și dimensiunile siglelor de pe ecusoanele angajaților. **Valoarea estimată a beneficiului este de \approx lei;**

¹⁷ Necesari material autocolant estimat în funcție de dimensiunea suprafeței unei cutii poștale de colectare corespondență deținută de CNPR, dimensiunea logo-ului afișat pe uniformele angajaților, sau logo-urile de pe mașinile din flota de transport a CNPR

✓ **Beneficii de promovare a mărcii proprii prin afișarea pe autovehiculele din flotă precum și pe uniforme angajaților** - Urmare a scăderii frecvenței de colectare și livrare, CNPR estimează o reducere a distanței parcurse pe itinerariile CPA, de la \times km în scenariul de bază la \times km în scenariul alternativ. Considerăm astfel că CNPR este susceptibil a înregistra un beneficiu legat de efectul de marketing. Informațiile publice referitoare la tarifele de închiriere spațiu publicitar pe mijloacele de transport sunt:

- **Regia Autonomă de Transport Timișoara**, tarifele sunt cuprinse între 600 – 780 lei/lună/mijloc de transport pentru închiriere spațiu publicitar pe tramvai simplu articulat, respectiv tramvai dublu articulat;
- **Oradea Transport Local S.A.**, tarifele sunt cuprinse între 80 și 550 euro/lună/mijloc de transport;
- **Compania de Transport Public Cluj Napoca S.A.**, tarifele sunt cuprinse între 60 – 100 euro/lună/mijloc de transport;
- **Societatea Transport Călători Express S.A.** a organizat în data de 22.01.2016 o licitație pentru închiriere spațiu publicitar, având prețuri de pornire cuprinse între 450 – 600 lei/lună/mijloc de transport.

Considerăm că, raportat la tarifele prezentate, un tarif de 350 lei/lună/mijloc de transport s-ar înscrie la nivelul minim al tarifelor practicate de operatorii de transport. Pentru estimarea beneficiului au fost utilizate următoarele ipoteze:

- ✓ Distanța suplimentară parcursă în scenariul de bază față de scenariul alternativ (luând în calcul doar estimările CNPR) este de \times km/lună;
- ✓ Viteza medie de deplasare în scenariul alternativ, conform estimărilor CNPR, este de \times km/h. Deoarece nu sunt prezentate informații privind viteza medie de deplasare în cererea de cost net 2017 revizuită, în scenariul alternativ ANCOM a calculat viteza medie de deplasare astfel: viteza medie de deplasare = nr total km pe lună calculați de CNPR necesari în scenariul alternativ/nr. estimativ de ore disponibile în scenariul alternativ pentru condus; nr estimativ de ore disponibile = (timpul pentru condus (minute) în scenariul alternativ pe săptămână * 4.25 săptămâni în medie pe lună)/ 60 (minute));
- ✓ Numărul total de ore rezultat este de \times ore, reprezentând un număr de \times zile (raportat la un număr de 12 ore/zi). Calculat la un număr de 30,5 zile/lună¹⁸ rezultă un număr de \times luni (echivalent luni-mijloc de transport);
- ✓ Valoarea estimată a beneficiului de promovare a mărcii proprii prin afișarea pe autovehiculele din flotă, precum și pe uniforme angajaților, este de \times lei (\times luni X 350 lei/lună).

Concluzionând, cu toate că nu propune modificări ale rețelei naționale de subunități poștale, considerăm că **CNPR înregistrează beneficii din efectul de marketing**, beneficii cuantificate la nivelul a doi generatori de beneficii, estimate la valoarea totală de \times lei (\times lei + \times lei).

¹⁸ Numărul mediu de zile/lună calculat ca medie aritmetică între numărul total de zile ale lunilor pe parcursul unui an calendaristic.

7.4 Ubicuitatea

Beneficiile legate de ubicuitate prezintă două dimensiuni majore:

- ✓ Prima dimensiune derivă din notorietatea furnizorului în rândul clienților. Se prezumă că în eventualitatea schimbării adresei, utilizatorii vor putea avea acces în continuare la serviciile furnizorului. De asemenea, este posibil ca acești utilizatori să nu aibă informații despre alți eventuali furnizori de servicii poștale. Urmare a acestei lipse de informare se estimează că aceștia vor continua să aleagă furnizorul de servicii poștale universale în detrimentul altor furnizori. Se valorizează astfel disponibilitatea ubicuă a serviciilor furnizorului desemnat;
- ✓ A doua dimensiune vizează livrarea ubicuă a serviciilor de către furnizorul de servicii universale desemnat. Se prezumă că există o probabilitate mai mare de alegere a furnizorului de servicii universale desemnat având în vedere că în virtutea obligației de serviciu universal, operatorul livrează către toate adresele.

Având în vedere scenariul alternativ prezentat de CNPR prin care se intenționează menținerea rețelei naționale de subunități poștale, considerăm că **beneficiul legat de ubicuitate**, derivat din calitatea de furnizor de serviciu universal desemnat, este inclus în aceeași măsură în ambele scenarii și **nu afectează calculul costului net al CNPR**.

7.4.1 Estimare CNPR

În ceea ce privește ubicuitatea, CNPR menționează că aceasta nu poate fi luată în considerare ca aducând beneficii suplimentare ca urmare a deținerii calității de furnizor de serviciu universal desemnat, din următoarele motive:

- ✓ în lipsa calității de furnizor de serviciu universal, CNPR își păstrează calitatea de furnizor național de servicii poștale, fără a aduce modificări, în termen de răspândire națională, a rețelei de subunități poștale;
- ✓ menținerea și/sau dezvoltarea rețelei de subunități poștale la nivel național constituie un element strategic atât pentru CNPR, cât și pentru marea majoritate a furnizorilor care activează pe piața serviciilor poștale, motiv pentru care CNPR a menținut și în scenariul alternativ prezența la nivel național a rețelei de subunități poștale;
- ✓ chiar dacă utilizatorii sunt mai susceptibili de a alege furnizorul de serviciu universal deoarece rețeaua acestuia este disponibilă la nivel național (conform cerințelor SPU), în contrast cu rețelele concurente care nu sunt disponibile la nivel național, în cazul CNPR omniprezența nu poate fi considerată beneficiu; acesta este un beneficiu istoric de care CNPR va continua să beneficieze chiar și în condițiile în care nu mai este furnizor de serviciu universal desemnat.

7.4.2 Analiză ANCOM

Analizând componentele acestui beneficiu și luând în considerare ipotezele modelate de CNPR în scenariul alternativ, conform cărora oficiile poștale neprofitabile nu sunt închise, rezultă că procentul clienților care se mută de la oficiile poștale neprofitabile la unele profitabile este zero și, în consecință, **valoarea acestui beneficiu este < lei**.

7.5 Marca comercială, reputația

Beneficiile pentru furnizorul de serviciu universal desemnat rezultă din faptul că un astfel de furnizor poate fi perceput pozitiv de către expeditori datorită statutului, rolului social, timpului în care a fost prezent și activ pe piață sau experienței în aprovizionarea serviciilor la scară mare. Astfel de beneficii rezultă din prezumția că furnizorul de serviciu universal desemnat operează la nivel național prestând servicii poștale de calitate ridicată, ceea ce generează o creștere a reputației furnizorului și respectiv a mărcii acestuia.

Această stare de fapt poate afecta deciziile expeditorului, în sensul achiziționării de alte servicii poștale de la CNPR, suplimentar față de serviciile incluse în sfera serviciului universal.

În schimb, o eventuală reducere a calității sub cerințele minime impuse furnizorului de serviciu universal desemnat poate conduce la o diminuare a reputației și, respectiv, a valorii mărcii.

Conform literaturii de specialitate¹⁹, pentru cuantificarea beneficiilor de marcă, reputație și notorietate este necesară cuantificarea valorii totale a acestor efecte pentru ca ulterior să fie definită ponderea atribuibilă serviciilor poștale din sfera serviciului universal. Una dintre metodele des folosite este metoda evitării plății redevenței. Metoda se bazează pe ipoteza că în cazul în care nu ar avea marca sa proprie, compania ar trebui să obțină dreptul de utilizare a acelei mărci în schimbul plății unei redevențe. Primul pas constă în identificarea/estimarea valorii redevenței ca procent în valoarea totală a veniturilor (sau profit, EBITDA). Raportul intitulat "Report on net cost calculation and evaluation of a reference scenario"²⁰ întocmit de Grupul autorităților europene de reglementare în domeniul serviciilor poștale (ERGP) evidențiază ca una dintre metode calcularea valorii actualizate nete a acestor redevențe pe durata de viață a mărcii. Pentru scopul acestei analize, evitarea plății de redevențe trebuie evidențiată pentru un singur an, respectiv pentru anul 2017.

În urma analizei realizate **considerăm că CNPR înregistrează beneficii legate de marcă, reputație și notorietate**, derivate din calitatea de furnizor de serviciu universal, și un astfel de beneficiu ar trebui să fie reflectat în estimările de venituri/costuri incluse în scenariul alternativ și cuantificate prin raportarea (diferența) celor două scenarii.

7.5.1 Estimare CNPR

CNPR menționează că a înregistrat la OSIM un portofoliu de \times mărci. De asemenea, CNPR deține \times mărci înregistrate la nivel internațional prin sistemul OMPI.

Conform CNPR, mărcile comerciale înregistrate nu au ca obiect servicii poștale incluse în sfera serviciului universal și prin urmare nu se evită cheltuielile de marketing. De asemenea, în timp ce sunt sesizabile dese probleme de imagine cauzate de dificultățile inerente ale asigurării satisfacției beneficiarilor de prestații din sfera serviciului universal, un eventual impact pozitiv dat de reducerea cheltuielilor de promovare nu poate fi evidențiat și cu atât mai puțin cuantificat.

¹⁹ Raport "Net cost calculation and evaluation of a reference scenario", ERGP, 2012

²⁰ <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/14223/attachments/1/translations/en/renditions/native>

De asemenea, CNPR consideră că poate exista un beneficiu aferent mărcii comerciale raportat la faptul că în scenariul alternativ anumite ghișee exterioare se transformă în agenții poștale, precum și faptul că toate punctele de acces și contact ale CNPR (oficii poștale, agenții poștale, ghișee exterioare) sunt semnalizate prin casete luminoase cu sigla CNPR. Se evidențiază faptul că nu se impun modificări privind înlocuirea totală a casetelor luminoase existente, ci doar o actualizare prin lipire autocolant, vopsire etc. a acestora cu denumirea subunității poștale care a suferit transformări (× subunități poștale dintr-un total de × subunități, respectiv ×%). CNPR cuantifică acest beneficiu în sumă de × lei la nivelul anului 2017.

CNPR concluzionează că, având în vedere menținerea prezenței la nivel național (atât din punct de vedere al punctelor de acces, cât și al punctelor de contact) în scenariul alternativ și implicit menținându-și notorietatea dobândită printr-o prezență de peste 150 de ani pe piața serviciilor poștale, coroborat cu faptul că CNPR nu a utilizat elemente speciale în cuprinsul mărcilor/simbolurilor sale înregistrate care să genereze fond comercial universal în rândul clienților, nu există un alt beneficiu cu privire la marca comercială, cu excepția celui cuantificat la nivelul × lei, care să dispară în scenariul alternativ ca urmare a lipsei calității de furnizor desemnat de servicii poștale din sfera serviciului universal.

7.5.2 Analiză ANCOM

În primul rând, beneficiul identificat și cuantificat de către CNPR aferent transformării ghișeelor exterioare în agenții poștale, în sumă de × lei, a fost analizat de ANCOM la punctul 7.3 de mai sus, considerând că acesta reprezintă un beneficiu de marketing și nu este legat de valoarea mărcii comerciale.

Totodată, având în vedere că în scenariul alternativ CNPR estimează o scădere a veniturilor urmare a modificării frecvenței colectărilor și livrărilor, precum și urmare a schimbării regimului de taxare prin adăugarea TVA la tarifele existente, considerăm că ar putea exista premisele pentru estimarea beneficiului legat de marcă, reputație și notorietate. Totuși, revizuind studiile de piață și informațiile disponibile²¹ putem concluziona că deși CNPR înregistrează beneficii legate de marcă, reputație și notorietate, derivate din calitatea de furnizor de serviciu universal, aceste beneficii nu se pot cuantifica în mod distinct. Întrucât CNPR își menține în scenariul alternativ prezența la nivel național (atât din punct de vedere al punctelor de acces, cât și al punctelor de contact) - menținându-și notorietatea dobândită printr-o prezență de peste 150 de ani pe piața serviciilor poștale - coroborat cu faptul că CNPR nu a utilizat elemente speciale în cuprinsul mărcilor/simbolurilor sale înregistrate care să genereze fond comercial universal în rândul clienților, considerăm că **nu există un beneficiu cu privire la marca comercială** care să dispară ca urmare a ridicării calității de furnizor desemnat de serviciu poștal universal în scenariul alternativ.

Principalele motive pentru care considerăm că nu este oportună cuantificarea distinctă a acestui beneficiu sunt:

²¹ Raportul de calitate CNPR pentru anul 2017; Raport privind datele statistice aferente pieței serviciilor poștale din România, în anul 2017; Cerere de cost net pentru anul 2017 revizuită; Cercetarea de piață Reveal Marketing Research realizată în anul 2018

✓ **Calitatea serviciilor.** Cerințele privind calitatea serviciilor prevăd că CNPR, în calitate de furnizor de serviciu universal desemnat, trebuia să asigure livrarea trimiterilor de corespondență în greutate de până la 2 kg din cea mai rapidă categorie standard, astfel: trimiteri interne de corespondență din cea mai rapidă categorie standard în cel mult o zi lucrătoare de la data depunerii la punctele de acces pentru 85% din livrări și în cel mult două zile lucrătoare pentru 97% din livrări; livrarea trimiterilor de corespondență intracomunitară din cea mai rapidă categorie standard trebuie să fie realizată în cel mult trei zile lucrătoare de la data depunerii la punctele de acces pentru 85% din livrări și în cel mult cinci zile lucrătoare pentru 97% din livrări. La nivelul anului 2017, CNPR indică faptul că un procent de $\times\%$ **din trimiterile interne de corespondență prioritara au fost livrate în Z+1, iar un procent de $\times\%$ în Z+2.** Considerăm că neîndeplinirea cerințelor de calitate este majoră, fiind în măsură să afecteze în sens negativ marca comercială, reputația și notorietatea CNPR în scenariul de bază;

✓ Conform informațiilor prezentate de CNPR, **drepturile de proprietate ale mărcii sunt ale CNPR** și nu se referă la serviciul universal. Mărcile înregistrate ar continua să fie în proprietatea CNPR și în scenariul alternativ;

✓ **Notorietatea este maximă conform cercetărilor de piață.** Conform studiului Reveal Marketing Research întocmit pentru CNPR, notorietatea CNPR este de $\times\%$ în timp ce următorul clasat este \times cu $\times\%$. Considerăm că în cazul scenariului alternativ, având în vedere ipotezele indicate de CNPR, este nerealistă o afectare a acestui nivel de notorietate urmare a eventualei lipse a calității de furnizor de serviciu universal desemnat;

✓ **Singurul impact ar putea fi la nivelul reputației/performanței.** Estimând evoluția atributelor performanței CNPR, în ceea ce privește tradiția, precum și accesul facil la servicii, ipotezele prezentate de CNPR în scenariul alternativ nu ar conduce la nicio modificare a acestora. Singurele modificări s-ar produce în ceea ce privește rezonabilitatea tarifelor (schimbarea regimului TVA) și furnizarea serviciilor în timp util/ profesionalism, aceste modificări fiind deja surprinse în scenariul alternativ sau la nivelul altor beneficii identificate (ex.: beneficii legate de regimul de taxare aplicabil).

7.6 Puterea de negociere superioară cu furnizorii

În ceea ce privește calitatea de furnizor de serviciu universal desemnat, considerăm că **CNPR este susceptibilă a înregistra beneficii legate de puterea de negociere superioară cu furnizorii** având în vedere faptul că scăderea de venituri din scenariul alternativ este însoțită de o scădere a cheltuielilor directe asociate acestor venituri. Prezumăm astfel că beneficiul rezultă din capacitatea CNPR de a obține tarife și/sau condiții comerciale mai bune în scenariul de bază, urmare a unor volume mai mari ale achizițiilor realizate de companie.

7.6.1 Estimare CNPR

CNPR menționează că, în calitate de furnizor de serviciu universal desemnat, nu a beneficiat de o poziție privilegiată în negocierile cu diverșii furnizori. Mai mult, calitatea de furnizor de serviciu poștal universal desemnat a constituit o barieră în relațiile sale comerciale, motivat de restricțiile impuse, prin prevederile legislative în vigoare, în ceea ce privește adoptarea unei politici comerciale flexibile, competitive, pe segmentul trimiterilor din sfera serviciului universal.

7.6.2 Analiză ANCOM

Raportat la precizările CNPR, considerăm că obligativitatea respectării prevederilor legislației achizițiilor publice derivă din calitatea CNPR de autoritate contractantă și nu din calitatea CNPR de furnizor de serviciu universal desemnat. Astfel, calitatea CNPR de autoritate contractantă derivă din prevederile Legii nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare și Legii nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale, cu modificările și completările ulterioare, nu din dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 13/2013.

În ceea ce privește calitatea de furnizor de serviciu universal desemnat, considerăm că **CNPR este susceptibilă a înregistra beneficii legate de puterea de negociere superioară cu furnizorii** având în vedere faptul că scăderea de venituri din scenariul alternativ vine însoțită de o scădere a cheltuielilor directe asociate acestor venituri, scădere susceptibilă a afecta nivelul discount-urilor acordate de furnizori.

Astfel, aceste beneficii pot fi estimate pe baza valorii totale a achizițiilor din timpul anului 2017 și a discounturilor pierdute datorită volumului scăzut de bunuri achiziționate. Nivelul discount-urilor pierdute datorită volumului scăzut de bunuri achiziționate depinde de nivelul competiției la momentul derulării procedurii de atribuire pentru elementele de cheltuieli vizate și, considerând că atribuirile contractelor de achiziții s-au realizat preponderent prin intermediul mijloacelor electronice, considerăm valoarea acestui element zero.

Având în vedere argumentele prezentate de CNPR în cererea de cost net aferentă anului 2017, dar și existența aceluiași condiții de achiziție în scenariul de bază cât și în cel alternativ, considerăm că **nu există un beneficiu aferent puterii de negociere superioară cu furnizorii**. De asemenea, se constată că în scenariul alternativ variațiile de volume sunt negative, astfel că nu se pot considera beneficii legate de puterea de negociere superioară cu furnizorii.

7.7 Drepturile speciale

Din categoria drepturilor speciale ANCOM a reținut și analizat dreptul privind accesul la ocupația de operator de transport în România.

În conformitate cu prevederile art. 11 lit. a) din Ordonanța Guvernului nr. 27/2011 privind transporturile rutiere, cu modificările și completările ulterioare, prevederile privind accesul la ocupația de operator de transport nu se aplică întreprinderilor angajate exclusiv în următoarele tipuri de transport rutier: **transporturi poștale efectuate în cadrul unui serviciu universal**. Din practica CNPR înțelegem însă că această prevedere nu este interpretată în sensul în care prevederile privind accesul la ocupația de operator de transport s-ar aplica în situația în care transporturile poștale sunt efectuate atât pentru servicii universale, cât și pentru alte servicii poștale.

Având în vedere lipsa informațiilor necesare, nu am putut evalua un eventual necesar suplimentar de investiții pentru conformarea cu cerințele de licențiere ca operator de transport.

Derivat din practica CNPR, considerăm că **aceasta înregistrează un beneficiu legat de dreptul privind accesul la ocupația de operator de transport în România**, rezultat din

calitatea sa de furnizor de serviciu universal desemnat. Valoarea acestui beneficiu pentru anul 2017 a fost estimată la \approx lei.

7.7.1 Estimare CNPR

Din categoria drepturilor speciale, în cadrul cererii de compensare a costului net 2017 revizuite CNPR analizează beneficii obținute din dreptul privind accesul la ocupația de operator de transport în România.

Având în vedere prevederile legislației în vigoare, art. 11 lit. a) din Ordonanța Guvernului nr. 27/2011 privind transporturile rutiere, cu modificările și completările ulterioare, CNPR, în calitatea sa de furnizor desemnat de servicii poștale din sfera serviciului universal, este exceptată de la formalitățile privind accesul la ocupația de operator de transport, inclusiv taxele aplicabile celorlalți operatori.

Luând în considerare faptul că, în scenariul alternativ, CNPR nu mai este furnizor desemnat de servicii poștale din sfera serviciului universal, intervin o serie de cheltuieli suplimentare care pot fi considerate beneficii intangibile.

Pentru estimarea acestui beneficiu, CNPR a utilizat următoarele informații:

- ✓ numărul de autovehicule cu capacitate peste 3,5 tone utilizate de CNPR în scenariul alternativ;
- ✓ contravaloarea taxei pentru eliberare licență de transport în cont propriu, 706 lei/10 ani, ceea ce implică un cost anual de 70,60 lei;
- ✓ contravaloarea taxei pentru eliberarea copiei conforme personalizată pe numărul de înmatriculare al autovehiculului aferentă anului 2017, de 260 lei/autovehicul.

Astfel, CNPR calculează aceste taxe pentru întreaga flotă supusă procesului de licențiere, respectiv pentru \approx autovehicule din care:

- ✓ \approx ;
- ✓ \approx .

Cheltuiala suplimentară pentru licențierea flotei de transport în cazul în care CNPR nu ar mai fi exceptată de la licențierea acesteia este în sumă de \approx lei/an.

7.7.2 Analiză ANCOM

Pentru analiza eventualelor beneficii s-a verificat valoarea tarifelor indicate de CNPR prin raportare la tarifele de ordin general aplicabile întregii flote a CNPR pentru prestațiile specifice realizate de Autoritatea Rutieră Română, aprobate prin Ordinul ministrului transporturilor, construcțiilor și turismului nr. 2.156/2005²², cu modificările și completările ulterioare.

Deși nu s-a putut verifica acuratețea estimării numărului de autovehicule necesare, întrucât există mai multe soluții posibile de grupaje a trimiterilor pe itinerarii de transport, iar

²² Ordinul ministrului transporturilor, construcțiilor și turismului nr. 2.156/2005 privind tarifele pentru prestațiile specifice realizate de Autoritatea Rutieră Română - A.R.R., cu modificările și completările ulterioare

CNPR a declarat că deține suficiente autoturisme în flotă astfel încât optimizarea să se facă de la caz la caz, având în vedere ipotezele CNPR cu privire la numărul de autovehicule cu o capacitate peste 3,5 tone utilizate în scenariul alternativ, precum și prevederile Ordonanței Guvernului nr. 27/2011, considerăm că **CNPR înregistrează un beneficiu legat de dreptul privind accesul la ocupația de operator de transport în România**, derivat din calitatea sa de furnizor de serviciu universal desemnat. Valoarea acestui beneficiu pentru anul 2017 a fost estimată la **∞ lei**.

7.8 Amplasarea gratuită a cutiilor poștale pe proprietatea publică

În conformitate cu prevederile art. 6 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/ 2013, **furnizorii de servicii poștale incluse în sfera serviciului universal** beneficiază de dreptul de a instala, a întreține, a înlocui și a muta cutii poștale pe imobilele aflate în proprietate publică a statului sau a unităților administrativ-teritoriale, cu titlu gratuit, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

Prin urmare, orice furnizor de servicii poștale din sfera serviciului universal beneficiază de dreptul de a-și instala gratuit cutii poștale pe imobilele aflate în proprietatea publică a statului sau a unităților administrativ-teritoriale, calitatea de furnizor desemnat de servicii poștale din sfera serviciu universal nefiind o condiție pentru dobândirea acestui drept.

Astfel, **CNPR nu înregistrează de beneficii legate de amplasarea gratuită a cutiilor poștale în spațiul public ce derivă din calitatea de furnizor desemnat de servicii poștale din sfera serviciului universal**.

7.8.1 Estimare CNPR

În cadrul cererii de compensare a costului net aferent anului 2017, CNPR menționează existența unui număr de **∞** puncte de acces nedeservite de personal (cutii poștale), însă nu cuantifică niciun beneficiu rezultat din amplasarea gratuită a cutiilor poștale pe proprietatea publică a statului sau a unităților administrativ-teritoriale.

7.8.2 Analiză ANCOM

Estimarea unui eventual beneficiu din amplasarea cutiilor poștale în spațiul public se poate face pe baza numărului cutiilor poștale amplasate pe proprietatea publică a statului sau a unităților administrativ-teritoriale și valoarea chiriei aferente spațiului respectiv. Astfel:

- ✓ **Valoarea chiriei (luând în considerare suprafața ocupată de cutia poștală)**. În conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 13/ 2013 care permit tuturor furnizorilor de servicii poștale incluse în sfera serviciului universal, să instaleze, întrețină, înlocuiască și să mute, cu titlu gratuit, cutii poștale pe imobilele aflate în proprietatea publică a statului sau a unităților administrativ-teritoriale, considerăm că valoarea chiriei este zero atât în scenariul de bază, cât și în scenariul alternativ. Concluzionăm astfel că valoarea beneficiilor legate de amplasarea gratuită a cutiilor poștale pe proprietatea publică a statului sau a unităților administrativ-teritoriale este zero, indiferent de numărul cutiilor poștale.

- ✓ **Numărul cutiilor poștale amplasate pe proprietatea publică a statului sau a unităților administrativ-teritoriale.** CNPR menționează existența unui număr de ∞ puncte de acces nedeservite de personal (cutii poștale).

Având în vedere prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 13/ 2013 care permit tuturor furnizorilor de servicii poștale incluse în sfera serviciului universal, să instaleze, întrețină, înlocuiască și să mute, cu titlu gratuit, cutii poștale pe imobilele aflate în proprietatea publică a statului sau a unităților administrativ-teritoriale, opinia Autorității este că **CNPR nu înregistrează niciun beneficiu legat de amplasarea gratuită a cutiilor poștale pe proprietatea publică.**

7.9 Cererea complementară pentru serviciile din afara sferei serviciului universal

În literatura de specialitate²³ se menționează că cererea complementară determină vânzări crescute pentru alte servicii/produse (adițional vânzării de servicii poștale din sfera serviciului universal).

Urmare a ipotezelor propuse de CNPR în scenariul alternativ există premisele ca alături de scăderea generală a veniturilor (generată de efectul modificării regimului TVA aplicabil serviciilor din sfera serviciului universal și a modificării frecvenței colectării și livrării) să existe și o scădere a veniturilor pentru serviciile complementare.

Considerăm deci că **CNPR este susceptibilă a înregistra beneficii legate de cererea complementară pentru serviciile din afara sferei serviciului universal**, iar valoarea acestor beneficii ar trebui să fie inclusă în cuantificarea scăderii veniturilor din servicii alternative calculată de CNPR în concordanță cu ipotezele considerate în scenariul alternativ.

7.9.1 Estimare CNPR

CNPR nu a inclus în cadrul cererii de compensare a costului net 2017 revizuite beneficii legate de cererea complementară pentru serviciile din afara sferei serviciului universal.

7.9.2 Analiză ANCOM

Având în vedere că CNPR estimează că în scenariul alternativ vor exista reduceri de venituri generate de scăderea frecvenței livrărilor, există premisele pentru verificarea existenței acestui beneficiu.

Considerăm că acest beneficiu poate fi evaluat conform formulei „% volum servicii complementare pierdute x Aproximarea valorii serviciilor complementare”.

Data fiind lipsa informațiilor necesare (studii care să reflecte acest comportament de consum al clienților CNPR etc.), evidențierea distinctă a acestui beneficiu nu a fost posibilă. Orice astfel de complementaritate s-ar adăuga scăderilor de venituri din servicii poștale din sfera serviciului universal deja cuantificate și implicit a costurilor asociate.

²³ Raportul „Net cost calculation and evaluation of a reference scenario”, ERGP, 2012

Deși Autoritatea nu a avut la dispoziție informații referitoare la ponderea cererii pentru alte servicii poștale și/sau non-poștale, generată direct și strict de cererea pentru servicii poștale din sfera serviciului universal, considerăm că această cerere complementară există.

Considerăm astfel că CNPR este susceptibilă a înregistra beneficii legate de cererea complementară pentru serviciile din afara sferei serviciului universal, însă valoarea acestor beneficii ar trebui să fie evidențiată în calculul scenariului alternativ și reflectată în valorile Nppi, Ndpi, NPT și NR din formula de calcul al costului net, pornind de la ipoteza includerii în calculul costului net a tuturor categoriilor de venituri și respectiv de cheltuieli, precum și a includerii urbanului mare în calcul, dar acest lucru nu a putut fi verificat în lipsa unui model integrat și detaliat de calcul al scenariului alternativ întocmit de CNPR.

7.10 Efectul ciclului de viață al consumatorilor

Acest tip de beneficiu este generat de utilizatorii care în acest moment nu generează profit pentru furnizorul desemnat, dar care ar putea deveni profitabili în viitor. Astfel de utilizatori ar putea alege furnizorul desemnat de servicii poștale din sfera serviciului universal în detrimentul concurenților, condiționat și de o politică bună de retenție a clienților.

Tarifele mici ale CNPR conduc la o menținere a clienților cu nevoi de bază, însă neîndeplinirea cerințelor de calitate îi îndepărtează pe cei cu nevoi sofisticate. Acest lucru se întâmplă în ambele scenarii propuse de CNPR.

Urmare a analizei efectuate putem considera că **valoarea unui astfel de beneficiu este ✕ pentru CNPR.**

7.10.1 Estimare CNPR

CNPR nu a inclus în cadrul cererii de compensare a costului net aferent anului 2017 revizuite beneficii legate de efectul ciclului de viață al consumatorilor.

7.10.2 Analiză ANCOM

Acest beneficiu poate fi estimat pe baza următoarei formule de calcul:

$$\text{Beneficii} = \text{\% Servicii generatoare de pierderi} \times \text{Cost net} \times \text{Parte a oficiilor poștale ce vor deveni profitabile în timp} \times \text{VAN (NPV)}$$

Având în vedere dinamica în scădere a veniturilor și a cotei de piață, precum și faptul că CNPR nu propune modificări ale politicii comerciale în scenariul alternativ, considerăm că nu există premise astfel încât o parte din oficiile poștale neprofitabile în scenariul de bază să devină profitabile în scenariul alternativ, cel puțin la nivelul anului 2017. Considerăm astfel că valoarea acestui parametru din cadrul formulei este zero, generând o valoare zero și pentru beneficiu.

Deși susceptibilă a înregistra un astfel de beneficiu, CNPR înregistrează o erodare constantă a veniturilor și cotei de piață an de an și nu valorizează acest eventual beneficiu latent. Coroborat cu lipsa informațiilor privind clienții care vor deveni profitabili în viitor, informații

necesare pentru estimarea acestui beneficiu, putem concluziona că deși dispune de o plajă extinsă de astfel de clienți neprofitabili, **valoarea efectivă a unui astfel de beneficiu pentru CNPR este X**.

7.11 Baza de date a destinatarilor

Baza de date a destinatarilor reprezintă unul dintre elementele de infrastructură pentru care CNPR are obligația de a asigura accesul altor operatori de servicii poștale la *„elementele de infrastructură a rețelei poștale publice pe care o operează, în măsura necesară furnizării de către aceștia a propriilor servicii poștale, în condiții transparente, proporționale și nediscriminatorii”* așa cum sunt enumerate acestea non-exhaustiv în Decizia președintelui ANCOM nr. 1158/2013.

Astfel, baza de date a destinatarilor ar putea fi exploatată în condiții legale de către CNPR prin definirea unor servicii cu valoare adăugată puse la dispoziția potențialilor clienți de business în condiții legale și conforme cu restricțiile impuse de reglementările privind Protecția Datelor cu Caracter Personal (GDPR). Cu scop strict ilustrativ, menționăm cu titlu de exemplu servicii de marketing țintit care să ofere posibilitatea clienților de business să trimită mesaje adresate unora dintre clienții CNPR din baza de date, conform cu interesele și acordul exprimate de aceștia în scris.

7.11.1 Estimare CNPR

CNPR nu a inclus în cadrul cererii de compensare a costului net aferent anului 2017 revizuite beneficii legate de exploatarea bazei de date a destinatarilor.

7.11.2 Analiză ANCOM

Analizând realitățile pieței de servicii poștale din România și informațiile furnizate de operatorii de servicii poștale, așa cum au fost surprinse în studiul de piață efectuat de ANCOM în cadrul demersului de definire a unui set de condiții tehnice și economice în care se poate realiza accesul la rețeaua poștală publică, elementele de infrastructură, precum și la serviciile furnizate de către CNPR derulat în luna noiembrie 2016 și supus consultării publice în perioada februarie – martie 2017²⁴, s-a constatat manifestarea unui interes scăzut din partea acestor furnizori de servicii poștale pentru accesul la elementele de infrastructură non-fizice ale rețelei poștale operate de CNPR.

Concluzionând, CNPR este susceptibilă a înregistra beneficii din exploatarea bazei de date a destinatarilor, numai în condițiile definirii unor servicii noi, cu valoare adăugată, de genul celor descrise cu scop ilustrativ în paragrafele anterioare. Urmare a faptului că în scenariul alternativ propus de CNPR nu este propusă introducerea unor astfel de noi servicii în portofoliu, **acest beneficiu nu este materializat.**

²⁴ <https://www.ancom.ro/formdata-269-49-330>

8 Valoarea ajustată a costului net

Având în vedere toate elementele prezentate în secțiunile anterioare (costul net calculat de către CNPR, ajustările propuse, valoarea ajustată a beneficiilor intangibile și a profitului rezultat din modificarea capitalului angajat), ANCOM a determinat o valoare a costului net aferent furnizării de servicii poștale din sfera serviciului universal în anul 2017 de **12.473.069 lei**, astfel:

Nr.	Categorie venit/cheltuială	Cost net CNPR (lei)	Ajustare ANCOM (lei)	Cost net ajustat ANCOM (lei)
1	Oficii poștale urbane	✂	✂	✂
2	Oficii poștale rurale	✂	✂	✂
3	Ghișee exterioare rurale - factori poștali	✂	✂	✂
4	Ghișee exterioare rurale - transformate în agenții, din care:	✂	✂	✂
4.1	<i>Oficanți</i>	✂	✂	✂
4.2	<i>Factori poștali</i>	✂	✂	✂
4.3	<i>Chirii+Utilități+Alte cheltuieli</i>	✂	✂	✂
5	Agenții poștale	✂	✂	✂
6	Factori de circumscripție rurală	✂	✂	✂
7	Transport	✂	✂	✂
8	Respectarea obiectivelor de calitate	✂	✂	✂
9	Evidența contabilă separată	✂	✂	✂
10	Serviciul intern prioritar	✂	✂	✂
11	Serviciul intern express	✂	✂	✂
12	Presa cotidiană	✂	✂	✂
13	Cost prorata TVA	✂	✂	✂
14	Venituri business - prorata TVA	✂	✂	✂
15	Mărci comerciale	✂	✂	✂
16	Licență transport	✂	✂	✂
17	Beneficii marketing	✂	✂	✂
18	Cheltuieli variabile	✂	✂	✂
	Subtotal	✂	✂	✂
	Cecograme	✂	✂	✂
	Profit din modificarea CMA	✂	✂	✂
	Total COST NET 2017	✂	✂	12.473.069

9 Sarcina injustă

Conform prevederilor art. 22 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/ 2013, dacă în urma calculării de către CNPR a costului net al furnizării serviciilor din sfera serviciului universal, ANCOM constată că furnizarea serviciilor din sfera serviciului universal constituie o sarcină injustă pentru furnizorul de serviciu universal, prin hotărâre a Guvernului se va stabili un mecanism de compensare a acestui cost net prin utilizarea uneia dintre sursele de finanțare prevăzute de această normă. Prin urmare, o etapă obligatorie în procedura derulată de ANCOM o constituie analiza caracterului de sarcină injustă a costului net.

Conform prevederilor art. 14 alin. (2¹) din Decizia președintelui ANCOM nr. 541/2013, „Costul net aferent furnizării serviciilor poștale din sfera serviciului universal constituie o sarcină injustă dacă sunt îndeplinite **în mod cumulativ** următoarele condiții:

a) nivelul rentabilității capitalului mediu angajat înregistrat din furnizarea serviciilor din sfera serviciului universal ca urmare a îndeplinirii obligațiilor legale se află sub valoarea costului mediu ponderat al capitalului stabilit de ANCOM;

b) valoarea costului net stabilit de ANCOM depășește pragul de materialitate de 3% din valoarea veniturilor înregistrate de furnizorul desemnat de serviciu universal din furnizarea serviciilor din sfera serviciului universal.”

Pentru evaluarea caracterului de sarcină injustă a costului net înregistrat de CNPR din furnizarea serviciilor din sfera serviciului universal în anul 2017, ANCOM a analizat îndeplinirea celor două criterii mai sus menționate.

9.1 Rentabilitatea capitalului mediu angajat

Conform Situațiilor Financiare Separate aferente anului 2017, transmise inițial de CNPR în data de 14.08.2018 și retransmise ulterior ca urmare a corectării unor erori materiale identificate de ANCOM, așa cum este descris la capitolul 1 din prezentul document, rezultă că în anul 2017:

- ✓ CNPR a înregistrat un profit de ~~X~~ lei pe segmentul serviciilor din sfera serviciului universal (Anexa 4.7 din Situațiile Financiare Separate 2017 revizuite);
- ✓ CNPR a înregistrat un nivel al capitalului mediu angajat de ~~X~~ lei pe segmentul serviciilor din sfera serviciului universal (Anexa 5.1 din Situațiile Financiare Separate 2017 revizuite);
- ✓ rentabilitatea capitalului mediu angajat pe segmentul serviciilor din sfera serviciului universal calculată de ANCOM pe baza datelor de mai sus (profit Serviciu Universal/capital mediu angajat Serviciu Universal) este de ~~X~~%.

Aceste date au fost analizate în raport cu nivelul de ~~X~~% al costului mediu ponderat al capitalului (respectiv rata rezonabilă de profitabilitate) stabilit de ANCOM pentru anul 2017²⁵.

²⁵ Valoare calculată de ANCOM conform dispozițiilor art. 5 din Decizia Președintelui ANCOM nr. 1159/2013 și comunicată CNPR conform dispozițiilor aceleiași decizii, prin adresa nr. SC-DER-33021/14.12.2016, înregistrată la CNPR cu nr. 8869/14.12.2016.

Din această analiză rezultă că nivelul rentabilității capitalului mediu angajat înregistrat de CNPR în anul 2017 din furnizarea serviciilor din sfera serviciului universal se află sub valoarea costului mediu ponderat al capitalului stabilit de ANCOM. În concluzie, primul criteriu pentru stabilirea caracterului de sarcină injustă conform art. 14 alin. (2¹) din Decizia președintelui ANCOM nr. 541/2013, este îndeplinit.

9.2 Pragul de materialitate

Având în vedere valoarea costului net ajustat aferent furnizării serviciilor din sfera serviciului universal stabilit de ANCOM pentru anul 2017, de **12.473.069 lei**, ANCOM verifică cel de-al doilea criteriu de evaluare a sarcinii injuste, conform art. 14 alin. (2¹) din Decizia președintelui ANCOM nr. 541/2013.

Conform Situațiilor Financiare Separate aferente anului 2017 revizuite ca urmare a corectării unor erori materiale identificate de ANCOM, așa cum este descris la capitolul 1 din prezentul document, în anul 2017 CNPR a înregistrat venituri totale de **∞ lei** din furnizarea serviciilor din sfera serviciului universal (Anexa 4.7 din Situațiile Financiare Separate 2017 revizuite).

Pragul de materialitate, respectiv 3% din valoarea acestor venituri, reprezintă **∞ lei**, prin urmare valoarea ajustată a costului net aferent 2017 depășește pragul de materialitate. În concluzie, al doilea criteriu pentru stabilirea caracterului de sarcină injustă conform art. 14 alin. (2¹) din Decizia președintelui ANCOM nr. 541/2013, este îndeplinit.

Analiza celor două criterii a demonstrat faptul că **sunt îndeplinite cumulativ** condițiile necesare stabilirii caracterului de sarcină injustă a costului net aferent furnizării serviciului universal în anul 2017, menționate la art. 14 alin. (2¹) din Decizia președintelui ANCOM nr. 541/2013. **Astfel, obligațiile rezultând din calitatea de furnizor de serviciu universal au constituit o sarcină injustă pentru CNPR în anul 2017.**

10 Determinarea sumei maxime ce poate fi compensată

Conform art. 14 alin. (1) din Decizia președintelui ANCOM nr. 541/2013, „Dacă, în urma calculării de către furnizorul de serviciu universal a costului net al furnizării serviciilor din sfera serviciului universal, ANCOM constată că furnizarea serviciilor din sfera serviciului universal constituie o sarcină injuste pentru furnizorul de serviciu universal, ANCOM va decide, la cererea acestuia, compensarea costului net determinat de furnizarea serviciilor pentru care a fost desemnat, în limita sumei solicitate de către furnizorul de serviciu universal.”

Totodată, conform art. 14 alin. (9) din același act normativ, „Suma maximă ce poate fi compensată va fi stabilită ca minimum dintre valoarea costului net ce ar putea fi compensat până la atingerea nivelului rezonabil al rentabilității capitalului mediu angajat (CMPC) înregistrat din furnizarea serviciilor din sfera serviciului universal și valoarea costului net ce depășește 3% din veniturile aferente serviciilor din sfera serviciului universal, dar nu mai mult decât suma solicitată de furnizorul de serviciu universal prin cererea de compensare.”

Astfel, pentru determinarea sumei maxime ce poate fi compensată conform art. 14 din Decizia președintelui ANCOM nr. 541/2013, considerăm relevante următoarele:

- ✓ Costul net ajustat aferent furnizării serviciilor din sfera serviciului universal în 2017, calculat de ANCOM, este de **12.473.069 lei**;
- ✓ Valoarea costului net ce ar putea fi compensat până la atingerea nivelului rezonabil al rentabilității capitalului mediu angajat (CMPC) înregistrat din furnizarea serviciilor din sfera serviciului universal este de **4.252.328 lei** (X lei²⁶, reprezentând rentabilitatea reglementată a capitalului mediu angajat în anul 2017, minus X lei, reprezentând profitul înregistrat de CNPR în anul 2017 din furnizarea serviciilor din sfera serviciului universal);
- ✓ Valoarea costului net ce depășește 3% din veniturile aferente serviciilor din sfera serviciului universal în anul 2017 este de X lei (12.473.069 lei, reprezentând valoarea costului net ajustat, minus X lei, reprezentând 3% din valoarea veniturilor aferente serviciilor din sfera serviciului universal).
- ✓ Suma solicitată de furnizorul de serviciu universal prin cererea de compensare cost net 2017 revizuită este de X lei.

Prin urmare, suma maximă ce poate fi compensată este minimumul dintre (4.252.328 lei; X lei; X lei), respectiv **4.252.328 lei**.

²⁶ Sumă calculată pe baza următoarei formule: valoarea capitalului mediu angajat x rentabilitatea reglementată a capitalului mediu angajat, respectiv X lei x X %

Concluzii:

Valoarea costului net înregistrat de CNPR în anul 2017 ca urmare a obligațiilor ce decurg din calitatea de furnizor de serviciu universal, inclusiv beneficiile intangibile, este de 12.473.069 lei.

Analiza detaliată derulată de ANCOM conform criteriilor de evaluare a caracterului de sarcină injustă reglementate prin Decizia președintelui ANCOM nr. 541/2013, a condus la concluzia că acest cost net a reprezentat o sarcină injustă pentru CNPR în anul 2017.

Suma maximă ce poate fi compensată este de 4.252.328 lei.

Calcululele detaliate care fundamentează prezenta decizie sunt expuse pe larg în următoarele documente:

„A1 - Analiza reorganizare subunitati dupa UAT & clasificare PAD-uri_revizuit” – document confidențial

„A2 - Ajustari scenariul alternativ & beneficii intangibile_revizuit” – document confidențial

„A3 - Fisier calcul ajustare transport_revizuit” – document confidențial

„A4 – Schemă logică determinare PAD-uri_revizuit” – versiune publică

care fac parte integrantă din prezenta expunere de motive.